

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ |

Β' & Γ' ΕΠΑ.Λ.

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ - ΠΡΟΝΟΙΑΣ - ΕΥΕΞΙΑΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ Ι

Β' ΕΠΑ.Λ.
Μάθημα επιλογής

&

Γ' ΕΠΑ.Λ.
Ειδικότητα: ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΕΥΕΞΙΑΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Αμαράντου Χλόη, Αισθητικός, Εκπαιδευτικός Τ.Ε.Ε. Κομμωτικής
Μανιάς Κωνσταντίνος, Αισθητικός Εκπαιδευτικός Τ.Ε.Ε
Παπαθανασίου Δήμητρα, Αισθητικός, Χημικός, Εκπαιδευτικός

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΡΙΣΗΣ

Γεωργακάκη Ελένη, Αισθητικός, Εκπαιδευτικός
Ζακοπούλου Θεοδώρα, Χημικός, Εκπαιδευτικός
Σκανδάλη Αναστασία, Χημικός, Εκπαιδευτικός

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ

Μαρίνου-Βελεντζά Αγγελική
Μόνιμη πρόεδρος στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Βάγγερ Αικατερίνη, Φιλολόγος εκπαιδευτικός

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Δάτσικας Χρήστος, Πληροφορικός, Εκπαιδευτικός

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΦΙΣΤΩΝ ΤΟΥ ΟΕΔΒ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Σταμάτης Αλαχιώτης
Καθηγητής Γενετικής Πανεπιστημίου Πατρών
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

-Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου:
Γεώργιος Βούτσιος
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

-Υπεύθυνη του Τομέα Αισθητικής - Κομμωτικής
Μαρίνου-Βελεντζά Αγγελική
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

Η επανέκδοση του παρόντος βιβλίου πραγματοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών & Εκδόσεων «Διόφαντος» μέσω ψηφιακής μακέτας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ ΧΛΟΗ ΜΑΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ

Η συγγραφή και η επιστημονική επιμέλεια του βιβλίου πραγματοποιήθηκε
υπό την αιγίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ Ι

Β' ΕΠΑ.Λ.
Μάθημα επιλογής

&

Γ' ΕΠΑ.Λ.
Ειδικότητα: ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΕΥΕΞΙΑΣ

Περιεχόμενα

Πρόλογος	9
Κεφάλαιο Πρώτο	
1. Οργάνωση του χώρου.....	11
1.1 Γενικά.....	11
1.2 Αίθουσα υποδοχής / Αναμονής.....	12
1.3 Κύριος Χώρος εργασίας.....	13
1.4 Χώρος Προμηθειών.....	16
Ανακεφαλαίωση.....	17
Ερωτήσεις	18
Εργαστηριακές ασκήσεις	19

Κεφάλαιο Δεύτερο

2. Εξοπλισμός εργαστηρίου κομμωτικής	23
2.1 Μηχανήματα	23
2.2 Εργαλεία.....	29
2.3 Καλλυντικά προϊόντα.....	35
2.4 Υγιεινή εργαστηρίου κομμωτικής	38
Ανακεφαλαίωση.....	42
Ερωτήσεις	43
Εργαστηριακές ασκήσεις	46

Κεφάλαιο Τρίτο

3. Εξέταση τριχωτού κεφαλής.....	55
3.1 Γενικά.....	55
3.2 Δέρμα	55
3.3 Τρίχα	56
3.3.1 Κύκλος ανάπτυξης της τρίχας	56
3.4 Εξέταση τριχωτού κεφαλής.....	57
Ανακεφαλαίωση.....	58
Ερωτήσεις	58
Εργαστηριακές ασκήσεις	59

Κεφάλαιο Τέταρτο

4. Λούσιμο	61
4.1 Γενικά	61
4.2 Λούσιμο μαλλιών	62
Ανακεφαλαίωση.....	64
Ερωτήσεις	64
Εργαστηριακές ασκήσεις	65

Κεφάλαιο Πέμπτο

5. Κυματισμοί χωρίς όγκο	67
--------------------------------	----

5.1 Γενικά.....	67
5.2 Κυματισμοί χωρίς όγκο	67
5.3 Δημιουργία κυματισμών	67
5.4 Σχέδια κυματισμών	69
Ανακεφαλαίωση	71
Ερωτήσεις	71
Εργαστηριακές ασκήσεις	72

Κεφάλαιο Έκτο

6. Κυματισμοί με όγκο	73
6.1 Γενικά.....	73
6.2 Είδη τυλίγματος	73
6.3 Χτενίσματα κυματισμών με όγκο.....	74
6.3.1 Τρόπος εργασίας	74
Ανακεφαλαίωση	76
Ερωτήσεις	76
Εργαστηριακές ασκήσεις	77

Κεφάλαιο Έβδομο

7. Ηλεκτρικό πιστολάκι.....	79
7.1 Γενικά.....	79
7.2 Χτένισμα και στέγνωμα μαλλιών με θερμό αέρα.....	79
Ανακεφαλαίωση	82
Ερωτήσεις	82
Εργαστηριακές ασκήσεις	83

Κεφάλαιο Όγδοο

8. Τύλιγμα μαλλιών σε ρόλεϊ.....	85
8.1 Γενικά.....	85
8.2 Προετοιμασία της πελάτισσας	85
8.3 Βοηθητικά υλικά	86
8.4.1 Αρχές τυλίγματος μαλλιών σε ρόλεϊ	86
8.4.2 Τρόπος τυλίγματος.....	87
8.5.1 Βούρτσισμα.....	88
8.5.2 Τρόπος βουρτσίσματος που δίνει ύψος και όγκο στα μαλλιά	88
8.6 Κρεπάρισμα	88
8.7 Χτένισμα	88
Ανακεφαλαίωση	90
Ερωτήσεις	90
Εργαστηριακές ασκήσεις	91

Κεφάλαιο Ένατο

9. Ηλεκτρικό ψαλίδι.....	93
9.1 Γενικά.....	93
9.2 Χτένισμα με ηλεκτρικό ψαλίδι.....	94

9.3 Προφυλάξεις κατά τη χρήση του ηλεκτρικού ψαλιδιού	95
Ανακεφαλαίωση	96
Ερωτήσεις	96
Εργαστηριακές ασκήσεις	97

Κεφάλαιο Δέκατο

10. Κούρεμα μαλλιών	99
10.1 Γενικά.....	99
10.2 Στοιχεία που αφορούν ένα επιτυχημένο κούρεμα και στυλ μαλλιών	99
10.2.1 Σχήματα προσώπων	100
10.2.2. Χαρακτηριστικά προσώπου, κεφαλιού και σώματος	102
10.3 Εργαλεία κουρέματος.....	103
10.4 Είδη κουρεμάτων	105
10.4.1 Κούρεμα καρέ	105
10.4.2 Κούρεμα ντεγκραντέ.....	106
10.4.3 Κούρεμα φιλαριστό.....	108
10.4.4 Αραίωμα των μαλλιών	111
10.4.5 Υγρό και στεγνό κούρεμα.....	111
10.5 Κουρέματα γυναικεία.....	111
10.6 Κουρέματα ανδρικά	115
10.7 Κουρέματα παιδικά	116
Ανακεφαλαίωση	118
Ερωτήσεις	118
Εργαστηριακές ασκήσεις	119

Κεφάλαιο Ενδέκατο

11. Περιμανάντ.....	121
11.1 Γενικά.....	121
11.2 Θερμή περιμανάντ.....	121
11.3 Ψυχρή περιμανάντ.....	122
11.4 Τεχνική ψυχρής περιμανάντ	122
11.5 Διαβροχή	123
11.6 Εξουδετέρωση ή φιξάρισμα.....	123
11.7 Είδη περιμανάντ: Όξινη - Αλκαλική.....	124
11.7.1 Όξινη περιμανάντ	124
11.7.2 Αλκαλική περιμανάντ.....	124
11.8 Ποιότητα μαλλιών.....	124
11.9 Συμβουλές για σωστή περιποίηση της περιμανάντ στο σπίτι.....	127
Ανακεφαλαίωση	127
Ερωτήσεις	127
Εργαστηριακές ασκήσεις	128

Κεφάλαιο Δωδέκατο

12. Ίσιωμα διάρκειας	131
12.1 Γενικά.....	131

12.2 Τεχνική ισιώματος φυσικών σγουρών μαλλιών.....	132
Ανακεφαλαίωση.....	133
Ερωτήσεις.....	133
Εργαστηριακές ασκήσεις.....	134

Κεφάλαιο Δέκατο τρίτο

13 Κότσοι - Πλεξίδες.....	135
13.1 Γενικά.....	135
13.2 Αρχές δημιουργίας κότσων.....	135
13.3 Δημιουργίες κότσων.....	137
13.3.1 Κότσοι με τούφες στριφτές.....	137
13.3.2 Κότσοι τύπου μπανάνα.....	138
13.4 Πλεξίδες γαλλικές.....	139
13.4.1 Μη ορατό γαλλικό πλέξιμο.....	139
13.4.2 Ορατό γαλλικό πλέξιμο.....	140
Ανακεφαλαίωση.....	141
Ερωτήσεις.....	141
Εργαστηριακές ασκήσεις.....	142

Κεφάλαιο Δέκατο τέταρτο

14. Θεραπείες μαλλιών.....	143
14.1 Γενικά.....	143
14.2 Ασθένειες των μαλλιών.....	143
14.3 Θεραπείες μαλλιών στο κομμωτήριο.....	144
Ανακεφαλαίωση.....	145
Ερωτήσεις.....	145
Εργαστηριακές ασκήσεις.....	146

Κεφάλαιο Δέκατο πέμπτο

15. Βαφές μαλλιών.....	149
15.1 Γενικά.....	149
15.2 Ανάλυση χρώματος.....	149
15.3 Το χρώμα των μαλλιών.....	150
15.4 Χημεία βαφών.....	152
15.5 Μόνιμες ή οξειδωτικές βαφές.....	152
15.6 Φυτικές βαφές.....	154
15.7 Τεστ αλλεργίας.....	155
Ανακεφαλαίωση.....	155
Ερωτήσεις.....	156
Εργαστηριακές ασκήσεις.....	156

Γλωσσάρι.....	158
Βιβλιογραφία.....	159

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο αυτό γράφτηκε για να καλύψει τις εκπαιδευτικές ανάγκες του μαθήματος Εργαστήριο Κομμωτικής Ι, που διδάσκεται στη δεύτερη τάξη του Α΄ κύκλου σπουδών της ειδικότητας Κομμωτικής των Τ.Ε.Ε.

Το υλικό διαρθρώνεται σε δεκαπέντε κεφάλαια τα οποία καλύπτουν θέματα που αφορούν: την οργάνωση και τον εξοπλισμό του χώρου του κομμωτηρίου, τη δημιουργία διαφόρων χτενισμάτων, τα είδη κουρεμάτων, τις θεραπείες των μαλλιών και τα είδη βαφών των μαλλιών.

Η ύλη αυτή που ορίζεται από το αναλυτικό πρόγραμμα (ή το πρόγραμμα σπουδών) εμπλουτίζεται από:

- προτεινόμενες ερωτήσεις και εργασίες - ασκήσεις τις οποίες οι διδάσκοντες μπορούν να χρησιμοποιήσουν είτε αυτούσιες ως ιδέες για ανάπτυξη συζήτησης μέσα στην τάξη, ή ακόμη πιο εμπλουτισμένες για την αξιολόγηση των μαθητών.
- Φωτογραφικό υλικό το οποίο θα λειτουργήσει βοηθητικά για την εκμάθηση των δεξιοτήτων της τέχνης αφού το μάθημα για το οποίο γράφτηκε είναι εργαστηριακό.

Φίλοι και συνάδελφοι μας βοήθησαν στη συγγραφή αυτού του βιβλίου και τους ευχαριστούμε.

Ακόμη, ευχαριστούμε πολύ την κυρία Τίνα Τσιρτσίκου και τον κύριο Σαίτη Νεκτάριο οι οποίοι μας φιλοξένησαν στον χώρο τους για τη λήψη φωτογραφιών. Επίσης, ευχαριστούμε τον κύριο Μάριο Παπαδόπουλο για την πολύτιμη βοήθειά του.

Τέλος, ουσιαστική ήταν η συμβολή των μαθητών στη φωτογράφιση και γι' αυτό τους ευχαριστούμε ιδιαίτερα.

Από την συγγραφική ομάδα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

Στόχος

Στο τέλος τον κεφαλαίου αυτού οι μαθητές/τριες θα πρέπει να μπορούν:

- να απαριθμούν τους αναγκαίους χώρους ενός κομμωτηρίου,
- να περιγράφουν τους χώρους ενός κομμωτηρίου αναφέροντας τον απαραίτητο εξοπλισμό του κάθε χώρου,
- να οργανώνουν τους χώρους ενός κομμωτηρίου ώστε αυτοί να είναι λειτουργικοί.

1.1. Γενικά.

Το περιβάλλον εργασίας είναι ο χώρος όπου βρισκόμαστε τις περισσότερες ώρες της ημέρας και προσφέρουμε τις υπηρεσίες μας σε όσους τις χρειάζονται. Βασική προϋπόθεση για το χώρο εργασίας του κομμωτηρίου είναι η αποτελεσματική του λειτουργία. Έτσι, λοιπόν, ο χώρος πρέπει να είναι:

- όσο το δυνατόν πιο περιποιημένος και άνετος

- να έχει επαρκή φωτισμό και αερισμό
- να τηρούνται οι κανόνες υγιεινής και ασφάλειας του επαγγελματικού χώρου (ασφάλεια των χρησιμοποιούμενων μηχανημάτων, ασφάλεια ηλεκτρολογικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων, ασφάλεια πυρός και ατυχήματος κτλ.)

Εικ. 1.1: Αίθουσα αναμονής.

1.2. Αίθουσα υποδοχής / Αναμονής

Η αίθουσα υποδοχής είναι ο πρώτος χώρος που θα συναντήσει κάποιος μπαίνοντας σ' ένα κομμωτήριο. Γι' αυτό πρέπει να είναι ευρύχωρη, ευχάριστα αρωματισμένη, να προσφέρει ζεστασιά και χαλάρωση, με απαλή μουσική, με επαρκή φωτισμό και αερισμό.

Η βιτρίνα αποτελεί σημαντικό μέρος του κομμωτηρίου. Αν είναι κατάλληλα διακοσμημένη και καθαρή προσελκύει το ενδιαφέρον του πελάτη.

Απαραίτητο είναι να υπάρχει χώρος για κρεμάστρες και τραπεζάκια όπου θα βρίσκονται περιοδικά ποικίλης ύλης με περισσότερη έμφαση σε περιοδικά κομμώσεων, μόδας, ομορφιάς κτλ. Έπιπλα απλά και άνετα θα εξυπηρετούν τους πελάτες κάνοντας την παραμονή τους ευχάριστη.

Οι τοίχοι πρέπει να είναι κατάλληλα διακοσμημένοι και με χρώματα ανοιχτόχρωμα και ζεστά για να δίνουν στο περιβάλλον ηρεμία και θαλπωρή. Μπορεί να είναι επενδυμένοι με ξύλο ή ταπετσαρία.

Οι καθρέπτες είναι απαραίτητοι για να μεγάλωνουν το χώρο και επιπλέον να κάνουν τα

εκθέματα πιο εντυπωσιακά και να τα αναδεικνύουν καλύτερα. Εικόνες με χτενίσματα ή σχετικές αφίσες μπορούν να κρεμαστούν στην αίθουσα υποδοχής. Τα ράφια με προϊόντα προς πώληση για το κοινό πρέπει να βρίσκονται σε ευκρινές και προσιτό σημείο του χώρου υποδοχής για να τα προσέχουν και να τα παρατηρούν οι πελάτες. Τα εκθέματα πρέπει να είναι σε περίοπτη θέση, άψογα διατηρημένα και τακτοποιημένα, ώστε να είναι ελκυστικά.

Οι καρέκλες για την αναμονή να είναι κομψές, άνετες, καλοφτιαγμένες, με καλή ελαστικότητα και γέμισμα και να ταιριάζουν με τον υπόλοιπο χώρο του κομμωτηρίου.

Κοντά στο χώρο υποδοχής θα βρίσκεται το γραφείο, με το τηλέφωνο, το βιβλίο για τα ραντεβού, κουτί με στυλό και μολύβια, αθροιστική μηχανή για τις αποδείξεις, τιμοκατάλογος, αρχαιοθήκη με νούμερα τηλεφώνου και διευθύνσεις και όλες οι έντυπες πληροφορίες που τυχόν υπάρχουν. Η χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή σε κάθε σύγχρονο κομμωτήριο κρίνεται, πλέον, αναγκαία.

Εικ. 1.2: Αίθουσα αναμονής.

Η ατμόσφαιρα θα πρέπει να είναι καθαρή και ο αέρας να ανανεώνεται συνεχώς γιατί στο χώρο αυτό βρίσκονται εκτός από το προσωπικό και οι πελάτες. Ο αερισμός είναι απαραίτητος καθόλη τη διάρκεια του χρόνου. Η θερμοκρασία πρέπει να ρυθμίζεται σε σωστά για την κάθε εποχή επίπεδα. Βασικός παράγοντας για την καθαριότητα της ατμόσφαιρας και τη δημιουργία υγιεινού περιβάλλοντος είναι η απαγόρευση του καπνίσματος.

Ο χώρος πρέπει να είναι κατάλληλα εξοπλισμένος και για περίπτωση πυρκαγιάς. Γι' αυτό θα πρέπει να υπάρχουν πυροσβεστήρες σε εμφανή θέση. Επιπλέον, είναι απαραίτητο να υπάρχει φαρμακείο για τα μικροαυτήματα, εφοδιασμένο με τα φάρμακα και υλικά όπως:

- Βαμβάκι και αυτοκόλλητοι επίδεσμοι
- Οινόπνευμα
- Αιμοστατικά

Ειχ. 1.3: Γραφείο κομμωτηρίου με Η/Υ

- Κρέμα για εγκαύματα
- Θερμόμετρο και παυσίπονα
- Αντισηπτικό διάλυμα.

1.3 Κύριος χώρος εργασίας

Ο κύριος χώρος εργασίας του κομμωτηρίου περιλαμβάνει:

- Χώρο λουσίματος
- Χώρο χτενίσματος, κουρέματος, βαφών, περιμανάντ
- Χώρο στεγνώματος
- Χώρο για μανικιούρ

Ο χώρος λουσίματος περιλαμβάνει τους λουτήρες, τις καρέκλες για λούσιμο και τα ντουλάπια, όπου φυλάσσονται τα προϊόντα για το λούσιμο. Οι λουτήρες αποτελούνται από τη βάση και τους νιπτήρες. Οι βάσεις έχουν περίπου 150 cm ύψος και είναι τοποθετημένες στο πάτωμα. Οι νιπτήρες βρίσκονται τοποθετημένοι πάνω στις βάσεις και έχουν περίπου 45 επί 60 εκατοστά πλάτος.

Ειχ. 1.4: Χώρος λουσίματος.

Τα ντουλάπια βρίσκονται συνήθως πίσω από τους λουτήρες και περιέχουν καθαρές πετσέτες, καθαρές κτένες, βούρτσες, ένα καλάθι για τις λερωμένες πετσέτες και ράφια. Στο πάνω μέρος του ντουλαπιού συνήθως τοποθετούνται τα προϊόντα που χρησιμοποιεί ο κομμωτής. Το

πίσω μέρος του νιπτήρα είναι το συνηθισμένο μέρος που αποθηκεύονται τα σαμπουάν και οι μαλακτικές κρέμες.

Οι καρέκλες λουσίματος πρέπει να είναι άνετες και να ψηλώνουν ή να χαμηλώνουν εύκολα ώστε να βολεύουν τον πελάτη.

Εικ. 1.5: Λουτήρας με θέσεις για εργαλεία και υλικά

Εικ. 1.6: Σύγχρονοι λουτήρες.

Χώρος χτενίσματος -στεγνώματος

Ο χώρος για το χτένισμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για το στέγνωμα και για τις άλλες τεχνικές διεργασίες που εκτελεί ο κομμωτής (περμανάντ, βαφές). Αποτελεί το μεγαλύτερο και σημαντικότερο μέρος του κομμωτηρίου αφού εκεί γίνονται οι περισσότερες εργασίες για τον πελάτη. Ο χώρος αυτός περιλαμβάνει:

- καρέκλες για χτένισμα και για στέγνωμα
- στεγνωτήρες
- καθρέφτες
- ντουλάπια

Η καρέκλα για το χτένισμα θα πρέπει να παρέχει άνεση τόσο στον πελάτη όσο και στον κομμωτή ώστε να έχει πλήρη ελευθερία κινήσεων. Μπορεί να είναι βιδωτή ή υδραυλική και θα πρέπει να καλύπτεται από ένα κάλυμμα για να προστατεύεται από τις βαφές και όλα τα χημικά

που χρησιμοποιούνται. Μια μπάρα για τα πόδια ή ένα στήριγμα ξεκούρασης των ποδιών παρέχει οπωσδήποτε άνεση στους πελάτες.

Οι καρέκλες για το στέγνωμα πρέπει να είναι σαν κι αυτές του χτενίσματος ώστε να καθαρίζονται και να επισκευάζονται εύκολα. Το κάλυμμα πρέπει να είναι από δέρμα ή από καλής ποιότητας πλαστικό. Η καρέκλα αυτή μπορεί να είναι ξεχωριστή ή ενσωματωμένη με το στεγνωτήριο.

Οι καθρέφτες θα πρέπει να τοποθετηθούν με τέτοιο τρόπο ώστε, ανεξάρτητα από το ύψος του ο πελάτης να μπορεί να παρακολουθεί και να κοιτάζεται εύκολα.

Τα ντουλάπια θα είναι τοποθετημένα κάτω από τους καθρέφτες και μπροστά από τις καρέκλες χτενίσματος. Να έχουν αρκετά ράφια για να χωράνε όλα τα απαραίτητα υλικά και εργαλεία που χρησιμοποιεί ο κομμωτής.

Εικ. 1.7: Χώρος χτενίσματος.

Εικ.1.8: Χώρος στεγνώματος.

Χώρος για περιποίηση νυχιών (μανικιού).

Τα τραπέζια για το μανικιούρ είναι απαραίτητα σ' ένα σύγχρονο κομμωτήριο. Πρέπει να έχουν 70 εκατοστά ύψος, να καλύπτονται από ένα κάλυμμα μη πορώδες, κυρίως φορμικά ή πλαστικό και να διατηρούνται πάντα καθαρά. Στο τραπέζι πρέπει να υπάρχει επαρκής φωτισμός για να μπορεί να γίνει σωστά το μανικιούρ. Στο κάτω μέρος θα υπάρχει ένα συρτάρι για να φυλάσσονται τα εργαλεία και τα υλικά του μανικιούρ.

1.4. Χώρος προμηθειών.

Απαραίτητο δωμάτιο για κάθε κομμωτήριο είναι και η αίθουσα προμηθειών που το μέγεθός της εξαρτάται από το είδος του κομμωτηρίου.

Όσο μεγαλύτερο είναι το κομμωτήριο τόσο μεγάλο είναι κι αυτό το δωμάτιο. Εκεί, θα υπάρχουν ντουλάπια, συρτάρια, ράφια κτλ. όπου θα τοποθετούνται αναλώσιμα υλικά και καθαριστικά για τον καθαρισμό του χώρου και οτιδήποτε άλλο δε χρησιμοποιείται άμεσα ή έχει αγοραστεί σε μεγάλη ποσότητα για μελλοντική χρήση.

Ένα πλυντήριο είναι απαραίτητο για να πλένονται οι πετσέτες, οι ρόμπες, τα καλύμματα και γενικά όλα τα είδη ένδυσης που χρησιμοποιούνται στο κομμωτήριο.

Τέλος, είναι απαραίτητη η ύπαρξη τουαλέτας (W.C) η οποία να πληροί όλους τους κανόνες υγιεινής. Δηλ. να διαθέτει νιπτήρα, καλάθι απορριμμάτων, χαρτί για σκούπισμα και προϊόντα καθαρισμού των χεριών.

Εικ. 1.9: Εργαστήριο κομμωτικής.

Ανακεφαλαίωση

Ο χώρος όπου εργαζόμαστε πρέπει να είναι πολύ περιποιημένος, άνετος και καλά φωτισμένος. Η ατμόσφαιρα να είναι καθαρή με καλό αερισμό και να τηρούνται όλοι οι κανόνες υγιεινής.

Το εργαστήριο κομμωτικής αποτελείται από την αίθουσα αναμονής / υποδοχής που πρέπει να είναι κατάλληλα διακοσμημένη και άνετη, ώστε ο πελάτης να αισθάνεται ζεστασιά όση ώρα περιμένει για την περιποίησή του. Επίσης, απαιτείται χώρος για το γραφείο, με τηλέφωνο και βιβλίο για τα ραντεβού.

Ο κύριος χώρος εργασίας θα περιλαμβάνει χώρο για λούσιμο με λουτήρα και νιπτήρα. Επίσης, χώρο χτενίσματος, κουρέματος, βαφών και περμανάντ με καθρέφτες, άνετες πολυθρόνες και ντουλάπια για τα αναλώσιμα υλικά. Στον κύριο χώρο στεγνώματος περιλαμβάνονται και στεγνωτήρες και άνετες καρέκλες. Ακόμη, χώρος για μανικιούρ, χώρος προμηθειών όπου θα φυλάσσονται όλα τα αναλώσιμα υλικά, τα καθοριστικά κτλ. Απαραίτητη είναι η ύπαρξη τουαλέτας που θα είναι πάντα καθαρή και θα τηρούνται όλοι οι κανόνες υγιεινής.

Απαραίτητη είναι η ύπαρξη πυροσβεστήρα και φαρμακείου.

Ερωτήσεις

1. Ποιες είναι οι βασικές προϋποθέσεις για την αποτελεσματική λειτουργία ενός εργαστηρίου κομμωτικής;
2. Τι πρέπει να περιλαμβάνει ο χώρος λουσίματος;
3. Τι περιλαμβάνει ο κύριος χώρος εργασίας;
4. Πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε μια άνετη ατμόσφαιρα στο εργαστήριο κομμωτικής;
5. Να αντιστοιχήσετε τους χώρους που αναφέρονται στη στήλη Α με τον εξοπλισμό που αναφέρεται στη στήλη

B	A
Α. Ντουλάπι με σαμπουάν	1. Αίθουσα αναμονής
Β. Τραπεζάκι με περιοδικά	2. Χώρος λουσίματος
Γ. Καρέκλες υδραυλικές	3. Χώρος χτενίσματος
Δ. Νιπτήρες	4. Χώρος γραφείου
Ε. Βιβλίο για ραντεβού	5. Χώρος προμηθειών
Στ. Ντουλάπι με καθαριστικά	
Ζ. Στεγνωτήρες	
Η. Αναλώσιμα υλικά	
Θ. Ηλεκτρονικός υπολογιστής	
Ι. Ράφια με προϊόντα για πώληση	

6. Να σημειώσετε Σ για το σωστό ή Λ για το λάθος δίπλα από κάθε πρόταση.

- Α. Ο χώρος χτενίσματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για τις βαφές.
- Β. Οι καρέκλες για το λούσιμο πρέπει να παραμένουν στο ίδιο ύψος για όλους τους πελάτες.
- Γ. Στην αίθουσα αναμονής οι τοίχοι πρέπει να είναι βαμμένοι με ανοιχτά χρώματα.
- Δ. Τα υλικά που χρησιμοποιεί ο κομμωτής πρέπει να είναι τοποθετημένα σε ντουλάπια κάτω από τους καθρέπτες.
- Ε. Ο καλός αερισμός είναι απαραίτητος στο χώρο του κομμωτηρίου.

Εργαστηριακή άσκηση 1

Τίτλος: Οργάνωση του εργαστηρίου κομμωτικής

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να μπορούν οι μαθητές/τριες:

- να οργανώνουν σωστά το χώρο όπου εργάζονται
- να επιλέγουν τις κατάλληλες θέσεις των επίπλων και των αντικειμένων για τη διευκόλυνση της δουλειάς τους
- να δημιουργούν τις κατάλληλες προϋποθέσεις ώστε ο πελάτης να αισθάνεται άνεση, σιγουριά και εμπιστοσύνη στο χώρο του κομμωτηρίου.

Πληροφορίες

Ο χώρος του κομμωτηρίου πρέπει να είναι άνετος, κατάλληλα διαρρυθμισμένος, καθαρός και τακτοποιημένος. Τα έπιπλα και τα διάφορα αντικείμενα πρέπει να βρίσκονται σε κατάλληλα σημεία για να εξυπηρετείται η λειτουργικότητα του εργαστηρίου. Οι τοίχοι να είναι διακοσμημένοι με αφίσες και φωτογραφίες κομμώσεων για πιο καλαίσθητη εμφάνιση του χώρου. Οι καρέκλες να είναι τοποθετημένες σε σωστή θέση απέναντι από τους καθρέφτες και να εξυπηρετούν τόσο τον κομμωτή όσο και τους πελάτες. Τα ράφια και τα ντουλάπια να είναι καθαρά και να έχουν τα απαραίτητα εργαλεία και υλικά που χρησιμοποιεί ο κομμωτής.

1. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες των 4-5 ατόμων. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να διαμορφώσει ένα συγκεκριμένο χώρο κομμωτηρίου με τη βοήθεια του καθηγητή ο οποίος επιβλέπει και δίνει λύσεις όπου χρειάζεται.
2. Άλλη ομάδα αναλαμβάνει να τοποθετήσει στους τοίχους τις αφίσες και το φωτογραφικό υλικό, που έχει επιλεγεί.
3. Αφού τελειώσει αυτή η διαδικασία, κάθε ομάδα αξιολογεί τις άλλες και ίσως προτείνει καινούργιες απόψεις για το χώρο.
4. Η τελική διαρρύθμιση του χώρου θα γίνει σε συνεργασία με τον καθηγητή και τους μαθητές της κάθε ομάδας.

Φύλλο αξιολόγησης

1. Ελέγξτε το διαμορφωμένο χώρο και σημειώστε αν εξασφαλίζεται άνεση και λειτουργικότητα με τον τρόπο που το διαμορφώσατε. Σημειώστε τις παρατηρήσεις σας.

---

2. Ελέγξτε το φωτισμό, τη θερμοκρασία και τον αερισμό του εργαστηρίου και σημειώστε τις παρατηρήσεις σας.

Δραστηριότητες

Επισκεφτείτε διάφορα κοιμητήρια της πόλης σας. Ένα πολύ μεγάλο και ένα μικρότερο, και καταγράψτε:

A. Πώς είναι διαρρυθμισμένοι οι χώροι;-----

B. Ποιους επιμέρους χώρους διαθέτουν;-----

Γ. Πώς εξασφαλίζεται ο απαιτούμενος φωτισμός και ο αερισμός του χώρου;-----

Δ. Να συγκρίνετε όλα τα παραπάνω με το δικό σας εργαστήριο του σχολείου.-----

-----

2. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ

Στόχος

Στο τέλος τον κεφαλαίου αυτού οι μαθητές/τριες θα πρέπει να μπορούν:

- να απαριθμούν και να περιγράφουν όλα τα μηχανήματα, τα εργαλεία και τα υλικά που χρησιμοποιούνται στο κομμωτήριο, ώστε να είναι σε θέση να τα χρησιμοποιούν αργότερα,
- να καθαρίζουν και να αποστειρώνουν τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στο κομμωτήριο καθώς και τους χώρους εργασίας,
- να τηρούν τους κανόνες υγιεινής.

2.1. Μηχανήματα

Όλα τα μηχανήματα, τα εργαλεία, τα καλλυντικά και τα αναλώσιμα τα οποία χρησιμοποιούνται σ' ένα κομμωτήριο ονομάζονται εξοπλισμός. Η σωστή χρήση του εξοπλισμού από τους κομμωτές συμβάλλει καθοριστικά στην επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία τους.

Τα κύρια μηχανήματα που χρησιμοποιούνται σ' ένα κομμωτήριο και επιτελούν διαφορετικές εργασίες είναι:

- Κουρευτικές μηχανές
- Ηλεκτρικό πιστολάκι
- Θερμαινόμενα σίδερα
- Συσκευές ισιώματος μαλλιών
- Στεγνωτήρας μαλλιών
- Μηχάνημα ατμού (βαπέρ)
- Μηχάνημα θερμότητας (κλιμαζόν)
- Τριχοσκόπιο
- Τροχήλατα τραπεζάκια για την τοποθέτηση καλλυντικών προϊόντων και βοηθητικών εργαλείων

- **Κουρευτικές μηχανές**

Οι κουρευτικές μηχανές μπορεί να είναι μηχανές κοπής και μηχανές τελειώματος μαλλιών. Είναι από τα πιο σπουδαία εργαλεία που χρησιμοποιούνται από τους κομμωτές για το κόψιμο των μαλλιών, το τελείωμα, το φινιρίσμα και για μια λεπτομερή εργασία. Οι σύγχρονες μηχανές είναι ηλεκτροκίνητες και αποτελούνται από μια κινητή και μια ακίνητη λάμα, ένα κουμπί ρύθμισης, ένα διακόπτη, το σώμα και το καλώδιο.

Εικ. 2.1: Κουρευτικές μηχανές.

Υπάρχουν 2 τύποι μηχανών:

1. Μηχανές με περιστρεφόμενο ηλεκτροκινητήρα που δίνει την κατάλληλη ισχύ για την κοπή των μαλλιών. Διακρίνονται 2 τύποι αυτών των μηχανημάτων:

- με αποσπώμενες κεφαλές και
- με μη αποσπώμενες κεφαλές.

Οι μηχανές του πρώτου τύπου έχουν τη δυνατότητα να αλλάζουν έτσι ώστε να επιτυγχάνουμε διαφορετικό μήκος μαλλιών. Αυτές του δεύτερου τύπου δεν έχουν αυτή τη δυνατότητα.

2. Ηλεκτρομαγνητικές μηχανές που λειτουργούν με εναλλασσόμενο ρεύμα που τροφοδοτεί έναν ηλεκτρομαγνήτη. Αυτές οι μηχανές κινούνται γρηγορότερα απ' αυτές με ηλεκτροκινητήρα και έχουν συνήθως μια μονή κεφαλή κοπής, όπου πάνω σ' αυτή μπορεί να προστεθούν χτένες διαφόρων μεγεθών, για κόψιμο μαλλιών

σε όποιο μήκος επιθυμείται.

Οι μηχανές τελειώματος ή φινιρίσματος είναι μαγνητικές μηχανές, έχουν λεπτές λάμες για το τελείωμα, για το κόψιμο γύρω από τα αυτιά και για κάποια ειδικά χτενίσματα. Οι λάμες διατίθενται σε 2 τύπους: η ίσια λάμα κοπής και η λάμα σε σχήμα T.

Φροντίδα μηχανών

Μετά από κάθε χρήση καθαρίζουμε τη μηχανή με μια μικρή σκληρή βούρτσα μέχρι να απομακρυνθούν και οι πιο μικρές τρίχες. Στη συνέχεια, την απολυμαίνουμε καλά.

Αν παρατηρήσουμε ότι οι μηχανές δεν κόβουν πολύ καλά ή οι λάμες κινούνται πολύ αργά ή τραβούν τα μαλλιά βάζουμε 2-3 σταγόνες λάδι ανάμεσα στις λάμες και θέτουμε σε λειτουργία τη μηχανή. Έτσι, θα καθαρίσει και θα διατηρηθεί σε καλή κατάσταση για πολύ καιρό.

Εικ. 2.2: Ηλεκτρομαγνητικές μηχανές κουρέματος

- **Ηλεκτρικό πιστολάκι.**

Το ηλεκτρικό πιστολάκι είναι ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία του κομμωτή. Χρησιμοποιείται για το στέγνωμα των μαλλιών και για να δώσει ο κομμωτής στα μαλλιά το επιθυμητό σχήμα. Αποτελείται από τη λαβή, το ράμφος εξόδου, ένα ηλεκτρικό ανεμιστήρα, ένα θερμαντικό σώμα και τα κουμπιά χειρισμού. Τα κουμπιά ρυθμίζουν την θερμοκρασία και την ταχύτητα του αέρα.

Πολλές φορές χρησιμοποιούνται φυσούνες και στόμια που τοποθετούνται μπροστά από το πιστολάκι. Αυτά βοηθούν στο σχηματισμό της μπούκλας διαχέοντας τη ροή του αέρα πάνω από τα μαλλιά ώστε να μη χάνουν το σχήμα τους.

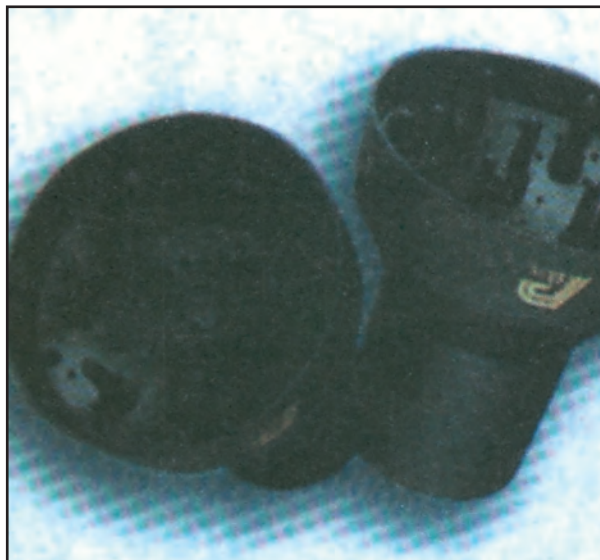
Εικ. 2.3: Ηλεκτρικό πιστολάκι.

Υπάρχουν φυσούνες με προεξοχές στην κεφαλή οι οποίες βοηθούν στην αύξηση του όγκου στη ρίζα και φυσούνες με επίπεδη κεφαλή για απαλό στέγνωμα, και ιδανικές για κοντά χτενίσματα.

Ο σύγχρονος τύπος φυσούνας έχει μακριές ίσιες προεξοχές για να δίνει όγκο στα ίσια μαλλιά και για ένα ομοιόμορφο τελείωμα.

Εικ. 2.4, 2.5: Διάφορα είδη φυσούνας

- **Θερμαινόμενα σίδερα.**

Τα θερμαινόμενα σίδερα αποτελούνται από δύο επιμήκεις μεταλλικές λάμες που δημιουργούν ομοιόμορφες μπούκλες στα μαλλιά. Διατίθενται σίδερα σε διάφορα σχήματα, μεγέθη και βάρη που χρησιμοποιούνται για το κατσάρωμα και το ίσιωμα των μαλλιών.

Υπάρχουν 2 είδη θερμαινόμενων σιδερω:

- Τα συμβατικά ή τύπου Marcel τα οποία απαιτούν μια ηλεκτρική εστία για τη θέρμανσή τους.

- Τα ηλεκτρικά σίδερα, τα οποία προσφέρονται με ή χωρίς συσκευή παραγωγής ατμού, με σταθερή ή περιστρεφόμενη λαβή.

Φροντίδα

Τα θερμαινόμενα σίδερα πρέπει να διατηρούνται καθαρά. Γι' αυτό μετά από κάθε χρήση απομακρύνουμε τα λίκνη των μαλλιών που κολλάνε στο σίδερο, με διάλυμα που περιέχει αμμωνία.

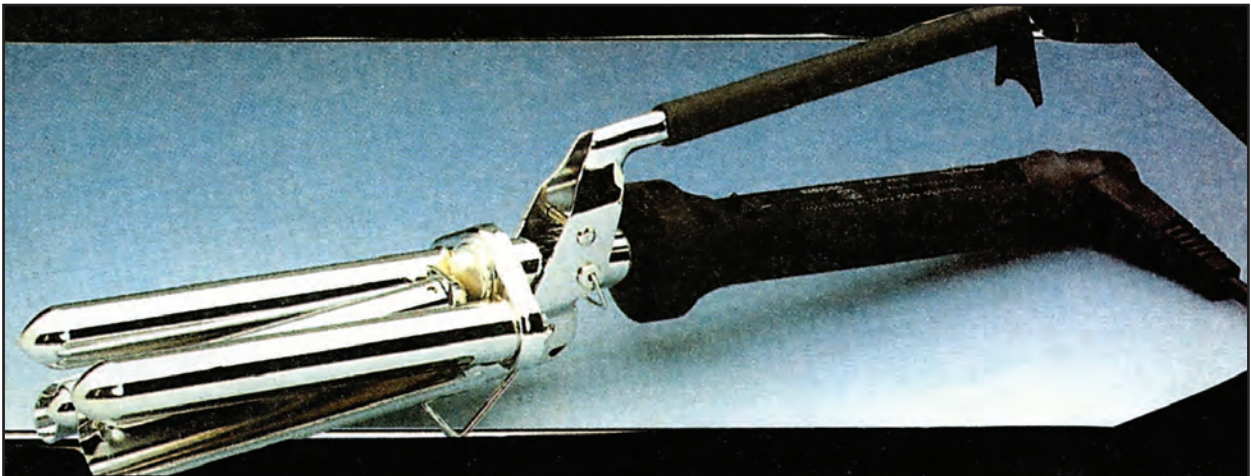
Αν το σίδερο έχει οξειδωθεί, ένα λεπτό γυαλόχαρτο ή ατσάλινο σύρμα με λίγο λάδι βοηθάει να απομακρύνουμε τα ίχνη της σκουριάς και έτσι το σίδερο διατηρείται σε καλή κατάσταση. Για πιο εύκολο χειρισμό πρέπει να λαδώνεται συχνά ο άξονας περιστροφής.

Δοκιμή

Πριν από κάθε χρήση, τα παραπάνω εργαλεία πρέπει να δοκιμάζονται σε ένα κομμάτι μαλακό χαρτί για να ελέγξουμε τη θερμοκρασία. Σφίγγουμε το χαρτί με το θερμό σίδερο και το κρατάμε για 5 δευτερόλεπτα. Αν το χαρτί ξεραθεί ή γίνει καστανό τότε το σίδερο είναι πολύ ζεστό.

- **Συσκευές ισιώματος.**

Οι συσκευές ισιώματος μοιάζουν με τα θερμαινόμενα σίδερα αλλά έχουν πλατιές λάμες για να ισιώνουν τα κατσαρά μαλλιά ή τις μπούκλες.

Εικ.2.6, 2.7: Είδη θερμαινόμενων σιδερω.

Εικ. 2.8: Συσκευή ισιώματος και ανταλλακτικά για δημιουργία κυματισμών.

- **Στεγνωτήρες μαλλιών.**

Οι στεγνωτήρες μαλλιών είναι απαραίτητοι, σε συνδυασμό με άλλες συσκευές, για την επιτυχία ορισμένων περμανάντ. Η λειτουργία τους ρυθμίζεται με χρονοδιακόπτη και θερμοστάτη.

Εικ. 2.9: Στεγνωτήρας μαλλιών.

- **Βαπέρ**

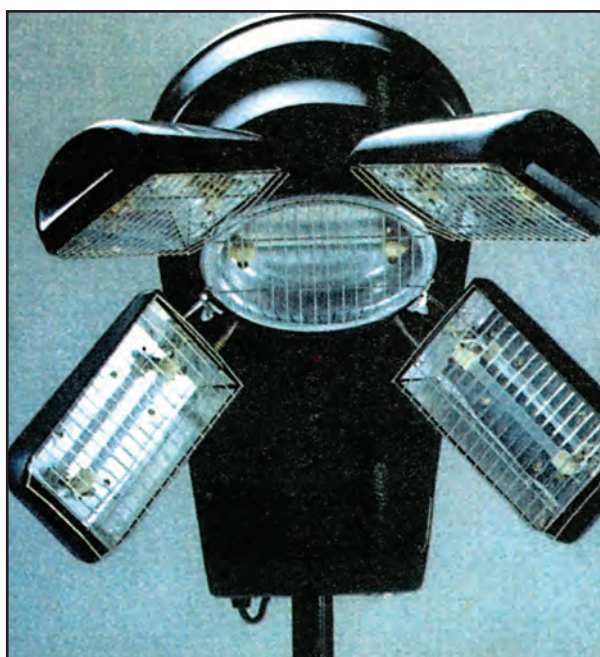
Το βαπέρ είναι ένα πολύ εξυπηρετικό μηχανήμα που συντομεύει το χρόνο ενέργειας στις βαφές και περμανάντ και δεν ξηραίνει τα ευαίσθητα μαλλιά. Ακόμα, χρησιμοποιείται στις διάφορες περιποιήσεις που γίνονται στα μαλλιά.

Εικ. 2.10: Βαπέρ.

- **Το κλιμαζόν**

Το κλιμαζόν είναι ένα σύγχρονο ηλεκτρονικό μηχανήμα, το πλέον κατάλληλο, που συντομεύει το χρόνο για κάθε εργασία που απαιτεί βοηθητική θερμοκρασία (π.χ. στις περμανάντ, τις βαφές). Διοχετεύει τη θερμότητα προς όλες τις κατευθύνσεις του κεφαλιού. Λειτουργεί με ηλεκτρονικό υπολογιστή και καθορίζει υπεύθυνα και εγγυημένα τη διάρκεια του χρόνου της εργασίας ανάλογα με την ποιότητα και την κατάσταση των μαλλιών.

Εικ. 2.11: Κλιμαζόν.

- **Τριχοσκόπιο.**

Το τριχοσκόπιο είναι ένα σύγχρονο μηχάνημα, σημαντικό για τη διάγνωση της κατάστασης των μαλλιών πριν από κάθε εργασία. Αποτελείται από μια οθόνη βίντεο και μια κάμερα η οποία συνδέεται με την οθόνη. Με το μηχάνημα αυτό εξετάζεται η κάθε τρίχα χωριστά και το τριχωτό της κεφαλής. Έτσι παίρνουμε πληροφορίες για την ποιότητα και την κατάσταση της τρίχας, για το δέρμα του τριχωτού (πόσο λιπαρό ή ξηρό είναι), και γενικά για την όλη κατάσταση της κεφαλής.

Εικ. 2.12: Τριχοσκόπιο. Φαίνεται καθαρά η τρίχα σε μεγέθυνση.

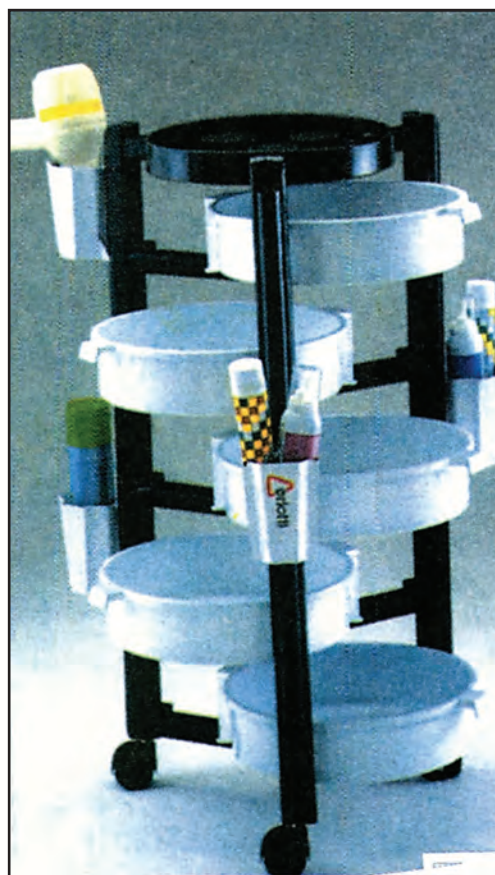

Εικ. 2.13: Εξέταση τριχωτού κεφαλής με το τριχοσκόπιο

Ακόμη, υπάρχουν και τροχήλατα τραπεζάκια πάνω στα οποία τοποθετούνται τα προς χρήση καλλυντικά και τα διάφορα εργαλεία και αναλώσιμα που χρησιμοποιεί ο κομμωτής για τις εργασίες του.

Εικ. 2.14, 2.15: Τροχήλατα τραπεζάκια με αναλώσιμα καλλυντικά.

2.2. Εργαλεία

Τα κυριότερα εργαλεία που χρησιμοποιεί ο κομμωτής για την περιποίηση των μαλλιών είναι:

- Χτένες
- Βούρτσες
- Ψαλίδια κοπής μαλλιών
- Ψαλίδια αραιώματος
- Ξυράφια

• Χτένες

Οι χτένες διατίθενται σε μεγάλη ποικιλία μεγεθών και σχημάτων. Κατασκευάζονται από ελαστικό, κόκαλο ή πλαστικό. Οι χτένες από κόκαλο είναι πιο ακριβές, οι πλαστικές σπάζουν εύκολα κι έτσι οι πιο δημοφιλείς είναι οι χτένες από ελαστικό. Τα δόντια της χτένας μπορεί να είναι λεπτά (σε μικρή απόσταση) ή χοντρά σε μεγάλη απόσταση. Υπάρχουν χτένες:

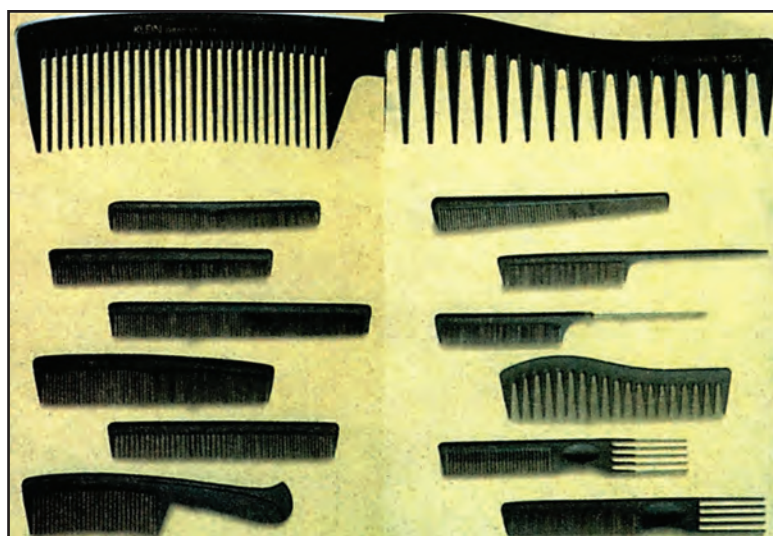
- ✓ για όλες τις χρήσεις, (για κόψιμο μαλλιών ή για χτένισμα)
- ✓ κυρτές χτένες που βοηθούν στο ανασήκωμα των μαλλιών και το
- ✓ χώρισμά τους σε τμήματα στη διάρκεια

του κουρέματος,

- ✓ τριγωνική χτένα για κόψιμο ή για κόντεμα μαλλιών,
- ✓ χτένα με μεγάλα δόντια για επίπεδες επιφάνειες, κατάλληλες για τις κουρευτικές μηχανές,
- ✓ χτένα με λαβή και μεγάλα δόντια η οποία βοηθάει να απλώνεται το χημικό χαλαρωτικό για το ίσιωμα ή το ξέπλεγμα των μαλλιών,
- ✓ χτένα με ουρά (λίσουάρ) για το διαχωρισμό μακρών μαλλιών ή όταν τυλίγονται τα μαλλιά σε ρολά για να γίνουν μπούκλες,
- ✓ χτένα με πολύ αραιά και μεγάλα δόντια για τα κατσαρά μαλλιά,
- ✓ χτένες κρεπαρίσματος για την προετοιμασία του χτενίσματος.

Οι χτένες καλής ποιότητας έχουν προιοντά δόντια. Οι φτηνές πλαστικές χτένες οι οποίες ξύνουν την επιδερμίδα και μπορούν να προκαλέσουν βλάβες στο τριχωτό της κεφαλής πρέπει να αποφεύγονται.

Ο σωστός τρόπος κρατήματος της χτένας εξαρτάται από το είδος της χτένας και της ερ-

Εικ. 2.16: Διάφορα είδη χτενών.

Εικ. 2.17: Χτένες σε διάφορα μεγέθη και χρώματα.

γασίας που πρέπει να γίνει.

Φροντίδα

Για να κρατηθούν οι χτένες σε καλή κατάσταση να αποφεύγεται η έκθεσή τους σε πολύ υψηλή θερμοκρασία ή σε θέρμανση για πολλή ώρα. Μετά από κάθε χρήση πρέπει να αφαιρούνται οι τρίχες από την χτένα και να πλένονται καλά με σαπούνι και αντισηπτικό ή να απολυμαίνονται σε θάλαμο ξηρής αποστείρωσης για 20 λεπτά.

• **Βούρτσες χτενίσματος**

Οι βούρτσες που χρησιμοποιούνται στο κομμωτήριο είναι σε διάφορα μεγέθη και σχήματα. Είναι κατασκευασμένες από φυσικές γουρουνότριχες ή τρίχες από πλαστικό, από νάilon ή σύρμα. Οι τρίχες αυτές τοποθετούνται σε μια βάση από πλαστικό, ξύλο, μέταλλο ή καουτσούκ και κατανέμονται σε δεσμίδες ή σειρές. Μεταξύ των τριχών υπάρχει ένα διάκενο. Αυτό είναι σημαντικό, γιατί όσο πιο αραιές είναι οι σειρές τόσο πιο εύκολα περνάει η βούρτσα ανάμεσα από τα μαλλιά. Οι βούρτσες ξεμπερδεύουν τα μαλλιά, αφαιρούν τους κόμπους και τα κάνουν πιο λεία. Χρησιμοποιούνται στο ίσιωμα των μαλλιών για να προσθέσουν όγκο στα μαλλιά και όταν θέλουμε να κάνουμε χτενίσματα με

κυματισμούς.

Οι βούρτσες διατίθενται σε διάφορα είδη και σχήματα όπως:

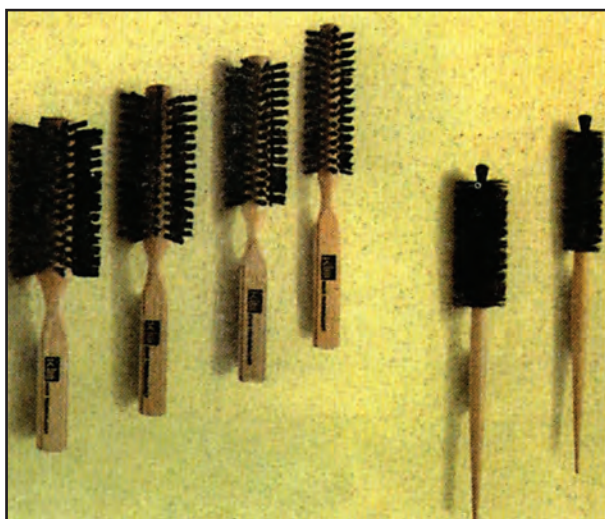
Στρογγυλές ή ακτινωτές βούρτσες, σε κυκλικό ή ημικυκλικό σχήμα. Χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο των φυσικών κατσαρών κυματιστών μαλλιών ή για τα μαλλιά με περμανάντ και είναι ιδανικές για το στέγνωμα με πιστολάκι.

Επίπεδες ή ημικυκλικές, ιδανικές για χτενίσμα βρεγμένων ή στεγνών μαλλιών.

Βούρτσες αέρος, έχουν ειδικό σχήμα για να ανασηκώνουν και να ξεμπερδεύουν τα μαλλιά.

Θερμαινόμενες βούρτσες. Αυτές είναι εύκολες στο χειρισμό τους και διατίθενται σε πολλά μεγέθη. Λειτουργούν με μπαταρίες για την παραγωγή θερμότητας και χρησιμεύουν για ανασήκωμα των μαλλιών στη ρίζα ή για μπούκλες και κίνηση.

Μετά από κάθε διεργασία πρέπει να απομακρύνονται οι τρίχες από τις βούρτσες και να απολυμαίνονται σωστά.

Εικ.2.18.: Βούρτσες χτενίσματος με ξύλινη λαβή.

Εικ. 2.19.: Βούρτσες με αέρα.

- **Ψαλίδια κοπής μαλλιών.**

Υπάρχουν 2 είδη ψαλιδιών κοπής μαλλιών: το γερμανικό χωρίς στήριγμα για το δάκτυλο και το γαλλικό με στήριγμα που χρησιμοποιείται πιο συχνά. Αυτά διατίθενται σε ποικιλία μεγεθών από 16-19 εκατοστά. Αποτελούνται από 2 κινητές λάμες που στερεώνονται μεταξύ

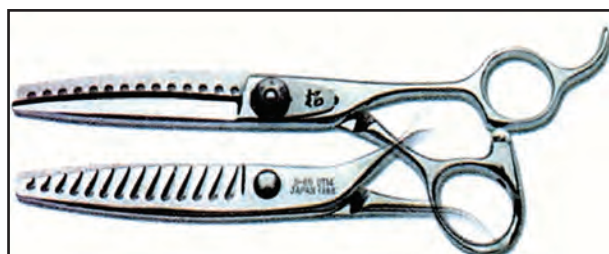

τους με μια βίδα.

Εικ. 2.20: Διάφοροι τύποι ψαλιδιών κοπής μαλλιών.

- **Ψαλίδια αραιώματος μαλλιών (οδοντωτά)**

Τα ψαλίδια αραιώματος χρησιμοποιούνται για την ελάττωση της πυκνότητας των μαλλιών ή για

Εικ. 2.22, 2.23: Ψαλίδια αραιώματος.

περισσότερα δόντια έχουν τόσο πιο λεπτά μπορούν να κοπούν οι τούφες των μαλλιών.

Συμβουλές για τη φροντίδα των ψαλιδιών

Τα ψαλίδια προκειμένου να εξυπηρετούν τις καθημερινές εργασίες χρειάζονται τις ακόλουθες φροντίδες:

- Το ψαλίδι πρέπει να προστατεύεται στη δερμάτινη θήκη.
- Το ίδιο ψαλίδι δεν πρέπει να χρησιμοποιείται σε άλλο άτομο χωρίς πρώτα να απολυμανθεί.
- Το ψαλίδι απολυμαίνεται μετά από κάθε χρήση με οινόπνευμα 70°.

Εικ. 2.21: Γαλλικό ψαλίδι.

τη δημιουργία ειδικών εμφανίσεων. Υπάρχουν 2 τύποι ψαλιδιών αυτού του είδους.

Ο πρώτος τύπος έχει μια λάμα με εγχοπές και μια ίσια και ο δεύτερος τύπος έχει 2 λάμες με δόντια που συμπίπτουν (οδόντωση και στις 2 λάμες).

Τα ψαλίδια αραιώματος διαφέρουν και όσον αφορά τον αριθμό των δοντιών στις λάμες. Όσο

- Τέλος, το ψαλίδι φυλάγεται σε ξηρό χώρο ο οποίος έχει απολυμανθεί.

- **Ξυράφια**

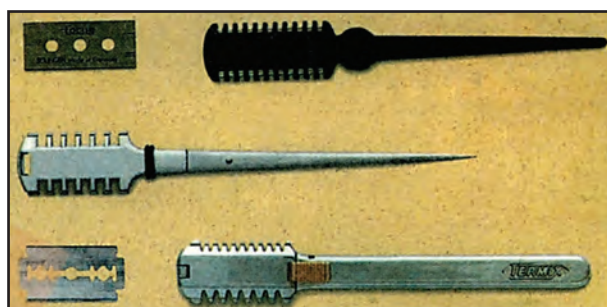
Τα ξυράφια είναι τα πιο κοφτερά και ευαίσθητα εργαλεία και χρησιμοποιούνται για το ξύρισμα του αυχένα, για την εργασία του τελειώματος και για την κοπή των μαλλιών.

Υπάρχουν 2 είδη ξυραφιών:

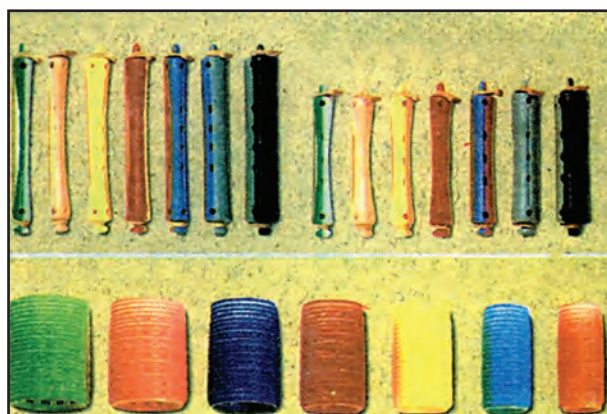
A. Τα συμβατικά που απαιτούν τρόχισμα σε ακόνι και

B. Τα ίδια ξυράφια με εναλλακτικές λάμες. Αυτά μοιάζουν με τα συμβατικά ως προς τη χρήση και εμφάνισή τους. Όταν όμως αμβλυνθεί η κόψη τους, τότε αφαιρείται και αντικαθίσταται με καινούργια λάμα.

Εκτός από τα παραπάνω εργαλεία, υπάρχει κι άλλος εξοπλισμός ο οποίος είναι βοηθητικός

Εικ. 2.24: Τύποι ξυραφιών

Εικ. 2.25: Μεγάλη ποικιλία πλαστικών κυλίνδρων (ρόλεϊ) που χρησιμοποιούνται στην κομμωτική και μπικουτί.

για τις διάφορες εργασίες. Αυτός ο εξοπλισμός περιλαμβάνει:

- **Μπικουτί**

Κύλινδροι ξύλινοι ή πλαστικοί για το κατσάρωμα διάρκειας των μαλλιών (περμανάντ) σε διάφορα μεγέθη, σχήματα και κατασκευασμένα από διάφορα υλικά.

- **Κύλινδροι πλαστικοί (ρόλερς και ρόλεϊ)**

Τα ρόλερς χρησιμοποιούνται για τύλιγμα των μαλλιών και προσφέρουν φυσικό κατσάρωμα. Τα μαλακά ρόλερς, σε σχήμα κυματιστού κορδονιού, είναι από εύκαμπτο καουτσούκ, πλαστικό, που στο κέντρο του έχει λεπτό σύρμα που επιτρέπει να λυγίζουν και να διατηρούν το σχήμα τους. Χρησιμοποιούνται για να σχηματίζονται στα μαλλιά απαλοί κυματισμοί ή μπούκλες. Τα ρόλερς ενδείκνυνται για βαμμένα μαλλιά ή με περμανάντ.

Τα λεία ρόλεϊ τα οποία δεν έχουν καρφάκια δίνουν το πιο λείο αποτέλεσμα αλλά τοποθετούνται δύσκολα. Πιο δημοφιλή είναι αυτά με βούρτσα, ιδιαίτερα αυτά που σταθεροποιούνται μόνα τους και δε χρειάζονται φουρκέτες ή καρφάκια. Όσο πιο μικρά είναι τα μπικουτί, τόσο πιο σφικτή γίνεται η μπούκλα. Ακόμα υπάρχουν και θερμαινόμενα ρόλεϊ που χρησιμοποιούνται για

Εικ. 2.26: Μικροί ελαστικοί κύλινδροι.

γρήγορο χτένισμα και για να δημιουργήσουμε όγκο και μπούκλες.

Τσιμπιδάκια και πενσάκια, είναι απαραίτητα για τις χωρίστρες των μαλλιών κατά το χτένισμα και το ανασήκωμά τους. Τα περισσότερα τσιμπιδάκια έχουν στρογγυλεμένες ίσιες ή καλυμμένες άκρες. Είναι κατασκευασμένα από μέταλλο ή πλαστικό με ποικίλα χρώματα. Διακρίνονται τα ακόλουθα είδη:

- Πενσάκια οδοντωτά που χρησιμοποιούνται για το σχηματισμό μπούκλας.
- Μεγάλες φουρκέτες, από σκληρό μέταλλο,

για τη σταθεροποίηση των μπικουτί ή για το ανασήκωμα των μαλλιών.

- Μικρές φουρκέτες για την τακτοποίηση και σταθεροποίηση των μαλλιών. Είναι ευαίσθητες και χάνουν εύκολα το σχήμα τους γι' αυτό χρησιμοποιούνται για να σταθεροποιήσουν μικρές τούφες.

- Πενσάκια για χωρίστρες που έχουν μόνο μια διχάλα. Συχνά χρησιμοποιούνται για να συγκρατούν τα μαλλιά ή για να σταθεροποιούν τις μπούκλες ενώ δουλεύουμε σε άλλη μπούκλα.

- Ελικοειδή τσιμπιδάκια, έχουν σχήμα βίδας και χρησιμοποιούνται για να σταθεροποι-

Εικ. 2.27: Πινέλα και χτένες βαφής.

Εικ. 2.30: Ψεκαστές νερού (Βαποριζατέρ).

Εικ. 2.28, 2.29: Δοχείο και σφουγγαράκι βαφής, δοσομετρητής και απλικατέρ.

ούν χτενίσματα όπως οι κότσοι και οι γαλλικές μπανάνες.

- Χτένες- πινέλα βαφής σε διάφορα σχήματα.
- Δοχεία βαφής.
- Μπέρτα και ποδιά βαφής.
- Μπέρτες για λούσιμο και χτένισμα.
- Μπουκάλι εφαρμογής (απλικατέρ).
- Γάντια μιας χρήσεως και κατασκευασμένα από λεπτό ελαστικό λατέξ.
- Φιάλη ψεκασμού νερού (βαποριζατέρ).
- Κουκούλες για τις ανταύγειες.
- Κουκούλες για τις περμανάντ.
- Δοσομετρητής.
- Χρονοδιακόπτης.
- Καθρεφτάκια.
- Πετσέτες σε διάφορα μεγέθη και χρώματα.
- Άλλα αναλώσιμα που χρησιμοποιούνται είναι: το βαμβάκι, τα χαρτιά τελειώματος της περμανάντ, το αλουμινόχαρτο και τα κολάρα.

Εικ. 2.32: Βούρτσες για απομάκρυνση των τριχών.

Εικ. 2.31: Κουκούλες για περμανάντ και βαφή.

Εικ. 2.33, 2.34: Χαρτιά τελειώματος και κολάρα.

2.3. Καλλυντικά προϊόντα

Καλλυντικά προϊόντα λέγονται όλα τα φυσικά ή χημικά παρασκευάσματα που χρησιμοποιούνται στο κομμωτήριο για τις διάφορες εργασίες των μαλλιών.

Τα προϊόντα αυτά είναι:

- Προϊόντα για το λούσιμο.
- Προϊόντα για το χτένισμα.
- Προϊόντα για την περιποίηση των μαλλιών.
- Προϊόντα για τις βαφές.
- Προϊόντα για την περμανάντ.

Εικ. 2.35: Καλλυντικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται στην κομμωτική.

• Προϊόντα για λούσιμο.

• **Σαμπουάν.** Τα σαμπουάν χρησιμοποιούνται για να καθαρίζουν τα μαλλιά και το τριχωτό της κεφαλής, χωρίς να ξηραίνουν το δέρμα. Περιέχουν καλλυντικές ουσίες που μαλακώνουν τα μαλλιά, λειαίνουν το περιτρίχιο κι έτσι δεν μπερδεύονται τα μαλλιά και εμποδίζουν τη δημιουργία στατικού ηλεκτρισμού κατά το στέγνωμα.

Τα σαμπουάν που υπάρχουν στο εμπόριο διακρίνονται σε 3 κατηγορίες ανάλογα με την ποιότητα των μαλλιών: για ξηρά, για κανονικά και για λιπαρά μαλλιά. Κυκλοφορούν σε διάφορες μορφές όπως: υγρά σαμπουάν, που χρησιμοποιούνται περισσότερο στο κομμωτήριο, σαμπουάν σε μορφή κρέμας ή λοσιόν, σαμπουάν σε μορφή σκόνης, σαμπουάν σε μορφή αεροζόλ. Ακόμα, ανάλογα με τη χρήση τους, υπάρχουν σαμπουάν με pH όξινο, σαμπουάν κατά της πιότυριδας, παιδικά σαμπουάν, ειδικά σαμπουάν για βαφές και πριν την περμανάντ.

• **Μαλακτικά μαλλιών** για πριν και μετά το λούσιμο. Μαλακώνουν τα μαλλιά, τους προσθέτουν γυαλάδα και τα κάνουν ευκολοχτένιστα. Διατίθενται σε διάφορες μορφές όπως, υγρά, σε μορφή κρέμας και σε σωληνάκια.

• **Λοσιόν ξεβγάλματος.** Χρησιμοποιούνται για το ξεβγάλμα των μαλλιών μετά το λούσιμο. Περιέχουν κυρίως οργανικά οξέα όπως κιτρικό, γαλακτικό οξύ κτλ. και διαλύουν τα υπολείμματα των αλάτων (τα άλατα προέρχονται από το νερό) που έχουν μείνει πάνω στα μαλλιά. Έτσι τα μαλλιά αποκτούν λάμψη.

Εικ. 2.36: Σαμπουάν και κοντίσιονερ.

• Προϊόντα χτενίσματος

Είναι προϊόντα που χρησιμοποιούνται για να διευκολύνουν το χτένισμα των μαλλιών, δίνοντας στα μαλλιά καλή εμφάνιση, όγκο και φόρμα για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Ρυθμιστικά (Κοντίσιονερ). Προορίζονται κυρίως για ταλαιπωρημένα μαλλιά από τις συχνές περιποιήσεις, π.χ. περμανάντ, συχνή χρήση από πιστολάκι κτλ. Περιέχουν κυρίως μαλακτικές ουσίες, πρωτεΐνες, ελαιώδεις ουσίες και διευκολύνουν έτσι το χτένισμα των δύσκολων μαλλιών.

Υπάρχουν διάφοροι τύποι κοντίσιονερ:

A. Κοντίσιονερ επιφάνειας: παραμένουν στην επιφάνεια της τρίχας, δίνουν γυαλάδα και κάνουν τα μαλλιά πιο ευκολοχτένιστα.

B. Κοντίσιονερ διείσδυσης: εισχωρούν στο εσωτερικό της τρίχας κάνοντάς την πιο μαλακή και ανθεκτική.

Γ. Μικτά κοντίσιονερ (επιφάνειας και διείσδυσης), που είναι τα περισσότερο χρησιμοποιούμενα στην κομμωτική.

Διογκωτικά μαλλιών. Είναι προϊόντα που δίνουν όγκο στα μαλλιά. Στο εμπόριο κυκλοφορούν σαν αφρός χτενίσματος ή μους, ζελέ, λουσιόν χτενίσματος.

Ο αφρός είναι από τα “πολύπλευρα” προϊόντα που χρησιμοποιούνται στο χτένισμα. Εφαρμόζεται σε βρεγμένα αλλά και στεγνά μαλλιά. Περιέχει ειδικά πρόσθετα, όπως πρωτεΐνες για να θρέψουν τα μαλλιά. Διατίθεται σε διάφορους βαθμούς κρατήματος, από τον πιο ελαφρύ, μέχρι τον πιο δυνατό και μπορεί να ανασηκώσει ρίζες χωρίς όγκο ή να ισιώσει ένα κατσαρό μαλλί.

Τα Γιέλι (ζελέ) προσφέρουν μεγαλύτερη υποστήριξη στα μαλλιά απ’ ό,τι τα άλλα υλικά. Δημιουργούν ένα προστατευτικό φιλμ γύρω από τα μαλλιά, δεν αφήνουν το νερό να εξατμιστεί και δίνουν μια βρεγμένη εμφάνιση. Μπορεί να είναι παχύρρευστα μέχρι υγρά σπρέι. Ονομάζονται και λουσιόν γλυπτικής και χρησιμοποιούνται για χτενίσματα ακρίβειας.

Οι λουσιόν χτενίσματος περιέχουν ρητίνες που σχηματίζουν μια μεμβράνη γύρω από την

τρίχα, σταθεροποιώντας και προστατεύοντας τα μαλλιά από τη θερμότητα. Υπάρχουν για ξηρά, βαμμένα, ευαίσθητα μαλλιά, ενώ άλλες λουσιόν προσθέτουν όγκο και λάμψη. Χρησιμοποιούνται στο χτένισμα με ρόλεϊ ή με τα δάκτυλα και στο στέγνωμα με πιστολάκι.

Σταθεροποιητικό μαλλιών (λακ). Οι λακ σχηματίζουν ένα λεπτό προστατευτικό στρώμα γύρω από τα μαλλιά και κρατάνε το χτένισμα στη θέση του. Είναι σε μορφή σπρέι και με διάφορους βαθμούς κρατήματος.

Εικ. 2.37: Προϊόντα χτενίσματος.

• Προϊόντα περιποίησης μαλλιών.

Τα προϊόντα αυτά χρησιμοποιούνται για την περιποίηση ταλαιπωρημένων μαλλιών ή μαλλιών που έχουν υποστεί ζημιά από τη συχνή χρήση διαφόρων διεργασιών. Τα προϊόντα αυτά μπορεί να είναι:

• **Κρέμες περιποίησης.** Η συχνή και κακή χρήση της περμανάντ, των βαφών ή το συνεχές στέγνωμα με το πιστολάκι καταστρέφει το εξωτερικό περίβλημα της τρίχας. Έτσι χάνεται υγρασία και τα μαλλιά ξηραίνονται, θαμπώνουν και μπερδεύονται εύκολα.

• **Κρέμες περιποίησης.** Περιέχουν πρωτεΐνες, βιταμίνες, μαλακτικές ουσίες που επαναφέρουν τη δομή της τρίχας και δίνουν λάμψη και υγεία στα μαλλιά.

• **Ζεστά έλαια.** Προσφέρουν εντατική και βαθιά θρέψη στα μαλλιά και εφαρμόζονται με μασάζ στο κεφάλι και στα μαλλιά.

• **Μάσκες μαλλιών.** Υπάρχουν σε διάφορους τύπους, για την αντιμετώπιση ανεπιθύμητων καταστάσεων των μαλλιών όπως η ψαλίδα, η εξασθένηση των μαλλιών κτλ.

• **Οροί.** Αυξάνουν τη λάμψη και την απαλότητα των μαλλιών δημιουργώντας μια λεπτή μεμβράνη στην επιφάνεια της τρίχας. Βελτιώνουν τα μαλλιά στην αφή, μειώνουν το στατικό ηλεκτρισμό και θεραπεύουν την ψαλίδα.

• **Κεριά, αλοιφές.** Παρασκευάζονται από φυσικά κεριά, τα οποία έχουν μαλακώσει με την προσθήκη άλλων συστατικών όπως λανολίνη, ορυκτέλαια. Χρησιμοποιούνται για να ελέγξουν το κατσάρωμα των μαλλιών και το στατικό ηλεκτρισμό. Εφαρμόζονται κυρίως στις άκρες των μαλλιών.

Εικ. 2.38: Προϊόντα περιποίησης μαλλιών.

• Προϊόντα για βαφές.

Για τη βαφή των μαλλιών χρησιμοποιούνται διάφορα προϊόντα. Τα προϊόντα αυτά μπορεί να είναι:

• Οι βαφές. Χρησιμοποιούνται στην κομμωτική σε μια μεγάλη ποικιλία χρωμάτων και μορφών. Υπάρχουν βαφές οργανικές, φυτικές, μεταλλικές, συνθετικές. Υπάρχουν βαφές προ-

σωρινές σε μορφή κρέμας, σε λουσιόν, σε ζελέ, χρωμογαλακτώματα, ημιμόνιμες βαφές αλλά και βαφές οξειδωσης για μόνιμη διάρκεια.

• Το οξυζενέ. Χρησιμοποιείται σε βαφές οξειδωσης.

• Προϊόντα αποχρωματισμού των μαλλιών.

• Προϊόντα για βαμμένα μαλλιά. Χρησιμοποιούνται μετά τη βαφή, σχηματίζουν μια μεμβράνη γύρω από την τρίχα και εμποδίζουν το ξεθώριασμα του χρώματος.

Εικ. 2.39: Προϊόντα για βαφές.

• Προϊόντα για περμανάντ

• Τα κύρια προϊόντα που χρησιμοποιούνται στην περμανάντ είναι σε μορφή λουσιόν και μπορεί να είναι όξινα ή αλκαλικά.

• Οι λουσιόν εξουδετέρωσης ή φιξαρίσματος, με βάση το οξυζενέ, χρησιμοποιούνται μετά την περμανάντ. Επίσης, προϊόντα για μετά την περμανάντ που σταθεροποιούν την τρίχα και διατηρούν τη ζωτικότητα της μπούκλας.

Στα καλλυντικά προϊόντα πρέπει να προσθέσουμε ακόμη το αραιωτικό βαφής, το οινόπνευμα, τα βερνίκια νυχιών, το διαλυτικό βερνικιών νυχιών (ασετόν).

Όλα τα καλλυντικά προϊόντα πρέπει να υπάρχουν σε επαρκή ποσότητα και να είναι ταξινομημένα και αποθηκευμένα σε συγκεκριμένες θέσεις για να βρίσκονται γρήγορα από το προσωπικό του κομμωτηρίου. Πρέπει να μην εκτίθενται σε ηλιακή ακτινοβολία και σε υψηλή θερμοκρασία.

2.4. Υγιεινή του εργαστηρίου Κομμωτικής

Κύριο μέλημα κάθε κομμωτή είναι η διαφύλαξη της δικής του υγείας και των πελατών του. Γι' αυτό επιβάλλεται να τηρεί τους κανόνες υγιεινής στους χώρους του εργαστηρίου, στον εξοπλισμό, στα εργαλεία και τα προϊόντα που χρησιμοποιεί.

- Η υγιεινή του κομμωτηρίου αφορά:
- Στην υγιεινή του χώρου.
- Στην υγιεινή των εργαλείων και των εξαρτημάτων
- Στην υγιεινή του κομμωτή.

Η Υγιεινή του χώρου.

Ο χώρος του κομμωτηρίου πρέπει να καθαρίζεται καθημερινά, να απολυμαίνεται και να αερίζεται καλά. Ο πελάτης, όταν μπαίνει στο κομμωτήριο, πρέπει να βρίσκει ένα χώρο καθαρό που θα του εξασφαλίζει τη διατήρηση της υγείας του και θα του επιβεβαιώνει ότι κατά τη διάρκεια των περιποιήσεών του, δεν πρόκειται να μολυνθεί από κάποιο παθογόνο μικροοργανισμό.

Η καθαριότητα των επιφανειών εργασίας γίνεται με νερό και σαπούνι. Χρησιμοποιούνται επίσης απολυμαντικές ουσίες όπως διάλυμα φαινόλης, διάλυμα χλωρίνης (κυρίως για τις τουαλέτες και τα δάπεδα) και διάλυμα Dettol που έχει και αντισηπτικές ιδιότητες.

Υγιεινή εξαρτημάτων- εργαλείων

Αποστείρωση- Απολύμανση.

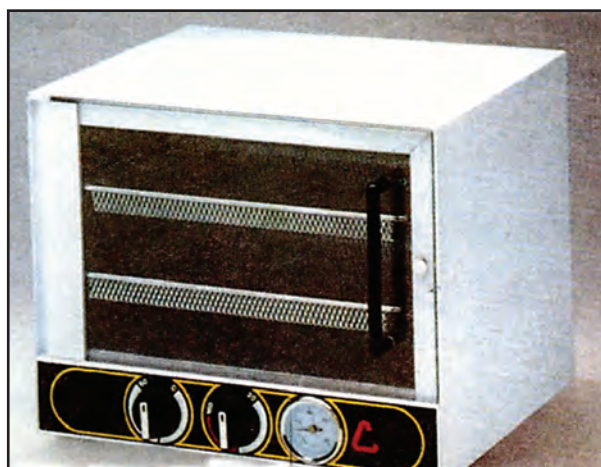
Αποστείρωση λέγεται η καταστροφή όλων των μικροβίων και των σπόρων τους.

Απολύμανση λέγεται η καταστροφή των μικροβίων, όχι όμως και των σπόρων του.

Η αποστείρωση των εργαλείων γίνεται με φυσικούς κυρίως τρόπους όπως με ξηρή ή υγρή θερμότητα ή και υπεριώδη ακτινοβολία.

Ξηρή θερμότητα. Υπάρχουν ειδικοί θάλαμοι που λειτουργούν με ξηρή θερμότητα, μοιάζουν

με μεταλλικό κιβώτιο και θερμαίνονται με ηλεκτρικό ρεύμα. Για καλή αποστείρωση πρέπει τα εργαλεία να παραμένουν στον κλίβανο για 1 ώρα στους 180 °C ή 2 ώρες στους 160 °C. Στον κλίβανο μπορούμε να τοποθετήσουμε μεταλλικά ή γυάλινα αντικείμενα (ψαλίδια κτλ.). Δεν μπορούμε να αποστειρώσουμε πλαστικά ή υφάσματα.

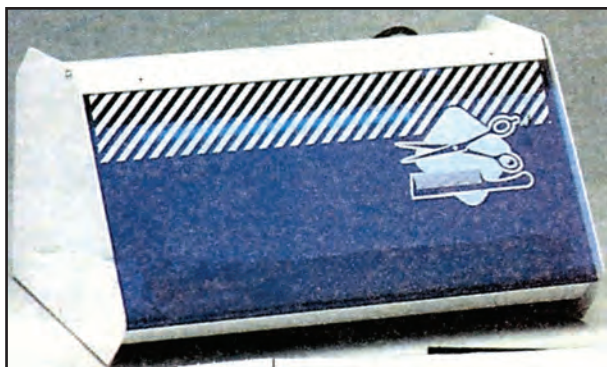
Εικ. 2.40: Κλίβανος ξηρής θερμότητας.

Με υγρή θερμότητα.

Γίνεται με βράσιμο των εργαλείων στους 100 °C. Είναι μια απλή μέθοδος, όχι όμως τόσο ασφαλής γι' αυτό και δεν εφαρμόζεται συχνά. Όταν εφαρμόζεται πρέπει όλα τα εργαλεία να καθαριστούν καλά και να καλυφθούν με νερό. Η προσθήκη 2 % ανθρακικού νατρίου δίνει καλύτερα αποτελέσματα.

Με συσκευή υπεριώδους ακτινοβολίας.

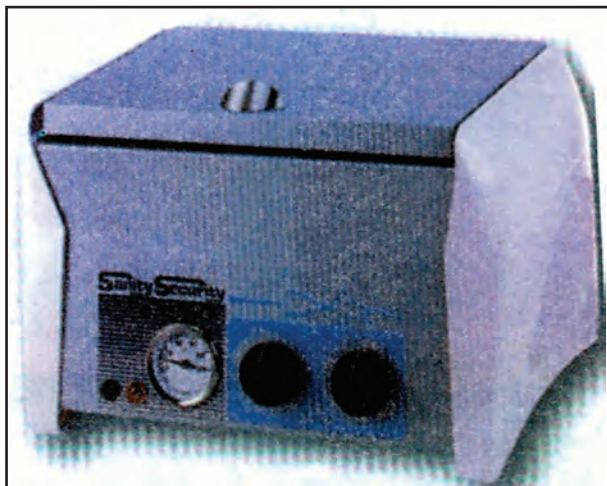
Λέγεται και θάλαμος αποστείρωσης και λειτουργεί με υπεριώδη ακτινοβολία που έχει μεγάλη μικροβιοκτόνο δράση για μεγάλο αριθμό μικροβίων. Είναι αποτελεσματική για αποστείρωση χτενών, βουρτσών και για όλα τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στο κομμωτήριο. Τα εργαλεία πρέπει να καθαρίζονται καλά και να απομακρύνονται οι τρίχες πριν τοποθετηθούν στο θάλαμο αποστείρωσης.

Εικ. 2.41: Συσκευή Υπεριώδους ακτινοβολίας.

Απολύμανση

Η απολύμανση επιτυγχάνεται με χημικά μέσα που καλούνται απολυμαντικά και χρησιμοποιούνται κυρίως για την απολύμανση χώρων, επίπλων, εργαλείων και ρούχων.

Εικ. 2.42: Συσκευή απολύμανσης.

Υπάρχουν πολλά χημικά που χρησιμοποιούνται για την απολύμανση στο εργαστήριο κομμωτικής. Τα σπουδαιότερα απ' αυτά είναι:

⇒ **Αλκοόλες.** Κυρίως χρησιμοποιείται η αιθυλική αλκοόλη (οινόπνευμα).

Η αποτελεσματικότητά του εξαρτάται από τους βαθμούς του. Οινόπνευμα κάτω από 30° δεν έχει μεγάλη δράση. Ιδανικό είναι το οινόπνευμα 70°. Δεν είναι τοξικό και μπορεί να συνδυαστεί και με πολλά άλλα απολυμαντικά. Κυρίως χρησιμοποιείται για απολύμανση κοπτικών εργαλείων, ηλεκτροδίων και ιστών.

⇒ **Φαινόλες.** Τα πυκνά διαλύματα των φαινολών έχουν ισχυρή μικροβιοκτόνο δράση. Μειονέκτημά τους είναι ότι προκαλούν ερεθισμούς στο δέρμα και γι' αυτό δεν πρέπει να χρησιμοποιείται διάλυμα πάνω από 10%. Χρησιμοποιούνται κυρίως για την απολύμανση εργαλείων.

⇒ **Φορμόλη.** Χρησιμοποιείται και σαν αντισηπτικό ανάλογα με την πυκνότητά της. Στο εμπόριο κυκλοφορεί σε διάλυμα φορμαλδεΐδης στο νερό σε περιεκτικότητα 37% ως 40%.

Σε διάλυμα 25%, εφαρμόζεται για την απολύμανση εργαλείων για 10 λεπτά.

Εικ. 2.43: Συσκευή απολύμανσης πετσετών με ατμό.

Σε διάλυμα 10% για την απολύμανση των χτενών και των βουρτσών για 20 λεπτά.

Σε διάλυμα 5% για την απολύμανση των χειριών. Επίσης για την απολύμανση των δοχείων σαμπουάν και των καθισμάτων.

⇒ **Ενώσεις χλωρίου.** Χρησιμοποιούνται για την απολύμανση του νερού, των επιφανειών, του πατώματος και των εργαλείων. Πλεονέκτημά τους είναι ότι καταστρέφουν και τους ιούς. Τα εργαλεία εμβαπτίζονται σε διάλυμα 10% για 10 λεπτά. Μειονέκτημά τους είναι ότι προκαλούν οξείδωση στα μέταλλα.

⇒ **Ενώσεις Ιωδίου.** Έχουν ισχυρή αντισηπτική και απολυμαντική δράση. Χρησιμοποιούνται για την απολύμανση δερματικού ιστού, όχι όμως και των εργαλείων γιατί τα καταστρέφει.

⇒ **Ενώσεις αμμωνίας.** Είναι αρκετά ισχυρά απολυμαντικά. Το πλεονέκτημά τους είναι ότι απαιτείται μικρός χρόνος για την απολύμανση. Οι ενώσεις αυτές είναι άχρωμες, άοσμες, μη τοξικές και πολύ σταθερές. Χρησιμοποιούνται σε διάλυμα 0,1 % και για χρόνο από 1 ως 5 λεπτά.

Εικ. 2.44: Απολύμανση εργαλείων.

⇒ **Υγρός απολυμαντήρας.**

Είναι ένα δοχείο αρκετά μεγάλο όπου βάζουμε το απολυμαντικό διάλυμα και μέσα σε αυτό τοποθετούμε τα εργαλεία που πρόκειται να απολυμάνουμε.

Πριν τοποθετήσουμε τα εργαλεία μέσα στον απολυμαντήρα, πρέπει να τα έχουμε απαλλάξει από τις τρίχες, να τα έχουμε πλύνει καλά με ζεστό νερό και σαπούνι και να είναι καλά ξεπλυμένα με νερό. Με την διαδικασία αυτή αποφεύγουμε τη γρήγορη καταστροφή του διαλύματος. Μετά την απομάκρυνση των εργαλείων από τον απολυμαντήρα πρέπει να ξεπλένονται με νερό, να στεγνώσουν καλά και να φυλάσσονται σε καθαρό ντουλάπι.

Εικ. 2.45: Υγρός απολυμαντήρας

☞ Γενικοί κανόνες.

Βασική προϋπόθεση, για μια σωστή και αποτελεσματική αποστείρωση και απολύμανση, είναι η επιλογή του καταλληλότερου τρόπου για κάθε περίπτωση. Η επιλογή του σωστού τρόπου γίνεται με βάση τη φυσική κατάσταση του υλικού που θα αποστειρώσουμε και τη χημική του σύσταση. Έτσι δεν καταστρέφουμε τα υλικά ή τα εργαλεία που αποστειρώνουμε, πετυχαίνουμε καλύτερο αποτέλεσμα και προστατεύουμε την υγεία τη δική μας και των πελατών μας.

Κάθε κομμωτής πρέπει να πλένει τα χέρια του πολύ καλά πριν και μετά την παροχή των υπηρεσιών στους πελάτες. Για κάθε πελάτη πρέπει να χρησιμοποιείται καθαρή πετσέτα. Μετά τη χρήση, οι λερωμένες πετσέτες πρέπει να τοποθετούνται σε ειδικά δοχεία μακριά από τις καθαρές.

Τα καλύμματα στήριξης της κεφαλής και οι ταινίες υφάσματος για τον αυχένα πρέπει να αλλάζονται σε κάθε πελάτη.

Οι ακάθαρτες χτένες και βούρτσες πρέπει να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται καλά μετά από κάθε χρήση.

Μαλλιά, μπαμπάκια ή άλλα υλικά πρέπει να απομακρύνονται από το πάτωμα αμέσως μετά την εργασία και να τοποθετούνται σε κλειστά δοχεία.

Οι τουαλέτες πρέπει να απολυμαίνονται συχνά, να έχουν καθαρό σαπούνι και ατομικές χάρτινες πετσέτες.

Όλα τα εργαλεία πρέπει να απολυμαίνονται και να τοποθετούνται σε καθαρά ντουλάπια.

Γ. Υγιεινή του κομμωτή

Ο κομμωτής πρέπει να τηρεί ορισμένους κανόνες, που αφορούν την ατομική του υγιεινή. Όταν ο πελάτης συναντήσει έναν ατημέλητο κομμωτή ή έναν που δεν τηρεί τους κανόνες υγιεινής, δεν θα τον εμπιστευτεί.

Η σωματική καθαριότητα είναι απαραίτητη για την διατήρηση της υγείας. Τα μαλλιά πρέπει να λούζονται συχνά και να είναι περιποιημένα, μαζεμένα ώστε να μην δυσκολεύουν στις διάφορες εργασίες.

Το σώμα πρέπει να είναι πάντα καθαρό, να μη μυρίζει ιδρώτα και να χρησιμοποιείται ένα διακριτικό άρωμα που να μην ενοχλεί τον πελάτη.

Η καθαριότητα του στόματος είναι πολύ σημαντική. Ο κομμωτής έρχεται σε κοντινή επαφή με τον πελάτη και οποιαδήποτε δυσουμία του στόματος θα είναι δυσάρεστη.

Τα χέρια και τα νύχια πρέπει να είναι καθαρά. Πριν ξεκινήσει κάποια εργασία πρέπει να πλένονται με ένα καλό αντισηπτικό για να μη μεταδοθούν τυχόν μολύνσεις στον πελάτη. Τα χέρια, θα ήταν καλό να ήταν απαλλαγμένα από κοσμήματα που δυσχεραίνουν τις κινήσεις. Τα νύχια να είναι κοντά, καθαρά και περιποιημένα. Αν υπάρχει έστω ένα μικρό τραύμα πρέπει να φροντίζει να το καλύπτει μ' ένα επίδεσμο.

Τα ρούχα πρέπει να είναι καθαρά και ευρύχωρα για να μην εμποδίζουν τις κινήσεις, όπως και τα παπούτσια να είναι άνετα και να διατηρούν τη σωστή στάση του σώματος κατά τη διάρκεια των εργασιών. Να αποφεύγονται τα ψηλά τακούνια που μπορεί να επιβαρύνουν τη μέση. Για να μη λερώνονται οι κομμωτές από τα υλικά που χρησιμοποιούν είναι καλύτερα να φοράνε μια λευκή ή άλλου χρώματος ρόμπα, που πρέπει να είναι πάντα καθαρή.

Ανακεφαλαίωση

Στο εργαστήριο κομμωτικής χρησιμοποιούνται πολλές συσκευές, μηχανήματα και εργαλεία που αποτελούν τον εξοπλισμό του.

Τα σπουδαιότερα από αυτά είναι:

Κουρευτικές μηχανές, ηλεκτρικό πιστολάκι, θερμαινόμενα σίδερα, στεγνωτήρας μαλλιών, μηχανήμα παραγωγής ατμού (βαπέρ), συσκευές ισιώματος και από τα σύγχρονα μηχανήματα το Κλιμαζόν και το τριχοσκόπιο.

Τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στο κομμωτήριο είναι:

χτένες σε διάφορα μεγέθη και σχήματα, βούρτσες χτενίσματος, ψαλίδια κοπής μαλλιών, ψαλίδια αραιώματος, ξυράφια για εργασία τελειώματος και κοπής μαλλιών, ρόλεϊ και ρόλερ σε διάφορα μεγέθη, τσιμπιδάκια, πενσάκια, πινέλα και δοχεία βαφής, φιάλη ψεκασμού νερού κτλ.

Όλα τα εργαλεία πρέπει να καθαρίζονται μετά από κάθε χρήση και να φροντίζονται σωστά για να διατηρηθούν περισσότερο χρόνο.

Τα καλλυντικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται στο κομμωτήριο υπάρχουν σε μεγάλη ποικιλία μορφών για κάθε περιποίηση των μαλλιών. Αυτά τα προϊόντα είναι: προϊόντα για λούσιμο (σαμπουάν, μαλακτικά λουσιών), προϊόντα χτενίσματος (κοντίσιονερ, λακ κτλ.), προϊόντα περιποίησης μαλλιών (κρέμες, έλαια, μάσκες, κεριά κτλ.), προϊόντα που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία της βαφής και της περμανάντ.

Κάθε κομμωτήριο πρέπει να τηρεί τους κανόνες υγιεινής για την προστασία των πελατών και των ίδιων των κομμωτών. Ο χώρος πρέπει να είναι πάντα καθαρός, να αερίζεται καλά και οι επιφάνειες εργασίας να απολυμαίνονται σωστά. Η αποστείρωση των εργαλείων γίνεται με φυσικά μέσα όπως με ξηρή ή υγρή θερμότητα και με το θάλαμο υπεριώδους ακτινοβολίας.

Η απολύμανση γίνεται με χημικά απολυμαντικά όπως αλκοόλες, φαινόλες, ενώσεις χλωρίου και ιωδίου κτλ.

Τέλος σημαντική είναι και η ατομική υγιεινή του κομμωτή που περιλαμβάνει:

- σωστή σωματική καθαριότητα, μαλλιά καλοχτενισμένα και καθαρά, νύχια περιποιημένα και καθαρά, ρούχα και υποδήματα καθαρά και άνετα.

Ερωτήσεις

1. Σε πόσες μορφές υπάρχουν οι κουρευτικές μηχανές και πώς χρησιμοποιούνται;
2. Σε τι βοηθάει η διάγνωση της κατάστασης του δέρματος της κεφαλής ή των τριχών, με το τριχοσκόπιο, πριν από κάθε εργασία;
3. Σε πόσες μορφές υπάρχουν τα θερμαινόμενα σίδερα και πού χρησιμοποιούνται;
4. Αντιστοιχίστε τις συσκευές που αναφέρονται στη στήλη Α με τις λειτουργίες που αναφέρονται στη στήλη Β.

A

1. Ηλεκτρικό πιστολάκι
2. Βαπέρ
3. Κλιμαζόν
4. Ηλεκτρικό σίδερο

B

- A. Συντομεύει το χρόνο στεγνώματος των μαλλιών.
- B. Χρησιμοποιείται για το στέγνωμα των μαλλιών.
- Γ. Χρησιμοποιείται για το κατσάρωμα των μαλλιών.
- Δ. Βοηθάει στην περιποίηση των μαλλιών.

5. Να σημειώσετε Σ για το σωστό ή Λ για το λάθος δίπλα από κάθε πρόταση.

- Οι συσκευές ισιώματος έχουν λεπτές λάμες.
- Πριν από τη χρήση των ηλεκτρικών σιδερων πρέπει να γίνεται τεστ πάνω σε χαρτί.
- Όταν δεν κόβουν καλά οι κουρευτικές μηχανές βάζουμε λίγο οινόπνευμα στις λάμες.
- Τα καλλυντικά που χρησιμοποιεί ο κομμωτής τοποθετούνται πάνω σε τροχήλατα τραπεζάκια.

6. Πόσα είδη ψαλιδιών αραιώματος υπάρχουν και πού χρησιμοποιούνται;
7. Πόσα είδη βουρτσών υπάρχουν και πού χρησιμοποιούνται;
8. Πώς φροντίζουμε τα διάφορα εργαλεία για να διατηρηθούν περισσότερο χρονικό διάστημα;

Ερωτήσεις

9. Αντιστοιχίστε τα εργαλεία που αναφέρονται στη στήλη Α με τις εργασίες που περιγράφονται στη στήλη Β.

A
1. Ψαλίδια αραιώματος
2. Ρόλεϊ
3. Χτένες με ουρά
4. Βούρτσες
5. Ξυράφια

B
A. Βοηθούν σε εργασίες τελειώματος
B. Για μπούκλες
Γ. Για διαχωρισμό μαλλιών
Δ. Για όγκο μαλλιών
E. Για ελάττωση της πυκνότητας των μαλλιών

10. Να σημειώσετε Σ για το σωστό ή Λ για το λάθος δίπλα σε κάθε πρόταση

- Α. Οι χτένες που χρησιμοποιούνται για να απλωθεί το χημικό χαλαρωτικό για το ίσιωμα των μαλλιών έχουν μικρά δόντια
- Β. Όσο περισσότερα δόντια έχει ένα ψαλίδι αραιώματος τόσο πιο λεπτά μπορούν να κοπούν οι τούφες
- Γ. Τα τσιμπιδάκια είναι απαραίτητα για το διαχωρισμό των μαλλιών

11. Σε ποιες κατηγορίες ταξινομούνται τα καλλυντικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται στην κομμωτική;

12. Ποια προϊόντα χρησιμοποιούνται για να δώσουν όγκο στα μαλλιά;

13. Σημειώστε με Σ για το σωστό ή Λ για το λάθος δίπλα στην κάθε πρόταση.

- Α. Οι μάσκες μαλλιών δίνουν γερό κράτημα.
- Β. Οι λοσιόν ξεβγάλματος απομακρύνουν τα άλατα από τα μαλλιά.
- Γ. Τα ζελέ χρησιμοποιούνται για τη θεραπεία της ψαλίδας.
- Δ. Τα κοντίσιονερ προορίζονται για ταλαιπωρημένα μαλλιά.

14. Αντιστοιχίστε τα προϊόντα που αναφέρονται στη στήλη Α με τις χρήσεις τους που αναφέρονται στη στήλη Β.

A
1. Μαλακτικά μαλλιών
2. Λακ
3. Κερί
4. Αφρός
5. Ζεστά έλαια

B
A. Για γερό κράτημα
B. Για την ψαλίδα
Γ. Για τη θρέψη των μαλλιών
Δ. Δίνουν γυαλάδα στα μαλλιά
E. Δίνουν όγκο στα μαλλιά

Ερωτήσεις

15. Τι είναι αποστείρωση και τι απολύμανση;
16. Πώς λειτουργεί ο θάλαμος αποστείρωσης;
17. Γιατί είναι απαραίτητη η σωστή υγιεινή του εργαστηρίου και του κομμωτή και πώς πετυχαίνεται αυτό;
18. Σημειώστε με Σ για το σωστό ή Λ για το λάθος δίπλα σε κάθε πρόταση.
- Α Σε κλίβανο ξηρής θερμότητας πρέπει να τοποθετούνται μόνο πλαστικά αντικείμενα.
  - Β. Η αλκοόλη που χρησιμοποιείται για την απολύμανση πρέπει να είναι 70°.
  - Γ. Δεν είναι απαραίτητο να πλένουμε τα εργαλεία μετά από κάθε χρήση τους.
  - Δ. Τα εργαλεία που τοποθετούνται στον υγρό απολυμαντήρα πρέπει να έχουν καθαριστεί από τις τρίχες.
19. Αντιστοιχίστε τις απολυμαντικές ουσίες που αναφέρονται στη στήλη Α με τις δράσεις τους που αναφέρονται στην Β στήλη.

A

1. Ενώσεις αμμωνίου
2. Φορμόλη
3. Ενώσεις χλωρίου
4. Ενώσεις ιωδίου
5. Φαινόλες

B

- Α . Προκαλούν ερεθισμούς στο δέρμα
- Β. Απολύμανση πατωμάτων
- Γ. Αντισηψία δέρματος
- Δ. Δεν είναι τοξικές
- Ε. Διάλυμα 15% για την απολύμανση των χεριών

Εργαστηριακή άσκηση 1

Τίτλος: Μηχανήματα που χρησιμοποιούνται στο κομμωτήριο.

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να μπορούν οι μαθητές/τριες:

- να απαριθμούν τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται στα κομμωτήρια
- να περιγράφουν τον τρόπο χρήσης του κάθε μηχανήματος,
- να επιλέγουν το κατάλληλο μηχανήμα για κάθε κομμωτική εργασία
- να συντηρούν τα μηχανήματα του κομμωτηρίου.

Πληροφορίες

Σήμερα η κομμωτική πλαισιώνεται από ένα μεγάλο αριθμό μηχανημάτων που μεγιστοποιούν τα αποτελέσματα και κάνουν γρηγορότερη τη δουλειά του κομμωτή. Τα μηχανήματα αυτά είναι:

Ηλεκτρικές κουρευτικές μηχανές για κόψιμο και τελείωμα μαλλιών.

Ηλεκτρικό πιστολάκι, συσκευές χτενίσματος με αέρα, στεγνωτήρες για το στέγνωμα των μαλλιών.

Ηλεκτρικά σίδερα για το ίσιωμα και το κατσάρωμα των μαλλιών

Θερμαντική λυχνία για το στέγνωμα του κατσαρώματος, την περμανάντ ή για την περιποίηση των μαλλιών.

Κλιμαζόν για συντόμευση του χρόνου στεγνώματος των βαφών ή της περμανάντ.

Συσκευές ισιώματος για το ίσιωμα των μαλλιών.

Σε πολλά σύγχρονα κομμωτήρια υπάρχει και το τριχοσκόπιο, ένα μηχανήμα για τη διάγνωση της κατάστασης των μαλλιών και του τριχωτού της κεφαλής.

Ακόμα, πρέπει να υπάρχουν τροχήλατα τραπεζάκια όπου τοποθετούνται τα εργαλεία, τα καλλυντικά και τα αναλώσιμα προϊόντα που χρησιμοποιεί ο κομμωτής.

Υλικά και συσκευές

Θα χρησιμοποιηθούν τα μηχανήματα που υπάρχουν στο εργαστήριο κομμωτικής.

Πληροφορίες

1. Ο καθηγητής επιδεικνύει τα μηχανήματα που υπάρχουν στο εργαστήριο και εξηγεί στους μαθητές/τριες τον τρόπο χρήσης και συντήρησής τους
2. Οι μαθητές/τριες επεξεργάζονται και φροντίζουν τα μηχανήματα με τη βοήθεια του καθηγητή τους
3. Οι μαθητές/τριες τακτοποιούν τα μηχανήματα και οργανώνουν το εργαστήριο.

Φύλλο αξιολόγησης

1. Ποιο μηχάνημα σας έκανε μεγαλύτερη εντύπωση και γιατί;

---

2. Ποιο μηχάνημα θεωρείτε το σημαντικότερο για το κομμωτήριο και γιατί;

---

3. Σημειώστε τις παρατηρήσεις σας για το κάθε μηχάνημα.

Δραστηριότητες

Επισκεφτείτε ένα κατάστημα που πουλάει μηχανήματα κομμωτικής ή μια έκθεση μηχανημάτων και καταγράψτε τα μηχανήματα που παρατηρήσατε -----

---

Ποια απ' αυτά υπάρχουν στο δικό σας εργαστήριο; Ποια από αυτά θεωρείτε απαραίτητα να υπάρχουν σε κάθε κομμωτήριο; -----

---

Εργαστηριακή άσκηση 2

Τίτλος: Περιγραφή και χρήση εργαλείων κομμωτικής.

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να μπορούν οι μαθητές/τριες:

- να αναφέρουν και να περιγράφουν όλα τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στην κομμωτική,
- να περιγράφουν τη χρήση τους,
- να περιγράφουν και να εφαρμόζουν τις μεθόδους καθαρισμού, συντήρησης και αποστείρωσης

Πληροφορίες

Σήμερα, στην κομμωτική, υπάρχει ένα μεγάλο πλήθος από εργαλεία που βοηθούν τον κομμωτή να κάνει πιο γρήγορα και εύκολα τις διάφορες εργασίες. Τα εργαλεία αυτά είναι: χτένες, βούρτσες, ψαλίδια κοπής και ψαλίδια αραιώματος, μηχανές κοπής και τελειώματος των μαλλιών, θερμαινόμενα σίδερα, ηλεκτρικό πιστολάκι, ξυράφια, πένσα ισιώματος. Όλα αυτά τα εργαλεία πρέπει να φροντίζονται σωστά για να διατηρηθούν περισσότερο χρόνο και να καθαρίζονται μετά από κάθε εργασία για την καλύτερη προστασία του πελάτη.

Υλικά - εργαλεία

Να υπάρχουν τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στο κομμωτήριο σε διάφορες ποσότητες.

Πληροφορίες

1. Οι μαθητές, με τη βοήθεια του διδάσκοντα, τοποθετούν όλα τα εργαλεία του εργαστηρίου σ' ένα μεγάλο πάγκο.
2. Ξεχωρίζουν σε κατηγορίες τα εργαλεία ανάλογα με το πού χρησιμοποιούνται.
3. Ο καθηγητής επιδεικνύει όλα τα εργαλεία στους μαθητές και εξηγεί τα χαρακτηριστικά, τη χρήση τους και το σωστό τρόπο κρατήματος των εργαλείων.
4. Αναφέρονται οι διαδικασίες καθαρισμού και συντήρησης των εργαλείων με ταυτόχρονη επίδειξη από τον καθηγητή.
5. Οι μαθητές επεξεργάζονται τα εργαλεία, μαθαίνοντας να τα κρατούν σωστά, να τα καθαρίζουν και να τα φροντίζουν, ακολουθώντας τις οδηγίες του καθηγητή τους.
6. Οι μαθητές τακτοποιούν και τοποθετούν τα εργαλεία στα ντουλάπια και συρτάρια.

Φύλλο αξιολόγησης

1. Ποιο ή ποια από τα εργαλεία που χρησιμοποιήσατε σας δυσκόλεψε περισσότερο στη χρήση του; Σε ποιο σημείο συναντήσατε μεγαλύτερη δυσκολία;

---

2. Ποιο από τα εργαλεία αυτά θεωρείτε σημαντικότερο και γιατί;

---

3. Ποιο από τα εργαλεία σάς έκανε μεγαλύτερη εντύπωση και γιατί;

Δραστηριότητες

1. Να επισκεφτείτε ένα κατάστημα ή μια έκθεση εξοπλισμού κομμωτικής και να καταγράψετε τι εργαλεία υπάρχουν, αν υπάρχουν καινούργια εργαλεία και πού χρησιμοποιούνται. Να συγκρίνετε τα εργαλεία που είδατε με αυτά του σχολικού εργαστηρίου -----

---

---

2. Να επισκεφτείτε ένα κομμωτήριο της περιοχής σας, να παρατηρήσετε τι εξοπλισμό έχει και να συζητήσετε στην τάξη σας τις παρατηρήσεις σας -----

---

Εργαστηριακή άσκηση 3

Τίτλος: Περιγραφή και χρήση των καλλυντικών προϊόντων.

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να μπορούν οι μαθητές/τριες:

- να αναφέρουν τα απαραίτητα καλλυντικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται στην κομμωτική και
- να περιγράψουν τις χρήσεις τους.

Υλικά -εργαλεία: θα χρησιμοποιηθούν τα καλλυντικά του εργαστηρίου.

1. Οι μαθητές ξεχωρίζουν τα καλλυντικά σε κατηγορίες, ανάλογα με τις χρήσεις τους.
2. Οι μαθητές επεξεργάζονται και τοποθετούν στο δέρμα τους μικρές ποσότητες από το κάθε καλλυντικό για να δουν την υφή τους και να έρθουν σε μια πρώτη επαφή μαζί τους.
3. Οι μαθητές τακτοποιούν και φυλάσσουν τα καλλυντικά στα ντουλάπια ανάλογα με τη χρήση τους.

Πληροφορίες

Η ανάπτυξη της κοσμετολογίας έφερε στο εμπόριο ένα μεγάλο αριθμό καλλυντικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται στην κομμωτική και που διευκολύνουν τη δουλειά του κομμωτή.

Τα προϊόντα αυτά διακρίνονται σε:

Προϊόντα λουσίματος (σαμπουάν, μαλακτικά μαλλιών, λοσιόν ξεβγάλματος)

Προϊόντα χτενίσματος (κοντίσιονερ, ζελέ, αφρός, λοσιόν, λακ)

Προϊόντα περιποίησης (κρέμες, μάσκες, οροί, ζεστά έλαια, κεριά, αλοιφές)

Προϊόντα για τις βαφές (βαφές προσωρινές, βαφές οξειδωσης, ημιμόνιμες βαφές, φυτικές βαφές, προϊόντα αποχρωματισμού μαλλιών, προϊόντα για μετά τις βαφές κτλ.)

Προϊόντα περμανάντ (λοσιόν όξινες και αλκαλικές, λοσιόν εξουδετέρωσης, προϊόντα για μετά την περμανάντ)

Φύλλο αξιολόγησης

1. Ποια αίσθηση σάς προκάλεσε καθένα από τα καλλυντικά που χρησιμοποιήσατε; Τι παρατηρήσατε στην αφή, στο άρωμα και στο χρώμα του;

-----

2. Ποιο καλλυντικό σας προκάλεσε ευχάριστη και ποιο δυσάρεστη αίσθηση; Γράψτε τις παρατηρήσεις σας.

Δραστηριότητες

Επισκεφτείτε ένα κατάστημα που έχει καλλυντικά προϊόντα κομμωτικής ή μια έκθεση καλλυντικών προϊόντων και καταγράψτε τα προϊόντα που είδατε. Ποια από αυτά υπάρχουν στο εργαστήριο του σχολείου; Υπάρχουν κάποια που τα θεωρείτε απαραίτητα να βρίσκονται στο δικό σας εργαστήριο; Ποια είναι αυτά;-----

-----

Εργαστηριακή άσκηση 4

Τίτλος: Αποστείρωση και απολύμανση των εργαλείων κομμωτικής.

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να μπορούν οι μαθητές/τριες:

- να αναφέρουν τα απολυμαντικά μέσα και τις μεθόδους αποστείρωσης,
- να περιγράψουν τον τρόπο που αποστειρώνονται και απολυμαίνονται τα εργαλεία κομμωτικής,
- να επιλέγουν και να εφαρμόζουν τον σωστό τρόπο αποστείρωσης και απολύμανσης για κάθε εργαλείο κομμωτικής.

Υλικά -εργαλεία:

Θα χρησιμοποιηθούν:

- α) τα απολυμαντικά του εργαστηρίου
- β) τα εργαλεία του εργαστηρίου
- γ) η συσκευή αποστείρωσης.

1. Ο διδάσκων επιδεικνύει όλα τα απολυμαντικά που υπάρχουν στο εργαστήριο και τον τρόπο απολύμανσης των εργαλείων.
2. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και απολυμαίνουν τα εργαλεία χρησιμοποιώντας το κατάλληλο απολυμαντικό για το καθένα με τις υποδείξεις του καθηγητή τους.
3. Ο διδάσκων επιδεικνύει το θάλαμο αποστείρωσης και τον τρόπο λειτουργίας του.
4. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και ξεχωρίζουν τα εργαλεία που αποστειρώνονται στη συσκευή αποστείρωσης.
5. Οι μαθητές καθαρίζουν το εργαστήριο και τοποθετούν τα εργαλεία στη θέση τους.

Πληροφορίες

Αποστείρωση λέγεται η καταστροφή όλων των μικροβίων και των σπόρων τους. Εφαρμόζεται μόνο για εργαλεία ή σκεύη και επιτυγχάνεται με φυσικά μέσα. Αυτά είναι:

- Η θερμότητα, ξηρή και υγρή.
- Ο θάλαμος αποστείρωσης που λειτουργεί με υπεριώδη ακτινοβολία.

Απολύμανση είναι η καταστροφή των μικροβίων, όχι όμως και των σπόρων τους. Χρησιμοποιείται για την απολύμανση χώρων, ρούχων, χεριών και εργαλείων. Η απολύμανση επιτυγχάνεται με χημικά μέσα, τα απολυμαντικά. Τέτοια μέσα είναι:

α) οι αλκοόλες (οινόπνευμα), β) οι φαινόλες, γ) η φορμόλη, δ) οι ενώσεις χλωρίου, ε) οι ενώσεις ιωδίου, στ) οι ενώσεις αμμωνίου.

Φύλλο αξιολόγησης

1. Σε ποιο στάδιο της άσκησης συναντήσατε δυσκολίες και γιατί;

---

2. Καταγράψτε τα απολυμαντικά που χρησιμοποιήσατε στο εργαστήριό σας.

---

3. Ποιο ή ποια από τα απολυμαντικά νομίζετε ότι είναι τα καλύτερα και γιατί;

Δραστηριότητες

1. Επισκεφτείτε κάποιο κομμωτήριο και παρατηρήστε ποια υγειονομικά μέτρα χρησιμοποιήθηκαν.

---

2. Ποια απολυμαντικά χρησιμοποιήθηκαν και συγκρίνετέ τα με αυτά του εργαστηρίου σας.

---

3. Συζητήστε στην τάξη με τους συμμαθητές σας τις εντυπώσεις σας.

---

3. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΡΙΧΩΤΟΥ ΚΕΦΑΛΗΣ

Στόχος

Στο τέλος του κεφαλαίου αυτού οι μαθητές/τριες θα πρέπει να μπορούν:

- να περιγράφουν την ανατομία του δέρματος και τον κύκλο ανάπτυξης της τρίχας,
- να πραγματοποιούν μία εξέταση στο τριχωτό της κεφαλής.

3.1. Γενικά:

Πριν προβούμε σε οποιαδήποτε τεχνική εργασία, απαραίτητη είναι μια εξέταση, τόσο του δέρματος, όσο και των τριχών της κεφαλής. Με αυτήν την απλή εξέταση θα έχουμε καλύτερα αποτελέσματα στην τεχνική εργασία που πρόκειται να κάνουμε και σίγουρα θα αποφύγουμε δυσάρεστα αποτελέσματα που αφορούν όχι μόνο εμάς, αλλά και την πελάτισσά μας.

Στο κεφάλαιο αυτό θα μάθουμε στοιχεία που αφορούν την ανατομία του δέρματος και την ανατομία και φυσιολογία της τρίχας.

3.2. Το δέρμα:

Το ανθρώπινο σώμα καλύπτεται από το δέρμα που είναι το μεγαλύτερο οργανικό σύστημα του σώματος. Δρα σαν ασπίδα για το σώμα και δεν είναι τίποτε άλλο από πολλά στρώματα εξειδικευμένων κυττάρων. Εάν κάνουμε μια κάθετη τομή στο δέρμα, διακρίνουμε τρία (3) βασικά στρώματα που από μέσα προς τα έξω είναι:

- Ο υποδόριος ιστός
- Το κυρίως δέρμα ή χόριο
- Η επιδερμίδα

Ο υποδόριος ιστός αποτελείται από **νεύρα, φλέβες, αρτηρίες, λιπώδη κύτταρα, λεμφαγγεία και συνδετικό ιστό**. Το κυρίως δέρμα (χόριο)

αποτελείται από **θεμέλια ουσία** που περιέχει **υδατάνθρακες** και **πρωτεΐνες**, όπως το **κολλαγόνο**, που είναι μια ινώδης **πρωτεΐνη** και καταλαμβάνει το 75% και την ελαστίνη που καταλαμβάνει το 4%. Οι ίνες του κολλαγόνου είναι διαφανείς, ενώ οι ίνες της ελαστίνης έχουν χρώμα κίτρινο. Η επιδερμίδα αποτελείται από μέσα προς τα έξω από πέντε (5) στοιβάδες:

- τη βασική
- την ακανθώδη
- την κοκκώδη
- τη διαυγή
- την κερατίνη

Η κερατίνη στοιβάδα της επιδερμίδας ενός κανονικού δέρματος αποτελείται από 10 - 15 στρώματα νεκρών κερατινοποιημένων κυττάρων και περιέχει 10 - 20% υγρασία. Η υγρασία αυτή προέρχεται με μια διαδικασία που ονομάζεται **ταχύτητα ενυδάτωσης**, από τη βασική στοιβάδα η οποία περιέχει 40% νερό.

Στο κυρίως δέρμα και στα ανώτερα στρώματα του υποδόριου ιστού βρίσκονται και οι νευρικές απολήξεις που είναι σε αριθμό περίπου ένα εκατομμύριο. Οι **νευρικές απολήξεις**

δεν είναι τίποτε άλλο από τους υποδοχείς των αισθήσεων, οι οποίοι μπορούν να λάβουν μια ποικιλία αισθήσεων. Τα νεύρα που υπάρχουν στο δέρμα χωρίζονται σε τρεις (3) κατηγορίες:

1) **Τα κινητικά νεύρα** που δραστηριοποιούν τους ορθωτήρες μύες που βρίσκονται κοντά στις ρίζες των τριχών, με αποτέλεσμα σε κάθε διάταση του μυός αυτού να ανορθώνονται οι τρίχες.

2) **Τα αισθητήρια νεύρα** που αντιδρούν σε κάθε ερέθισμα από θέρμανση, ψύχος, πίεση και αφή.

3) **Τα εκκριτικά νεύρα** που είναι οι ελεγκτές των εκκρίσεων και της λειτουργίας των αδένων στο δέρμα.

3.3. Η Τρίχα:

Η τρίχα είναι ένα όργανο του σώματος που αποτελείται από κερατινοποιημένα επιθηλιακά κύτταρα και η χημική της σύσταση είναι **άνθρακας (C)**, **οξυγόνο (O)**, **υδρογόνο (H)**, **άζωτο (N)** και **θείο (S)**.

Η τρίχα εκφύεται από εγκόλπωμα του δέρματος (πόρο) και αποτελείται από τη ρίζα που βρίσκεται μέσα στο εγκόλπωμα και από το στέλεχος ή κορμό που βρίσκεται έξω από αυτό. Στη ρίζα βρίσκεται ο βολβός που περιέχει αναγεννητικά κύτταρα και ο ρόλος του είναι να αναγεννά την τρίχα και η θηλή που ο ρόλος της είναι να θρέφει την τρίχα. Δεξιά και αριστερά από το εγκόλπωμα του δέρματος υπάρχουν σμηγματογόνοι και ιδρωτοποιοί αδένες, καθώς και ένας μυς, ο ορθωτήρ μυς. Ο μυς αυτός σε κάθε διάτασή του κάνει την τρίχα να ορθώνεται και να μας δίνει μια αίσθηση ανατριχίλας, ενώ παράλληλα αδειάζουν οι σμηγματογόνοι και ιδρωτοποιοί αδένες. Εάν στο στέλεχος της τρίχας κάνουμε μια οριζόντια τομή, θα παρατηρήσουμε ότι αποτελείται από τρία (3) στρώματα, τα οποία είναι από μέσα προς τα έξω:

1) **Ο μυελός** που αποτελείται από τετράγωνα απύρηννα κύτταρα και φυσαλίδες αέρος.

2) **Ο φλοιός** που αποτελείται από εμπύρηννα κύτταρα, φυσαλίδες αέρος και κοκκία χρωστικής.

3) **Το περιτρίχιο** που αποτελείται από κερατινοποιημένα κύτταρα που είναι τοποθετημένα όπως τα κεραμίδια.

Το χνούδι που περιβάλλει το σώμα μας δεν έχει μυελό. Μυελό έχουν μόνο οι χοντρές τρίχες. Στο φλοιό τα κοκκία χρωστικής ευθύνονται για το φυσικό χρώμα των μαλλιών μας. Στα λευκά μαλλιά δεν υπάρχουν κοκκία χρωστικής. Στο δέρμα της κεφαλής υπάρχουν περίπου 120.000 τρίχες που ανανεώνονται σε κανονικές χρονικές περιόδους.

3.3.1. Ο κύκλος ανάπτυξης της τρίχας:

Το χνούδι αρχίζει να εμφανίζεται κατά την εμβρυϊκή ηλικία του ανθρώπου και υπάρχει σε όλο το σώμα, εκτός από τις παλάμες και τα πέλματα. Το χνούδι αυτό ονομάζεται **πρωτογενές χνοώδες τρίχωμα** και αντικαθίσταται κατά τον 8ο μήνα μετά τη γέννηση από το **δευτερογενές χνοώδες τρίχωμα**. Το δευτερογενές χνοώδες τρίχωμα παραμένει σε όλο το σώμα, εκτός από τις παλάμες και τα πέλματα, μέχρι τον ερχομό της ήβης, όπου αντικαθίσταται από το **τριτογενές χνοώδες τρίχωμα**, που παραμένει σε όλη τη ζωή του ατόμου. Η τρίχα του τριτογενούς χνοώδους τριχώματος είναι παχύτερη και χρωματισμένη. Τις πιο πολλές φορές έχει μυελό και διακρίνεται από ερχομό της ήβης, όπου αντικαθίσταται από το τριτογενές χνοώδες τρίχωμα, που παραμένει σε όλη τη ζωή του ατόμου. Η τρίχα του τριτογενούς χνοώδους τριχώματος είναι παχύτερη και χρωματισμένη. Τις πιο πολλές φορές έχει μυελό και διακρίνεται από το χνούδι.

Ο κύκλος ανάπτυξης της τρίχας είναι απλός: ο βολβός, που βρίσκεται στο θύλακα της τρίχας, περιέχει αναγεννητικά κύτταρα και αναπτύσσει την τρίχα. Η φάση αυτή του κύκλου λέγεται **αναγεννές στάδιο ανάπτυξης** και διαρκεί περίπου τέσσερα χρόνια, μόνο σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις διαρκεί δέκα χρόνια.

Η επόμενη φάση του κύκλου λέγεται **καταγεννές στάδιο ανάπτυξης**. Στη φάση αυτή ο θύλα-

κας προετοιμάζεται για ανάπτυξη νέας τρίχας, ενώ η πρώτη παραμένει ακόμη στο εγκόλπωμα του δέρματος. Η φάση αυτή διαρκεί δύο μέχρι τρεις εβδομάδες, όπου και περνά η τρίχα στην επόμενη φάση, την **φάση της τελογένεσης**. Κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης η τρίχα ωθούμενη από την καινούρια, ετοιμάζεται να πέσει. Η φάση της τελογένεσης διαρκεί περίπου εκατό ημέρες.

Επομένως, μετά από όλα αυτά μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η ζωή μιας τρίχας είναι περίπου τέσσερα χρόνια.

3.4. Η εξέταση του τριχωτού της κεφαλής

Πριν από κάθε τεχνική εργασία που θα κάνουμε σε ένα άτομο, καλό θα ήταν να εξετάσουμε πρώτα προσεκτικά το τριχωτό της κεφαλής του. Χωρίζουμε επιμελώς με μια χτένα τα μαλλιά σε χωρίστρα και εξετάζουμε προσεκτικά πρώτα το δέρμα της κεφαλής. Εάν δούμε κοκκινίλες ή κάποιο ερεθισμό, είναι απαραίτητο να ρωτήσουμε τον πελάτη ή την πελάτισσα από τι έχει προκληθεί. Στην περίπτωση που ο ερεθισμός έχει προκληθεί από κνησμό, αποφεύγουμε να κάνουμε οποιαδήποτε τεχνική εργασία, διότι θα επιδεινώσουμε την κατάσταση. Εάν κρίνουμε ότι το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε έχει ανάγκη την βοήθεια δερματολόγου, δεν θα διστάσουμε να το προτείνουμε στον πελάτη ή την πελάτισσα.

Εκτός όμως από αυτή τη δερματική εξέταση, εκείνο που ενδιαφέρει είναι να εξετάσουμε και την ποιότητα των μαλλιών. Όταν μας ζητηθεί να προβούμε σε μια τεχνική εργασία, όπως π.χ. βαφή, αποχρωματισμό, περμανάντ, ισιωτική, εάν δεν έχουμε υγιή μαλλιά, σίγουρα και δεν θα έχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα, με συνέπεια να εισπράξουμε τη δυσαρέσκεια του πελάτη ή της πελάτισσας. Σε μαλλιά ταλαιπωρημένα ή κατεστραμμένα, πριν από οποιαδήποτε τεχνική εργασία, καλό θα ήταν να προτείνουμε κάποια θεραπεία αποκατάστασης των μαλλιών.

Η διάμετρος της τρίχας είναι ένας άλλος ενδιαφέρων παράγοντας που μας βοηθά να έχουμε καλύτερα αποτελέσματα σε τεχνικές

εργασίες, όπως περμανάντ, ισιωτική ή βαφή. Στο κεφάλαιο της περμανάντ θα επεκταθούμε περισσότερο στο θέμα αυτό.

Ανακεφαλαίωση

Το ανθρώπινο σώμα καλύπτεται από το δέρμα που είναι το μεγαλύτερο οργανικό σύστημα του σώματος. Αποτελείται από τρία (3) βασικά στρώματα από μέσα προς τα έξω: τον υποδόριο ιστό, το κυρίως δέρμα ή χόριο, την επιδερμίδα.

Η επιδερμίδα αποτελείται από πέντε (5) στοιβάδες: τη βασική, την ακανθώδη, την κοκκώδη, τη διαυγή και την κεράτινη.

Η χημική σύσταση της τρίχας είναι: άνθρακας (C), οξυγόνο (O), υδρογόνο (H), άζωτο (N) και θείο (S).

Η τρίχα αποτελείται από το μυελό, το φλοιό και το περιτρίχιο. Προκειμένου να προβούμε σε κάποια τεχνική εργασία, μας ενδιαφέρει τόσο το δέρμα του κεφαλιού να είναι υγιές, όσο και τα μαλλιά να μην είναι ταλαιπωρημένα ή κατεστραμμένα.

Ερωτήσεις

A. Συμπληρώστε τα κενά ώστε να προκύψουν σωστές προτάσεις

- 1) Το δέρμα αποτελείται από το ....., το..... και την .....
- 2) Η επιδερμίδα αποτελείται από ..... στοιβάδες: τη....., ..., ..., ...
- 3) Η τρίχα αποτελείται από το ....., τον .....και το ....., ...
- 4) Η χημική σύσταση της τρίχας είναι ....., ..., ..., ... και .....

Εργαστηριακή άσκηση

Τίτλος: Να γίνει εξέταση του τριχωτού της κεφαλής.

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να είναι σε θέση οι μαθητές/μαθήτριες

- να χειρίζονται τα ειδικά μηχανήματα που κάνουν αναγνώριση ποιότητας τρίχας

- να μπορούν να διακρίνουν οποιοδήποτε ερεθισμό στο δέρμα του κεφαλιού.

- να ξεχωρίζουν τα λιπαρά, κανονικά, ξηρά, ταλαιπωρημένα ή κατεστραμμένα μαλλιά.

Εργαλεία: Μεγεθυντικός φακός - τριχοσκόπιο

1) Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες τον τρόπο με τον οποίο εξετάζουμε το τριχωτό της κεφαλής.

2) Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες τον χειρισμό του μηχανήματος αναγνώρισης ποιότητας της τρίχας.

3) Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές συζητούν και κατόπιν διαχωρίζουν τα λιπαρά από τα κανονικά, τα ξηρά, τα ταλαιπωρημένα ή κατεστραμμένα μαλλιά.

Πληροφορίες

Να γίνει εξέταση του τριχωτού της κεφαλής με το ειδικό μηχανήμα και διάκριση των μαλλιών σε λιπαρά, ξηρά ή κανονικά μαλλιά.

Φύλλο αξιολόγησης

1) Μετά την εξέταση του τριχωτού κεφαλής του μοντέλου σας να καταγράψετε τον τύπο δέρματος της κεφαλής καθώς και τον τύπο των μαλλιών.

-----

2) Να δικαιολογήσετε τα αποτελέσματα της εξέτασης.

-----

4. ΤΟ ΛΟΥΣΙΜΟ

Στόχος

Στόχος του μαθήματος είναι να μπορούν οι μαθητές/τριες:

- να αναφέρουν τα προϊόντα λουσίματος και να περιγράψουν τη δράση τους.
- να πραγματοποιήσουν ένα σωστό λούσιμο.

4.1. Γενικά:

Το δέρμα μας έχει μια φυσική ασπίδα που ονομάζεται **όξινος μανδύας**. Ο μανδύας αυτός αποτελείται από σμήγμα και ιδρώτα και σκοπός του είναι να συγκρατεί στην επιφάνειά του τα βακτήρια και κάθε ρύπο από τη μόλυνση της ατμόσφαιρας, τον καπνό κλπ.

Όταν επικάθονται στον όξινο μανδύα όλες αυτές οι ουσίες που αναφέραμε, δημιουργείται ένα κολλώδες γαλάκτωμα με λιπαρή υφή, που η αφαίρεσή του μόνο με νερό είναι αδύνατη. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και στο δέρμα του κεφαλιού και βεβαίως κατ' επέκταση δημιουργεί το πρόβλημα και στα μαλλιά μας.

Παλαιότερα, για την αντιμετώπιση των λερωμένων μαλλιών χρησιμοποιούσαν σαπούνι που όμως αποδείχτηκε ότι δεν είχε τις καθαριστικές ιδιότητες που έπρεπε, όταν συνδυαζόταν με σκληρό νερό. Σήμερα στο εμπόριο βρίσκουμε υγρό σαπούνι (σαμπουάν), προϊόν για τον καθαρισμό του δέρματος του κεφαλιού και των μαλλιών, που έχει αντικαταστήσει τα σαπούνια. Το σαμπουάν το συναντάμε σε πολλές μορφές, οι κυριότερες όμως είναι:

- σε διαφανή μορφή
- σε μορφή γαλακτώματος

Ένα καλής ποιότητας σαμπουάν θα πρέπει να έχει τις εξής ιδιότητες:

- να καθαρίζει τα μαλλιά χωρίς
- να τα ξηραίνει· να τα αφήνει λαμπερά, να χτενίζονται εύκολα και να μην ηλεκτρίζονται,
- κατά το ξέπλυμα να μη μένουν υπολείμματα (εύκολο ξέπλυμα),
- να μη χρειάζεται να χρησιμοποιήσουμε μεγάλη ποσότητα προϊόντος προκειμένου
- να έχουμε τον απαιτούμενο αφρό,
- να μην έχει δυνατό άρωμα,
- να μην προκαλεί αλλεργία.

Στο εμπόριο κυκλοφορούν πολλά είδη σαμπουάν. Τα κυριότερα που συναντάμε είναι:

- ανάλογα με τον τύπο μαλλιών (για μαλλιά ξηρά με κρόκο αυγού - για μαλλιά λιπαρά με χυμό εσπεριδοειδών -για μαλλιά κανονικά με βότανα).
- σαμπουάν για μωρά και παιδιά. Αυτά δεν περιέχουν ουσίες που ερεθίζουν τα μάτια.
- σαμπουάν αντιπιτυριδικά που περιέχουν μικροβιοκτόνες ουσίες.
- σαμπουάν ρυθμιστικά (conditioning) που κάνουν τα μαλλιά ευκολοχτένιστα.

Υπάρχουν και τα φαρμακευτικά σαμπουάν, που όμως προορίζονται για διάφορες θεραπείες μαλλιών και συνιστώνται μόνο από δερματολόγους.

4.2. Το λούσιμο των μαλλιών:

Πριν αρχίσουμε στο εργαστήριό μας το λούσιμο, χρειάζεται να ξεμπερδέψουμε καλά τα μαλλιά με βούρτσες και χτένα. Κατόπιν οδηγούμε τον πελάτη/την πελάτισσα στο λουτήρα και τοποθετούμε γύρω από τον αυχένα μια πετσέτα παροτρύνοντας τον/την να καθίσει όσο πιο αναπαυτικά γίνεται. Στη συνέχεια εξετάζουμε προσεκτικά την ποιότητα των μαλλιών, καθώς και το είδος, δηλαδή αν είναι κατεστραμμένα, τάλαιπωρημένα, λιπαρά, ξηρά ή κανονικά και επιλέγουμε το σωστό σαμπουάν για την περίπτωση της.

Βρέχουμε τα μαλλιά με ελεγμένο, όσον αφορά τη θερμοκρασία, ζεστό νερό και ρίχνουμε σαμπουάν σε τρία σημεία του κεφαλιού. Κάνουμε με τις άκρες των δακτύλων ένα ελαφρό μασάζ, ξεκινώντας από τον αυχένα, με κατεύθυνση τους κροτάφους, το μέτωπο, για να καταλήξουμε στο κέντρο του κεφαλιού. Οι κινήσεις θα πρέπει να έχουν μια συγκεκριμένη πίεση, τόση ώστε να μη δυσανασχετεί ο πελάτης/πελάτισσα, προσέχοντας να μην βρέξουμε τα ρούχα και το πρόσωπο.

Ξεβγάζουμε με άφθονο ζεστό νερό και επαναλαμβάνουμε για δεύτερη ή τρίτη φορά, αν χρειάζεται, την χρήση του σαμπουάν. Η δεύτερη χρήση του σαμπουάν δημιουργεί περισσότερο αφρό και η τρίτη ακόμα περισσότερο.

Τέλος, και αφού ξεβγάλουμε τα μαλλιά με άφθονο νερό, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε μαλακτικά προϊόντα, για να γίνουν τα μαλλιά ευκολοχτένιστα και να αποκτήσουν λάμψη. Τα μαλακτικά αυτά προϊόντα τα συναντάμε στο εμπόριο σε τρεις (3) μορφές:

- Κρέμας
- Γαλακτώματος
- Λοσιόν

Τα μαλακτικά προϊόντα περιέχουν ουσίες που δίνουν όγκο και λάμψη στα μαλλιά και τα κάνουν να μην ηλεκτρίζονται. Περιέχουν επίσης **ελαιώδεις ουσίες**, όπως π.χ. **λιπαρές αλκοόλες, λεκιθίνη, έλαια σιλικόνης, φυσικούς κηρούς κλπ.**, που κάνουν τα μαλλιά ευκολοχτένιστα. Τέλος, μεγάλο ρόλο παίζουν οι διάφορες πρωτεΐνες που περιέχουν και σκοπό έχουν να διορθώνουν την ψαλίδα, ζημιά την οποία παθαίνουν συνεχώς κυρίως τα μαλλιά που έχουν κάποιο μάκρος. Τέτοιες πρωτεΐνες είναι κυρίως το κολλαγόνο, η καζεΐνη γάλακτος κλπ.

Η μαλακτική λοσιόν κυκλοφορεί στο εμπόριο με το όνομα “μαλακτικό νερό” και απευθύνεται σε μαλλιά που έχουν υποστεί την τεχνική της περμανάντ. Η λοσιόν αυτή δεν ξεβγάζεται.

Υπάρχουν τρία είδη μαλακτικών κρεμών. Το είδος το καθορίζει το **βάθος διείσδυσης** του προϊόντος. Έτσι λοιπόν έχουμε:

- 1) **Μαλακτική κρέμα διείσδυσης**, που επιδρά διορθωτικά στο εσωτερικό της τρίχας που έχει καταστραφεί από διάφορες κομμωτικές τεχνικές, όπως π.χ. βαφή, περμανάντ, ισιωτική. Η κρέμα αυτή περιέχει διυγρानτικά συστατικά, παράγωγα του θείου κλπ. και κάνει τα μαλλιά ανθεκτικά και μαλακά.
- 2) **Μαλακτική κρέμα επιφάνειας**, που δεν εισχωρεί στο εσωτερικό της τρίχας, αλλά παραμένει στην επιφάνεια. Κάνει τα μαλλιά ευκολοχτένιστα με γυαλάδα και περιέχει φυτικά λάδια, λανολίνη, κεριά, λίπη, λεκιθίνη κλπ.
- 3) **Μαλακτική κρέμα μικτή**, που είναι το πιο συνηθισμένο μαλακτικό προϊόν και έχει διπλή ιδιότητα, δηλαδή επιφάνειας και διείσδυσης.

Η εφαρμογή της μαλακτικής κρέμας είναι απλή. Μετά το ξέβγαλμα των μαλλιών από το σαμπουάν και αφού έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία του λουσίματος, τοποθετούμε λίγη ποσότητα μαλακτικού στα μαλλιά και κάνουμε ένα ελαφρό μασάζ. Στη συνέχεια χτενίζουμε τα μαλλιά με χοντρή χτένα για να τα ξεμπερδέψουμε από το λούσιμο και για να πάει το μαλακτικό σε όλο το μήκος των μαλλιών. Τέλος ξεβγάζουμε με άφθονο ζεστό νερό.

Όταν τελειώσει όλη η διαδικασία του λουσίματος και της εφαρμογής του μαλακτικού, τυλίγουμε μια καθαρή πετσέτα γύρω από το κεφάλι της πελάτισσας χωρίς να τρίβουμε τα

μαλλιά, απλά αφήνουμε την πετσέτα να τραβήξει το νερό που υπάρχει στα μαλλιά.

Εκτός από τα προϊόντα που αναφέραμε και που αφορούν το λούσιμο των μαλλιών, υπάρχουν και άλλα ειδικά προϊόντα που τα χρησιμοποιούμε μετά από τεχνικές εργασίες, όπως π.χ. την περμανάντ, τη βαφή. Αυτά εξασφαλίζουν την επιτυχία σε αυτές και επαναφέρουν την τρίχα αμέσως στη φυσική της κατάσταση.

Συμπέρασμα όλων αυτών είναι ότι γενικά το λούσιμο, ενώ είναι μια απλή υπόθεση, απαιτεί μεγάλη προσοχή και επιμέλεια, προκειμένου να έχουμε ένα σωστό και όμορφο αποτέλεσμα.

Εικ. 4.1, 4.2, 4.3, 4.4: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΛΟΥΣΙΜΑΤΟΣ.

Ανακεφαλαίωση

Το δέρμα μας έχει μια φυσική ασπίδα, τον όξινο μανδύα. Αυτός αποτελείται από σμήγμα και ιδρώτα. Ρόλος του είναι να συγκρατεί στην επιφάνειά του βακτήρια, ρύπους από την ατμόσφαιρα, καπνό κλπ. Για να απαλλάξουμε το δέρμα του κεφαλιού και τα μαλλιά από το σμήγμα, τον ιδρώτα και κάθε είδους ρύπο, χρησιμοποιούμε τα σαμπουάν. Στο εμπόριο κυκλοφορούν πολλά είδη σαμπουάν, ανάλογα με τον τύπο μαλλιών.

Πριν αρχίσουμε στο λούσιμο, καλό θα ήταν να εξετάσουμε την ποιότητα των μαλλιών, καθώς και το είδος τους. Μετά την εφαρμογή του σαμπουάν και την αφαίρεσή του από τα μαλλιά με άφθονο νερό, χρησιμοποιούμε **μαλακτικά προϊόντα** που κάνουν τα μαλλιά ευκολοχτένιστα και τους προσδίδουν γυαλάδα. Τα μαλακτικά αυτά προϊόντα κυκλοφορούν στο εμπόριο σε **υγρή μορφή** και **κρεμώδη**. Οι μαλακτικές κρέμες χωρίζονται σε μαλακτικές **κρέμες διείσδυσης**, μαλακτικές **κρέμες επιφάνειας** και μαλακτικές **κρέμες μικτές**.

Ερωτήσεις

A. Συμπληρώστε τα κενά ώστε να προκύψουν σωστές προτάσεις

- 1) Τα σαμπουάν που προορίζονται για ξηρά μαλλιά περιέχουν .....
- 2) Τα σαμπουάν που προορίζονται για λιπαρά μαλλιά περιέχουν .....
- 3) Τα βότανα που περιέχονται σ' ένα σαμπουάν προορίζονται για ..... μαλλιά.
- 4) Τα μαλακτικά προϊόντα κυκλοφορούν στο εμπόριο σε ..... μορφές:
....., ..., ...

Εργαστηριακή άσκηση

Τίτλος: Να γίνει όλη η διαδικασία του λουσίματος.

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες:

- να επιλέγουν το κατάλληλο σαμπουάν για κάθε τύπο μαλλιών.
- να λούζουν σωστά τηρώντας τους κανόνες του λουσίματος.

Εργαλεία: Λουτήρας - καθαρές πετσέτες κεφαλιού - προστατευτική πετσέτα πλάτης.

Υλικά: Διάφορα είδη σαμπουάν που κυκλοφορούν στο εμπόριο - μαλακτικές κρέμες

- 1) Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες την προετοιμασία του πελάτη/πελάτισσας πριν το λούσιμο, καθώς και τη διαδικασία του σωστού λουσίματος.
- 2) Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε ζευγάρια για να ασκηθούν στη διαδικασία του λουσίματος σύμφωνα με τις οδηγίες που περιγράφονται παραπάνω.
- 3) Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες τα προϊόντα λουσίματος που κυκλοφορούν στο εμπόριο. Να γίνει συζήτηση για τις ιδιότητες του κάθε προϊόντος ξεχωριστά.

Πληροφορίες

Σαμπουάν για λιπαρά, ξηρά, κανονικά μαλλιά, μαλακτικά προϊόντα.

Φύλλο αξιολόγησης

1) Εξετάστε και καταγράψτε τον τύπο μαλλιών που έχει το μοντέλο σας

-----

2) Αιτιολογήστε το είδος του σαμπουάν που θα χρησιμοποιήσετε

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

5. ΚΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΧΩΡΙΣ ΟΓΚΟ

Στόχος

Στο τέλος του κεφαλαίου αυτού θα μπορούν οι μαθητές να δημιουργούν κυματισμούς στα μαλλιά χωρίς όγκο.

5.1. Γενικά

Οι κυματισμοί που δημιουργούνται χρησιμοποιώντας τα δάχτυλα και τη χτένα και δίνουν σε υγρά μαλλιά το σχήμα S, χρειάζονται ειδική τεχνική. Στο τέλος της εργασίας τα μαλλιά μοιάζουν με τα κύματα της θάλασσας.

Η εξάσκηση στους κυματισμούς με τα δάχτυλα και τη χτένα είναι πολύ σημαντική γιατί μας διδάσκει την τεχνική της κίνησης των μαλλιών καθώς και το συντονισμό των δακτύλων που απαιτείται, για να έχουμε ένα άριστο επαγγελματικό αποτέλεσμα.

5.2. Κυματισμοί χωρίς όγκο

Στον οριζόντιο κυματισμό τα κύματα κινούνται από την μία πλευρά προς την άλλη, ενώ στον κάθετο κυματισμό από πάνω προς κάτω. Η τεχνική ήταν γνωστή πριν εμφανιστούν τα ρόλεϊ και τα αποτελέσματα τα βλέπουμε στα επίπεδα, σπαστά μαλλιά των ηθοποιών των παλαιών ταινιών. Σήμερα τα χτενίσματα έχουν περισσότερο όγκο, αλλά αυτή η τεχνική μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέρος του γενικού στυλ π.χ. στο πίσω κάτω μέρος του κεφαλιού ή στις πλευρές. Όπως με όλα τα άλλα, η χρήση αυτών των κινήσεων εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά και το σχήμα του κεφαλιού της πελάτισσας.

5.3. Δημιουργία κυματισμών

1. Βρέχουμε καλά τα μαλλιά και στρώνουμε τη ρίζα.

Εικ. 5.1: Στρώσιμο της ρίζας των μαλλιών.

2. Χρησιμοποιούμε το μεσαίο δάχτυλο ενός χεριού για να ελέγξουμε τα μαλλιά και να καθορίσουμε τη θέση του κύματος. Χτενίζουμε τα μαλλιά δίνοντας την κλίση που επιθυμούμε, αριστερά ή δεξιά.

3. Βάζουμε το δεύτερο δάκτυλο αμέσως κάτω από την κλίση που έχουμε δώσει, στερεώνοντάς την, και χτενίζουμε τα μαλλιά προς την αντίθετη κατεύθυνση.

Εικ. 5.2α.: Δημιουργία κυματισμού στο πλάι.

4. Σχηματίζουμε το δεύτερο κυματισμό δουλεύοντας με την ίδια τεχνική και ολοκληρώνουμε με τον ίδιο τρόπο τους κυματισμούς σε ολόκληρο το κεφάλι.

Εικ. 5.2β.: Δημιουργία κυματισμού στο πλάι.

Ο αγκώνας και ο βραχίονας πρέπει να είναι πάνω από το χέρι καθώς το έχουμε προς το κεφάλι. Μόνο ο δείκτης και το μεσαίο δάκτυλο πρέπει να ακουμπούν το κεφάλι. Έτσι έχουμε τον καλύτερο έλεγχο και αποτέλεσμα.

Εικ. 5.3: Ολοκληρωμένος κυματισμός στο πλάι.

Σημεία που πρέπει να θυμάστε

- Οι κυματισμοί με τα δάκτυλα πετυχαίνουν καλύτερα σε μέτρια ή λεπτά μαλλιά. Τα σκληρά μαλλιά είναι πιο δύσκολα.
- Χρειάζεται να βάλετε λοσιόν, αφρό ή κρέμα για να διατηρηθούν οι κυματισμοί.
- Κρατήστε το βραχίονά σας στο ίδιο επίπεδο ή ελαφρά ψηλότερα από τον αγκώνα για να ελέγξετε τα μαλλιά.
- Κρατήστε τη χτένα όρθια και χωρίς πίεση καθώς χτενίζετε για να μη γδάρετε το δέρμα του κεφαλιού.
- Οι κυματισμοί πρέπει να έχουν το ίδιο μέγεθος - περίπου 3 εκ. (δύο δάκτυλα).
- Κρατήστε τα μαλλιά υγρά κατά τη διαδικασία.
- Στεγνώστε τους κυματισμούς, όταν τους ολοκληρώσετε, σε σεσουάρ, αφού τοποθετήσετε στα μαλλιά φιλέ. Βάλτε πενσάκια στις κλίσεις που έχετε δώσει για να μη χαλάσουν με τον αέρα.

5.4. Σχέδια κυματισμών

Υπάρχουν δύο κλασικά χτενίσματα κυματισμών με χωρίστρα - στη μέση και στο πλάι - και ένα χτενίσμα με κυματισμούς δίχως χωρίστρα, με όλα τα μαλλιά χτενισμένα προς τα επάνω.

Εικ. 5.5, 5.6: ΣΧΕΔΙΑ ΚΥΜΑΤΙΣΜΩΝ.

Χτενίσμα με χωρίστρα στην άκρη.

Αρχίζουμε την εργασία μας από τα μπροστινά μαλλιά δημιουργώντας οριζόντιους κυματισμούς. Ο πρώτος κυματισμός κοιτάει την χωρίστρα. Ο τρίτος κυματισμός δημιουργείται περίπου στην κορυφή του κεφαλιού και καταλήγει στο πλάι όπου κάνουμε την βαγκ επάνω στο αυτί. Ο τέταρτος κυματισμός δημιουργείται στη συνέχεια της βαγκ φθάνοντας στο άλλο αυτί, καλύπτοντας την απόσταση μετά την κορυφή. Κατόπιν συνεχίζουμε με οριζόντιους κυματισμούς μέχρι τον αυχένα.

Χτενίσμα με χωρίστρα στη μέση.

Αρχίζοντας από το μπροστινό μέρος των μαλλιών, την πρώτη κλίση την κάνουμε προς τα επάνω βλέποντας τη χωρίστρα. Τη δεύτερη την κάνουμε προς τα κάτω, δηλαδή προς το αυτί για να γίνει κάθετος ο κυματισμός. Με τον ίδιο τρόπο εργαζόμαστε και στην άλλη πλευρά. Τα χωρίσματα και στις δύο πλευρές πρέπει να έχουν την ίδια απόσταση.

Κατόπιν συνεχίζουμε τους κυματισμούς με οριζόντια κλίση από την κορυφή προς τα κάτω αρχίζοντας από την μία πλευρά και πηγαίνοντας προς την άλλη, ενώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τους κυματισμούς.

Χτένισμα χωρίς χωρίστρα

Η εργασία μας είναι όμοια με τους κυματισμούς με χωρίστρα στην άκρη, με την διαφορά ότι όλα τα μαλλιά είναι χτενισμένα προς τα επάνω. Στα πλαιϊνά δημιουργούμε βαγκ που καλύπτουν τα αυτιά.

Εικ. 5.7: ΚΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΧΩΡΙΣ ΧΩΡΙΣΤΡΑ.

Ανακεφαλαίωση

Η τεχνική της κομμωτικής βασίζεται πολύ στην εκμάθηση του τρόπου εργασίας των κυματισμών, γιατί τα χέρια αποκτούν ελαστικότητα.

Βασικός κανόνας για την επιτυχία των κυματισμών είναι τα μαλλιά να είναι καλά βρεγμένα και η ρίζα καλά στρωμένη. Για να έχουμε καλύτερο αποτέλεσμα, χρησιμοποιούμε λοσιόν ή αφρό, που εφαρμόζουμε σε μαλλιά φρεσκολουσμένα.

Ερωτήσεις

- 1) Να αναφέρετε τα στάδια της διαδικασίας δημιουργίας κυματισμών χωρίς όγκο.
- 2) Να συμπληρώσετε τα κενά ώστε να προκύψουν σωστές προτάσεις.
  - I. Οι κυματισμοί με τα δάκτυλα πετυχαίνουν καλύτερα σε..... ή.....μαλλιά.
  - II. Υπάρχουν..... σχέδια κυματισμών με χωρίστρα και .....σχέδιο κυματισμών χωρίς χωρίστρα.

Εργαστηριακή άσκηση

Τίτλος: Να γίνουν κυματισμοί χωρίς όγκο.

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες:

- να περιγράψουν τον τρόπο εργασίας για τη δημιουργία κυματισμών χωρίς όγκο.
- να δημιουργούν κυματισμούς χωρίς όγκο.

Πληροφορίες

Οι κυματισμοί χωρίς όγκο γίνονται σε κοντά ή μεσαίου μήκους μαλλιά.
Προϋπόθεση επιτυχίας είναι το καλό βρέξιμο των μαλλιών.

Εργαλεία: Να χρησιμοποιηθούν χτένα, πενσάκια, λουσιόν ή αφρός, λακ.

Πορεία εργασίας

- 1) Να γίνει επίδειξη τεχνικής από τον εκπαιδευτικό στους μαθητές/μαθήτριες.
- 2) Να χωριστούν οι μαθητές/μαθήτριες σε ζευγάρια και να ασκηθούν στην τεχνική αυτή, μεταξύ τους ή σε εκπαιδευτικές κούκλες σύμφωνα με τις οδηγίες που περιγράφονται παραπάνω.
- 3) Να γίνει προβολή διαφανειών που να παρουσιάζουν χτενίσματα με κυματισμούς χωρίς όγκο.

Φύλλο αξιολόγησης

1. Αφού ολοκληρώσετε ένα χτένισμα με κυματισμούς χωρίς όγκο να περιγράψετε:

- τον τρόπο που εργαστήκατε στα πλαϊνά σημεία του κεφαλιού,
- τον τρόπο που εργαστήκατε στο υπόλοιπο κεφάλι.

Να καταγράψετε το βαθμό δυσκολίας ή ευκολίας που συναντήσατε κατά την δημιουργία κυματισμών χωρίς όγκο.

6. ΚΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΜΕ ΟΓΚΟ

Στόχος

Στο τέλος του κεφαλαίου αυτού θα μπορούν οι μαθητές:

- να δημιουργούν κυματισμούς με όγκο στα μαλλιά.

6.1. Γενικά

Οι κυματισμοί που δημιουργούνται, αφού τυλίξουμε τα μαλλιά σε μπούκλες που έχουν στερεωθεί με πενσάκια καθώς στεγνώνουν, δίνουν όγκο στο τελικό τους αποτέλεσμα.

Το τύλιγμα δεν είναι όμοιο σε όλο το κεφάλι. Σύμφωνα με το αποτέλεσμα που θέλουμε να έχουμε δίνουμε την ανάλογη κλίση στους κυματισμούς.

Τα τυλίγματα αυτά μπορούν να εφαρμοστούν σε ίσια μαλλιά, μαλλιά με περμανάντ, και μαλλιά με φυσικό κατσάρωμα. Οι μπούκλες που έχουν κλίση δεξιά ή αριστερά είναι η βάση για όλες τις γραμμές που αφορούν τους κυματισμούς με όγκο.

6.2. Είδη τυλίγματος

Το τύλιγμα γίνεται σε λεπτές μπούκλες ομοιόμορφες, με τους εξής τρόπους:

1) Τύλιγμα μπούκλας από την ρίζα

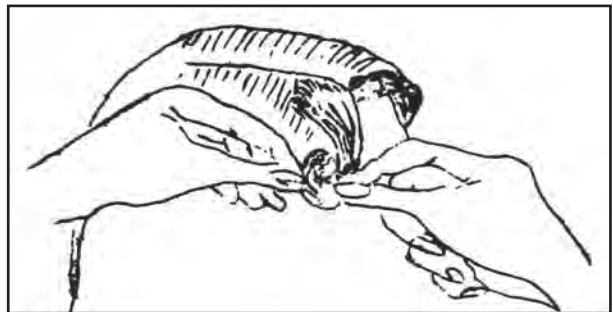
Η μπούκλα που δημιουργούμε έχει ανοικτό κέντρο.

Αρχίζουμε το τύλιγμα της μπούκλας από την ρίζα και καταλήγουμε στην άκρη των μαλλιών, δίνοντας την κλίση που επιθυμούμε δηλαδή δεξιά ή αριστερά.

Κάθε κουλούρα που σχηματίζεται πρέπει να έχει το ίδιο μέγεθος με την προηγούμενη ή με την επόμενη. Η πρώτη σειρά μπούκλες θα έχει μία συγκεκριμένη κατεύθυνση, ενώ η

επόμενη σειρά την αντίθετη κατεύθυνση για να δημιουργηθεί ο κυματισμός. Με αυτόν τον τρόπο ολοκληρώνουμε το τύλιγμα σε ολόκληρο το κεφάλι.

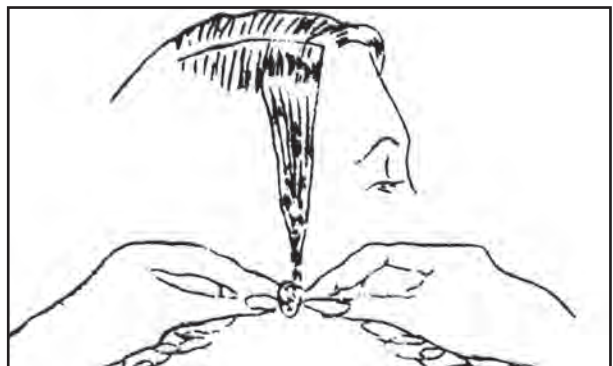
Το αποτέλεσμα μετά το στέγνωμα είναι ένα χτένισμα με κυματισμούς που έχει όγκο.

Εικ. 6.1: Τύλιγμα μπούκλας από την ρίζα.

2) Τύλιγμα μπούκλας από την άκρη

Η μπούκλα αυτή χρειάζεται να τυλιχθεί σφιχτά. Συνήθως δημιουργούμε σε κοντά μαλλιά, στο κάτω μέρος του αυχένα.

Εικ. 6.2: Τύλιγμα μπούκλας από την άκρη.

3) **Τύλιγμα μπούκλας από τη μέση**

Το τύλιγμα αυτό το δημιουργούμε όταν θέλουμε να δώσουμε ύψος σε ένα χτένισμα και όταν θέλουμε να σχηματίσουμε μπούκλες επάνω στον αυχένα.

Εικ. 6.3: Τύλιγμα μπούκλας από τη μέση.

6.3. Χτενίσματα κυματισμών με όγκο

Υπάρχουν τρία κλασικά χτενίσματα με κυματισμούς που έχουν όγκο:

- 1) χτένισμα με χωρίστρα στο πλάι,
- 2) χτένισμα χωρίς χωρίστρα, με όλα τα μαλλιά προς τα επάνω,
- 3) χτένισμα με χωρίστρα στη μέση.

6.3.1. Τρόπος εργασίας

Για να δημιουργηθούν οι κυματισμοί με όγκο απαιτούνται οι κάτωθι εργασίες:

- 1) Λούζουμε ή βρέχουμε τα μαλλιά.
- 2) Χτενίζουμε καλά τα μαλλιά, δημιουργώντας τις επιθυμητές χωρίστρες.
- 3) Για να δημιουργήσουμε κάθετο κυματισμό στα πλάγια, στο σχέδιο χωρίστρα στη μέση, δημιουργούμε τρεις κάθετες σειρές με τρεις μπούκλες στην κάθε σειρά, όπου η πρώτη σειρά κοιτάει προς τα πίσω, η δεύτερη κοιτάει εμπρός και η τρίτη προς τα πίσω. Στα άλλα δύο σχέδια - χωρίς χωρίστρα και με χωρίστρα στο πλάι - που χρειάζεται να δημιουργήσουμε βαγκ στο πλάι ώστε να καλύπτονται τα αυτιά, χωρίζουμε τα μαλλιά σε τρεις οριζόντιες σειρές υπολογίζοντας τρεις μπούκλες στην κάθε μία. Οι μπού-

κλες της πρώτης σειράς κοιτούν προς τα εμπρός, ενώ αυτές των άλλων δύο σειρών κοιτούν πίσω.

- 4) Ανάλογα με το σχέδιο που επιθυμούμε, αρχίζουμε το τύλιγμα πάντοτε από τα μπροστινά μαλλιά, δουλεύοντας μία σειρά προς τα δεξιά, μία αριστερά, μία δεξιά, μία αριστερά. Ακολουθώντας αυτήν την τεχνική ολοκληρώνουμε το τύλιγμα σε ολόκληρο το κεφάλι, δημιουργώντας κυματισμούς.
- 5) Τοποθετούμε την πελάτισσα στο σεσουάρ, βάζοντάς της φιλέ και αυτάκια.
- 6) Αφού στεγνώσουν τα μαλλιά, τα ξετυλίγουμε, τα βουρτσίζουμε καλά χρησιμοποιώντας και χτένα παράλληλα με τη βούρτσα.
- 7) Δημιουργούμε τους κυματισμούς, στερεώνοντάς τους αρχικά με πενσάκια.
- 8) Αφαιρούμε τα πενσάκια τοποθετούμε λακ, και το χτένισμά μας είναι έτοιμο.

Εικ. 6.4, 6.5: ΤΡΟΠΟΣ ΤΥΛΙΓΜΑΤΟΣ ΚΥΜΑΤΙΣΜΩΝ ΜΕ ΟΓΚΟ.

Εικ. 6.6, 6.7: ΧΤΕΝΙΣΜΑΤΑ ΚΥΜΑΤΙΣΜΩΝ ΜΕ ΟΓΚΟ.

Ανακεφαλαίωση

Οι κυματισμοί με όγκο προσφέρουν πολύ όμορφη εικόνα, όταν έχουν δουλευτεί σωστά και ταιριάζουν στο πρόσωπο της πελάτισσας.

Για σωστό αποτέλεσμα χρειάζεται καλό βρέξιμο με νερό ή λοσιόν, τύλιγμα και στέγνωμα των μαλλιών, καθώς επίσης πολύ γερό βούρτσισμα με βούρτσα και χτένα για να φύγει το πολύ μπουκλάρισμα. Κατόπιν χρειάζεται χτένισμα, δημιουργία των κυματισμών στα μαλλιά και τοποθέτηση της λακ.

Με αυτόν τον τρόπο οι κυματισμοί θα πλαισιώνουν χαριτωμένα το πρόσωπο της πελάτισσας και θα δίνουν κίνηση.

Ερωτήσεις

- 1) Να αναφέρετε τα στάδια εργασίας που έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία κυματισμών με όγκο.
- 2) Το τύλιγμα είναι όμοιο σε όλο το κεφάλι και αν όχι γιατί;
- 3) Να αναφέρετε τρόπους τυλίγματος μαλλιών σε μπούκλες που έχουν ως αποτέλεσμα κυματισμούς με όγκο.
- 4) Ποια είναι τα τρία κλασσικά χτενίσματα κυματισμών με όγκο;

Εργαστηριακή άσκηση

Τίτλος: Να γίνουν κυματισμοί με όγκο

Εργαλεία: Απαιτούνται χτένα, τσιμπιδάκια, πενσάκια, βούρτσα, λουσιόν ή αφρός, λακ

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να είναι σε θέση οι μαθητές/μαθήτριες:

- να περιγράφουν τον τρόπο εργασίας για την δημιουργία κυματισμών με όγκο.
- να δημιουργούν κυματισμούς με όγκο.

Πληροφορίες

Οι κυματισμοί με όγκο γίνονται σε μαλλιά μεσαίου μήκους καθώς και σε μακριά μαλλιά. Προϋπόθεση επιτυχίας είναι το καλό βρέξιμο, το σωστό τύλιγμα, το στέγνωμα, το ξετύλιγμα, το βούρτσισμα, το χτένισμα των μαλλιών.

Πορεία εργασίας

- 1) Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει την τεχνική τυλίγματος στους μαθητές.
- 2) Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε ομάδες και εργάζονται σε εκπαιδευτικές κούκλες, δημιουργώντας σειρές από μπούκλες που η πρώτη να κοιτά προς τα δεξιά, η επόμενη σειρά να κοιτά αριστερά κ.ο.κ σύμφωνα με τις οδηγίες που περιγράφονται παραπάνω.
- 3) Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει χτένισμα κυματισμών με όγκο.
- 4) Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε ζευγάρια και εργάζονται μεταξύ τους ή σε εκπαιδευτικές κούκλες, δημιουργώντας χτενίσματα κυματισμών με όγκο σύμφωνα με τις οδηγίες που περιγράφονται παραπάνω.
- 5) Προβάλλονται διαφάνειες ή video με χτενίσματα κυματισμών που έχουν όγκο.

Φύλλο αξιολόγησης

Αφού ολοκληρώσετε ένα χτένισμα με κυματισμούς με όγκο να περιγράψετε:

- τον τρόπο που εργαστήκατε όσον αφορά το τύλιγμα των μαλλιών.
- τον τρόπο που εργαστήκατε όσον αφορά το χτένισμα των μαλλιών για να έχουμε το ζητούμενο αποτέλεσμα.
- το βαθμό δυσκολίας ή ευκολίας για τη δημιουργία κυματισμών με όγκο.
- τις διαφορές του χτενίσματος κυματισμοί χωρίς όγκο από το χτένισμα κυματισμοί με όγκο.

.....

.....

.....

.....

.....

7. ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΠΙΣΤΟΛΑΚΙ

Στόχος

Στόχος του μαθήματος είναι να μπορούν οι μαθητές/τριες:

- να περιγράψουν την λειτουργία του μηχανήματος,
- να πραγματοποιήσουν ένα σωστό χτένισμα με πιστολάκι,
- να αναφέρουν και να τηρούν τους κανόνες ασφαλείας κατά τη χρήση του

7.1. Γενικά:

Ένα από τα βασικότερα εργαλεία στην κομμωτική τέχνη είναι το πιστολάκι. Το όνομά του το έχει πάρει λόγω του σχήματός του που μοιάζει με πιστόλι. Είναι κατασκευασμένο από πλαστικό ή μεταλλικό υλικό και δουλεύει με μοτέρ, το οποίο ξεκινάει από 1000 Watt έως 2500 Watt. Το συναντάμε σε μικρό μέγεθος, που είναι για προσωπική χρήση και σε μεγάλο μέγεθος που είναι για επαγγελματική χρήση. Ένα σημαντικό εξάρτημά του είναι η “φυσούνα”, που προορίζεται για το στέγνωμα των μαλλιών με περμανάντ. Εμπρός από το μοτέρ βρίσκεται μια ηλεκτρική αντίσταση. Στη λαβή του μηχανήματος υπάρχει ο διακόπτης παροχής ρεύματος, καθώς και ο επιλογέας χαμηλής ή δυνατής έντασης του αέρα. Στο πίσω μέρος του μοτέρ υπάρχει μια φτερωτή.

Με το πάτημα του διακόπτη θέτουμε το μηχανήμα σε λειτουργία. Η φτερωτή που υπάρχει στο πίσω μέρος του μοτέρ παίρνει αέρα από το περιβάλλον, ο οποίος περνά από την αντίσταση, θερμαίνεται και βγαίνει από το στόμιο του μηχανήματος. Με τον επιλογέα ρυθμίζουμε την επιθυμητή ένταση του αέρα. Με τον τρόπο αυτό και με τη βοήθεια στρογγυλής βούρτσας δημιουργούμε χτενίσματα, ή απλά στεγνώνουμε τα μαλλιά.

7.2. Χτένισμα και στέγνωμα μαλλιών με θερμό αέρα

Πριν κάνουμε οποιαδήποτε εργασία με το πιστολάκι, θα πρέπει να προηγηθεί ένα πολύ καλό και επιμελές λούσιμο. Μετά το λούσιμο, στεγνώνουμε απαλά τα μαλλιά με μια πετσέτα. Στην συνέχεια οδηγούμε την πελάτισσα στη θέση χτενίσματος και αφού προστατέψουμε τον αυχένα της με μια μπερτα χτενίσματος, τοποθετούμε στα μαλλιά **αφρό** χτενίσματος. Ο αφρός που θα χρησιμοποιήσουμε δεν πρέπει να είναι σε υπερβολική ποσότητα. Για παράδειγμα, μπορούμε σε κοντά μαλλιά να βάλουμε αφρό σε μέγεθος λίγο πιο μεγάλο από ένα καρύδι. Σαν υλικό, ο αφρός περιέχει **φυσικά, ημισυνθετικά πολυμερή** και κατά τη συσκευασία του προϊόντος προσθέτουν **υγροποιημένο προωθητικό αέριο**, το οποίο γαλακτωματοποιείται μερικώς με το προϊόν, μετά την ανακίνηση του δοχείου. Τα διεσπαρμένα σταγονίδια του προωθητικού, καθώς εξέρχονται από τη βαλβίδα της συσκευασίας στο περιβάλλον, εξαερώνονται ακαριαία, μετατρέποντας έτσι το προϊόν σε αφρό.

Ο αφρός απλώνεται σε υγρά μαλλιά και ο προορισμός του είναι να σχηματίσει ένα πλαστικό περίβλημα γύρω από κάθε τρίχα, με σκοπό να βελτιώσει την κατάσταση των μαλλιών, ώστε ν' αποδοθεί καλύτερα το χτένισμα.

Αντί για τον αφρό χτενίσματος, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε **λοσιόν χτενίσματος**. Η λοσιόν χτενίσματος ήταν για πολλά χρόνια ένα από τα απαραίτητα προϊόντα στην κομμωτική τέχνη. Ήταν αυτή που βοηθούσε στο εύκολο χτένισμα των μαλλιών, καθώς και στο κράτημα του χτενίσματος. Η τοποθέτησή της όμως δημιουργούσε πολλά προβλήματα εξαιτίας της πολύ υγρής σύστασής της. Τις περισσότερες φορές έμοιαζε με το νερό. Βαθμιαία η λοσιόν αντικαταστάθηκε από τον αφρό χτενίσματος, που οπωσδήποτε είναι πιο πρακτικός στην εφαρμογή του.

Η λοσιόν περιέχει φυσικά, ημισυνθετικά και συνθετικά πολυμερή και τη συναντάμε σε πλαστικά διαφανή μπουκαλάκια. Αφού απλώσουμε στα μαλλιά αφρό ή λοσιόν, διαλέγουμε την κατάλληλη στρογγυλή βούρτσα, ανάλογα με το μήκος των μαλλιών που έχουμε να χτενίσουμε. Σηκώνουμε και στερεώνουμε με ένα ειδικό πιαστράκι μαλλιών (κλάμερ) τα μαλλιά, στην κορυφή του κεφαλιού, αφήνοντας μόνο μια τούφα στον αυχένα. Ξεκινώντας από τις

ρίζες των μαλλιών της τούφας αυτής και με τη βοήθεια της στρογγυλής βούρτσας, της δίνουμε το σχήμα που θέλουμε, ενώ παράλληλα τη στεγνώνουμε. Κατά τον ίδιο τρόπο, δηλαδή τούφα - τούφα και ξεκινώντας πάντα από τον αυχένα προς το μέτωπο, τελειώνουμε όλο το χτένισμα. Σημαντικό είναι να στεγνώσουμε καλά τη ρίζα των μαλλιών, να δίνουμε τον όγκο που θέλουμε στο σημείο αυτό και κατόπιν να συνεχίζουμε να δουλεύουμε τα επόμενα σημεία.

Αφού ολοκληρώσουμε το χτένισμα των μαλλιών, μπορούμε να τα κρεπάσουμε, αν χρειάζεται να τους δώσουμε περισσότερο όγκο και να τα ψεκάσουμε με λακ. Το χτένισμα των μαλλιών με το πιστολάκι είναι προσωρινό, γιατί τα μαλλιά έχουν την τάση να ξαναπαίρνουν σιγά - σιγά τη φυσική τους φόρμα. Εκείνο όμως που είναι πολύ βασικό και θα πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα, είναι οι κανόνες ασφαλείας που θα πρέπει να τηρούνται όταν χρησιμοποιείται το πιστολάκι. Αυτοί οι κανόνες ασφαλείας που είναι απλοί αλλά πολύ σημαντικοί είναι οι ακόλουθοι:

Εικ. 7.1, 7.2: ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΠΙΣΤΟΛΑΚΙ.

- Όταν χρησιμοποιείται ηλεκτρικό πιστολάκι, τα χέρια να μην είναι βρεγμένα.
- Να μη χρησιμοποιείται ηλεκτρικό πιστολάκι που έχει “ανοίξει” το περίβλημα του καλωδίου του.
- Να μη χρησιμοποιείται το ηλεκτρικό πιστολάκι όταν το μηχάνημα βγάζει περίεργη οσμή.
- Στη θέση εργασίας το πάτωμα πρέπει να είναι στεγνό.
- Το στόμιο του μηχανήματος να μην έρθει σε επαφή με το δέρμα του πελάτη/πελάτισσας, διότι υπάρχει κίνδυνος εγκαύματος.
- Τέλος, να μη ζεσταίνεται η ίδια τούφα μαλλιών πολλή ώρα, διότι υπάρχει κίνδυνος να την κάψουμε.

Εικ.7.3, 7.4: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΤΕΝΙΣΜΑΤΟΣ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΠΙΣΤΟΛΑΚΙ.

Ανακεφαλαίωση

Βασικό εργαλείο της κομμωτικής είναι το πιστολάκι. Είναι κατασκευασμένο από πλαστικό ή μεταλλικό υλικό και κυκλοφορεί με μοτέρ από 1000 Watt έως 2500 Watt. Το πιστολάκι εφαρμόζεται αποκλειστικά σε βρεγμένα μαλλιά στα οποία και δίνει σχήμα και όγκο, με τη βοήθεια στρογγυλής βούρτσας ή της φυσούνας.

Για να έχουμε καλύτερο κράτημα χτενίσματος, χρησιμοποιούμε αφρό ή λοσιόν, τα οποία εφαρμόζουμε σε φρεσκολουσμένα υγρά μαλλιά. Ενώ σαν τεχνική είναι απλή, χρειάζεται να τηρούνται όλοι οι κανόνες ασφαλείας, τόσο για τη δική μας προστασία όσο και για την προστασία των πελατών μας.

Ερωτήσεις

A. Συμπληρώστε τα κενά ώστε να προκύψουν σωστές προτάσεις.

- Το πιστολάκι κυκλοφορεί στο εμπόριο με μοτέρ ..... Watt, έως ..... Watt.
- Η τεχνική χτενίσματος μαλλιών με πιστολάκι είναι .....
- Σε βρεγμένα μαλλιά βάζουμε ..... ή ..... για καλύτερο κράτημα του χτενίσματος.
- Σήμερα πιο διαδεδομένος είναι ο .....
- Η φυσούνα είναι ένα εξάρτημα του μηχανήματος, που προορίζεται για μαλλιά με .....

Εργαστηριακή άσκηση

Τίτλος: Να χρησιμοποιηθεί το ηλεκτρικό πιστολάκι για τη δημιουργία χτενίσματος.

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να μπορούν οι μαθητές/τριες:

- να περιγράφουν τη λειτουργία και το χειρισμό του μηχανήματος, καθώς και
- να εφαρμόζουν την τεχνική χτενίσματος με το συγκεκριμένο μηχάνημα.

Εργαλεία: Ηλεκτρικό πιστολάκι - φυσούνα - στρογγυλές βούρτσες σε διαφορετικά μεγέθη - κλάμερ - εργαλειοφόρος - μπέρτα χτενίσματος

Υλικά: Αφρός ή λουσιόν χτενίσματος - λακ.

Πληροφορίες

Χτενίσματα με πιστολάκι για κοντά και μακριά μαλλιά. Επίσης, μετά με τη βοήθεια της φυσούνας να γίνει στέγνωμα μαλλιών που έχουν υποστεί περμανάντ.

- Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες την τεχνική του χτενίσματος με το ηλεκτρικό πιστολάκι.
- Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε ζευγάρια και ασκούνται στην τεχνική αυτή, μεταξύ τους σύμφωνα με τις οδηγίες που περιγράφονται παραπάνω.
- Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες την τεχνική του στεγνώματος με φυσούνα, σε μαλλιά που έχουν υποστεί περμανάντ.
- Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε ζευγάρια και ασκούνται μεταξύ τους στην τεχνική του στεγνώματος των μαλλιών με φυσούνα.
- Προβάλλονται διαφάνειες με χτενίσματα που γίνονται με το ηλεκτρικό πιστολάκι.

Φύλλο αξιολόγησης

1) Να αξιολογήσετε και καταγράψετε τη διάρκεια του χτενίσματος με το ηλεκτρικό πιστολάκι ανάλογα με το μήκος των μαλλιών

-----

2) Να χρησιμοποιήσετε ηλεκτρικό πιστολάκι για το χτένισμα φυσικών μαλλιών και βαμμένων μαλλιών με κασάρωμα διαρκείας (περμανάντ). Να καταγράψετε το αποτέλεσμα και τις διαφορές στον τρόπο εργασίας για καθένα από τα παραπάνω είδη.

-----

8. ΤΥΛΙΓΜΑ ΜΑΛΛΙΩΝ ΣΕ ΡΟΛΕΪ

Στόχος

Στόχος του μαθήματος είναι να μπορούν οι μαθητές:

- να δημιουργούν χτενίσματα αφού τυλίξουν τα μαλλιά σε ρόλεϊ.
- να γνωρίζουν τα υλικά που χρησιμοποιούνται πριν και μετά το τύλιγμα των μαλλιών σε ρόλεϊ.

8.1. Γενικά

Μπορούμε να δημιουργήσουμε πολύ όμορφα χτενίσματα, τυλίγοντας τα μαλλιά σε ρόλεϊ. Όπως το χτένισμα με πιστολάκι, το τύλιγμα των μαλλιών σε ρόλεϊ είναι μία μέθοδος στεγνώματος υγρών μαλλιών σε ορισμένο σχήμα. Χρησιμοποιώντας την τεχνική αυτή, μπορούμε να δημιουργήσουμε μία μεγάλη ποικιλία στυλ, δηλαδή μαλλιά πιο ίσια, κατσαρά, με όγκο, πιο επίπεδα ή πιο κυματιστά κλπ. ανάλογα με το μέγεθος των ρόλεϊ που έχουμε χρησιμοποιήσει. Η διαδικασία περιλαμβάνει την τοποθέτηση των υγρών μαλλιών σε ρόλεϊ και το στέγνωμά τους στη θέση.

Τα ρόλεϊ είναι εύκολα στη χρήση τους, δίνουν όγκο στα μαλλιά και προσφέρουν σιγουριά για το τελικό αποτέλεσμα αλλά και περισσότερη διάρκεια στο χτένισμα συγκριτικά με τις άλλες μεθόδους.

Όπως και στις άλλες τεχνικές, η αλλαγή στη δομή της τρίχας, με το τύλιγμα των μαλλιών σε ρόλεϊ είναι παροδική. Το σχήμα που δίνουμε στα μαλλιά χάνεται, αν τα μαλλιά βραχούν ή απορροφήσουν υγρασία από το περιβάλλον. Όμως, υπάρχουν στην αγορά διάφορα προϊόντα που βοηθούν στην επιβράδυνση αυτής της διαδικασίας και που διατηρούν το σχήμα των μαλλιών πιο πολύ χρόνο.

8.2 Προετοιμασία της πελάτισσας

Ετοιμάστε την πελάτισσά σας, δίνοντάς της να φορέσει μία ρόμπα για να προστατεύει τα ρούχα της. Επίσης, βάζετε στο λαιμό της μία καθαρή πετσέτα. Συζητήστε μαζί της για το τι πρόκειται να της κάνετε, εξηγώντας της για το τελικό αποτέλεσμα που επιδιώκετε.

- Εξετάστε πάλι τα μαλλιά της και δείτε τη φυσική τους κατεύθυνση. Ελέγξτε το κούρεμα που υπάρχει.
- Συμφωνήστε με την πελάτισσα για το στυλ του χτενίσματος που θα κάνετε.
- Υπολογίστε πόσο χρόνο θα χρειαστείτε και πείτε της αν υπάρχει επιπλέον κόστος.
- Αναλύστε τις τεχνικές που θα εφαρμόσετε.
- Συζητήστε για τα βοηθητικά υλικά που θα χρησιμοποιήσετε. Η πελάτισσα μπορεί να έχει προσωπικές προτιμήσεις.
- Συγκεντρώστε δίπλα σας τα εργαλεία που θα χρησιμοποιήσετε π.χ. ρόλεϊ, τσιμπιδάκια κ.ά.
- Συμβουλευστε την πελάτισσά σας πώς να περιποιηθεί τα μαλλιά της στο σπίτι, για να διατηρήσει το χτένισμα περισσότερο.

8.3. Βοηθητικά Υλικά

1) Λούζουμε τα μαλλιά της πελάτισσας και τοποθετούμε κρέμα μαλακτική αν χρειάζεται.

2) Στεγνώνουμε τα μαλλιά με πετσέτα και κατόπιν τα χτενίζουμε.

3) Τοποθετούμε αν χρειάζεται ένα ή και περισσότερα βοηθητικά υλικά που βοηθούν τα μαλλιά να διατηρούν το σχήμα που τους έχουμε δώσει. Τα υλικά αυτά είναι λουσιόν, κρέμες, αφροί, ζελέ. Μερικά απ' αυτά τα προϊόντα προσθέτουν λάμψη και χρώμα στα μαλλιά. Περιέχουν ύλες που μαλακώνουν την τρίχα, βοηθούν στην διαμόρφωση του σχήματος, δεν αφήνουν τα μαλλιά να πετάνε και τα καλύπτουν με μία λεπτή επιφάνεια που επιβραδύνει την απορρόφηση υγρασίας από το περιβάλλον.

Όταν βάζετε κάποιο απ' αυτά τα υλικά να θυμάστε τα εξής:

- Σε μαλλιά πολύ υγρά το υλικό διαχέεται και έχει μικρότερο αποτέλεσμα.
- Σε μαλλιά πολύ στεγνά, το υλικό κολλάει και δεν μπορείτε να το χειριστείτε εύκολα.
- Μη βάζετε μεγάλη ποσότητα γιατί τα μαλλιά κολλούν.
- Τοποθετήστε το υλικό ομοιόμορφα κάνοντας μασάζ με τα δάχτυλά σας ή χτενίζοντας τα μαλλιά με χτένα για να απλωθεί παντού.
- Προστατέψτε το πρόσωπο της πελάτισσας γιατί τα υλικά περιέχουν ουσίες που μπορεί να ενοχλήσουν το δέρμα και να πειραξουν τα μάτια.
- Ακολουθείτε πάντοτε τις οδηγίες που δίνει ο κατασκευαστής του προϊόντος.

8.4.1. Αρχές τυλίγματος σε ρόλεϊ

1) Τα μαλλιά χρειάζεται να είναι λουσιμένα, καλά βρεγμένα και καλά χτενισμένα για να προχωρήσουμε στο τύλιγμα.

2) Κάθε τούφα μαλλιών που πρόκειται να τυλιχθεί, πρέπει να έχει το ίδιο πάχος με τις υπόλοιπες, για να έχουμε ένα ωραίο ομοιόμορφο αποτέλεσμα.

3) Το μέγεθος των ρόλεϊ εξαρτάται από το μήκος των μαλλιών και το είδος της μπούκλας που επιθυμούμε να έχουμε. Αν χρησιμοποιήσουμε μεγαλύτερο μέγεθος ρόλεϊ από το απαιτούμενο, θα έχουμε σαν αποτέλεσμα πιο ίσια μαλλιά. Αν χρησιμοποιήσουμε πιο μικρό μέγεθος ρόλεϊ, θα έχουμε πιο σγουρά μαλλιά.

4) Τα ρόλεϊ που τοποθετούνται πάνω από τη βάση των μαλλιών και οι ρίζες είναι όρθιες, δίνουν περισσότερο όγκο στα μαλλιά από τα ρόλεϊ που τυλίγονται κάτω από τη βάση τους.

5) Η κατεύθυνση που δίνουμε στο τύλιγμα των μαλλιών γύρω από τα ρόλεϊ επηρεάζει την τελική φόρμα του χτενίσματος π.χ. προς τα επάνω ή προς τα κάτω, κάθετα ή οριζόντια κλπ.

Σημείωση: Τα μεγάλα ρόλεϊ παράγουν χαλαρές μπούκλες και κάνουν τα μαλλιά σπαστά ή κυματιστά και όχι κατσαρά, δίνοντάς τους περισσότερη ελευθερία κίνησης.

Τα μικρά ρόλεϊ παράγουν σφιχτές μπούκλες, δίνοντας κατσάρωμα στα μαλλιά.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Μη βάζετε μεταλλικά τσιμπιδάκια ή πενσάκια πάνω στο δέρμα της πελάτισσας, γιατί θα ζεσταθούν όταν στεγνώνετε τα μαλλιά και ίσως κάψουν το δέρμα της. Επίσης προσέχετε να μη τρυπήσετε το δέρμα της πελάτισσας χρησιμοποιώντας κάποιο κλιπ.

8.4.2. Τρόπος τυλίγματος

1) Αρχίστε δημιουργώντας βασικά χωρίσματα στα μαλλιά.

2) Με χτένα μυτερή χωρίστε την πρώτη τούφα, και αρχίστε το τύλιγμα.

3) Καθώς δουλεύετε, βεβαιωθείτε ότι όλες οι τρίχες, ακόμη και όσες πετάνε τυλίχθηκαν στο ρόλεϊ.

4) Αν χρησιμοποιείτε τσιμπιδάκια για να πιάσετε τα ρόλεϊ, προσέξτε να μη τρυπήσετε το δέρμα της πελάτισσας ή να μη χαλάσετε τα μαλλιά που έχετε ήδη τυλίξει.

5) Χτενίστε χωριστά την κάθε τούφα. Είναι σημαντικό, το μέγεθος των ρόλεϊ να είναι ομοιόμορφο και να συμβαδίζει με το μήκος των μαλλιών.

6) Τοποθετήστε τις άκρες της τούφας στη μέση του ρόλεϊ και τυλίξτε την χρησιμοποιώντας τα δυο σας χέρια, δημιουργώντας ορθή γωνία μεταξύ της τούφας και του δέρματος.

7) Καθώς τυλίγετε το ρόλεϊ «κλειδώστε» τις άκρες της τούφας πάνω στο σώμα του. Κατόπιν τυλίξτε τα μαλλιά προς τα κάτω ακολουθώντας ομοιόμορφο τύλιγμα.

8) Τοποθετήστε το τυλιγμένο ρόλεϊ στη μέση

της βάσης της τούφας για να έχετε ολόκληρο το ύψος. Σταθεροποιήστε το για να μην ξετυλιχθεί.

Συνηθισμένα λάθη που πρέπει να αποφεύγονται

- Αν δεν σταθεροποιήσετε τα τυλιγμένα μαλλιά σε ρόλεϊ προσεκτικά στη βάση τους, μπορεί κατά τη διάρκεια του στεγνώματος, να χαλαρώσουν και να κυλήσουν τα ρόλεϊ. Το αποτέλεσμα θα είναι επίπεδα μαλλιά, χωρίς όγκο.

- Αν οι τούφες δεν είναι ομοιόμορφα χωρισμένες, και είναι πολύ μεγάλες ή πολύ μικρές, θα συναντήσετε δυσκολία στο χτένισμα.

- Μην αφήνετε τα τσιμπιδάκια να γδάρουν το δέρμα. Καλό είναι να τα περνάτε μέσα από ένα άλλο ρόλεϊ.

- Τα μακριά μαλλιά θέλουν μεγαλύτερα ρόλεϊ, εκτός αν θέλετε σγουρό και σφιχτό αποτέλεσμα. Τα μεγάλα ρόλεϊ σε κοντά μαλλιά δίνουν αδύναμο αποτέλεσμα.

- Όταν στρίβετε τα μαλλιά καθώς τα τυλίγετε, χαλάει το αποτέλεσμα.

- Όταν δουλεύετε ακατάστατα θα έχετε χαλαρό τύλιγμα, που θα σας χαλάσει το τελικό αποτέλεσμα.

Εικ. 8.1, 8.2: ΤΡΟΠΟΣ ΤΥΛΙΓΜΑΤΟΣ.

8.5.1. Το βούρτσισμα

Το βούρτσισμα γίνεται αφού στεγνώσουν τα μαλλιά. Έτσι ανακατεύονται οι μπούκλες, εξαφανίζονται τα χωρίσματα που έχουν δημιουργηθεί κατά το τύλιγμα και προσφέρεται κίνηση στα μαλλιά.

Ένας τρόπος για να πετύχετε το τελικό χτένισμα είναι να βουρτσίζετε τα μαλλιά χρησιμοποιώντας ταυτόχρονα και τα δάκτυλά σας που θα τα περνάτε ανάμεσά τους. Όσο πιο πυκνά είναι τα μαλλιά τόσο πιο σκληρή χρειάζεται να είναι η βούρτσα. Διαλέξτε μία που να κυλάει άνετα μέσα από τα μαλλιά. Ξεκινήστε από τον αυχένα και δουλέψτε προς το επάνω μέρος, βουρτσίζοντας μέσα από τις μπούκλες και δίνοντας το τελικό τους σχήμα. Η τεχνική του διπλού βουρτσίσματος γίνεται με δύο βούρτσες ταυτόχρονα, η μία μετά την άλλη σε κίνηση που «γλιστράει». Επίσης, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε βούρτσα και χτένα.

8.5.2. Τρόπος βουρτσίσματος που δίνει ύψος και όγκο στα μαλλιά

Βουρτσίζουμε τα μαλλιά ξεκινώντας από το πίσω μέρος του κεφαλιού και πηγαίνουμε προς τα εμπρός. Η ποσότητα των μαλλιών που βουρτσίζουμε, ακολουθώντας αυτόν τον τρόπο, καθορίζει το τελικό αποτέλεσμα.

Οι περισσότεροι τύποι των μαλλιών μπορούν να βουρτσιστούν με αυτόν τον τρόπο. Η τεχνική αυτή όμως είναι σημαντικό να εφαρμοστεί σε μαλλιά λεπτά και άτονα για να τους προσθέσει τον απαιτούμενο όγκο. Μετά το βούρτσισμα μπορούμε να δώσουμε στα μαλλιά το επιθυμητό σχήμα, χρησιμοποιώντας τα δάκτυλά μας και πιέζοντάς τα απαλά, δίνοντάς τους την κατεύθυνση του χτενίσματος.

8.6. Το ξάσιμο των μαλλιών (κρεπάρισμα)

Αφού βουρτσίσουμε τα μαλλιά, μπορεί να χρειαστεί να τοποθετήσουμε μερικές τούφες σε συγκεκριμένη θέση προσθέτοντας όγκο. Το αποτέλεσμα αυτό επιτυγχάνεται με το κρεπάρισμα.

Επιλέγουμε την τούφα που θέλουμε, και κρατώντας την όρθια και στερεά μακριά από το δέρμα αρχίζουμε να την πιέζουμε προς αυτό χρησιμοποιώντας ειδική χτένα κρεπαρίσματος. Απομακρύνουμε την χτένα μόλις ακουμπήσει στο δέρμα και επαναλαμβάνουμε όσες φορές χρειάζεται, χρησιμοποιώντας πολύ μικρά κτυπήματα μέχρι να πετύχουμε τον όγκο που θέλουμε.

Μόλις η τούφα αποκτήσει τον όγκο που επιθυμούμε, συνεχίζουμε με την επόμενη. Αφού ολοκληρώσουμε το κρεπάρισμα, ψεκάζουμε αν θέλουμε τα μαλλιά με ειδική λακ, μαλακώνουμε τις άκρες τους χτενίζοντάς τες απαλά σύμφωνα με την φορά που θα έχει το χτένισμα, και αρχίζουμε το στρώσιμο των μαλλιών.

8.7. Το χτένισμα

Αρχικά στρώνουμε τα πίσω μαλλιά, ακολουθούν τα πλαϊνά και καταλήγουμε στα μπροστινά όπου ολοκληρώνουμε το χτένισμα.

Μπορούμε να έχουμε επαγγελματικό αποτέλεσμα, αν τηρήσουμε τους εξής κανόνες:

- Για τη συμπλήρωση του χτενίσματος, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την ουρά της χτένας μας για να δώσουμε όγκο σε σημεία που χρειάζεται.
- Οι επεμβάσεις μας στο τελικό στάδιο του χτενίσματος θα πρέπει να γίνονται πολύ προσεκτικά και με απαλούς χειρισμούς για να μη χαλάσουμε το ήδη έτοιμο χτένισμα.
- Καλό είναι να αποφεύγονται οι υπερβολές. Το σύνολο του χτενίσματος θα πρέπει να διαθέτει ρυθμό, ισορροπία και απαλότητα στη γραμμή του.
- Ελέγχουμε το χτένισμα και ψεκάζουμε τα μαλλιά με λακ.

Ειχ. 8.3, 8.4, 8.5: ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΧΤΕΝΙΣΜΑ.

Ανακεφαλαίωση

Το χτένισμα πρέπει να σχεδιάζεται από την αρχή για να μη φθάνει στην υπερβολή που μπορεί να χαλάσει το αποτέλεσμα.

Τα ρόλεϊ δίνουν όγκο στα μαλλιά, είναι εύκολα στη χρήση τους, προσφέρουν σιγουριά για το τελικό αποτέλεσμα και περισσότερη διάρκεια στο χτένισμα συγκριτικά με τις άλλες μεθόδους. Υπάρχουν σε πολλά μεγέθη και ποιότητες, πράγμα που διευκολύνει τον κομμωτή στο να επιλέξει το κατάλληλο ρόλεϊ για την ανάλογη περίπτωση.

Τα μαλλιά χρειάζεται να είναι λουσιμένα και καλά χτενισμένα πριν αρχίσει το τύλιγμα. Είναι σημαντικό, η τυλιγμένη τούφα μαλλιών σε ρόλεϊ να «κάθεται» στη βάση της. Το αποτέλεσμα θα είναι να έχουμε μαλλιά με όγκο. Συμπληρώνουμε το τύλιγμα με καλό βούρτσισμα, κρεπάρισμα και στρώσιμο των μαλλιών.

Ερωτήσεις

- 1) Τα μαλλιά χρειάζεται να είναι....., καλά ..... και καλά .....για να προχωρήσουμε στο τύλιγμα.
- 2) Κάθε τούφα μαλλιών που πρόκειται να τυλιχθεί, πρέπει να έχει το ίδιο .....με τις υπόλοιπες, για να έχουμε ένα ..... αποτέλεσμα.
- 3) Τα μικρά ρόλεϊ παράγουν .....μπούκλες, δίνοντας ..... στα μαλλιά.
- 4) Τα μεγάλα ρόλεϊ σε κοντά μαλλιά δίνουν ..... αποτέλεσμα.
- 5) Το βούρτσισμα γίνεται αφού ..... τα μαλλιά.
- 6) Το κρεπάρισμα προσθέτει..... στο χτένισμα.

Εργαστηριακή άσκηση

Τίτλος: Να γίνει τύλιγμα μαλλιών με ρόλεϊ.

Σκοπός: Σκοπός της εργαστηριακής άσκησης είναι να κατανοήσουν οι μαθητές τον τρόπο τυλίγματος των μαλλιών σε ρόλεϊ, το κρεπάρισμα και το τελικό χτένισμα.

Πληροφορίες

Αν εξαιρέσουμε τα πολύ κοντά μαλλιά, όλα τα υπόλοιπα μήκη μαλλιών τυλίγονται σε ρόλεϊ

Εργαλεία: Να χρησιμοποιηθούν ρόλεϊ - καρ-φάκια-τσιμπιδάκια-χτένα-κρεπαρίσματος- βούρτσας αέρος-κλάμερ- μπέρτα-χτενίσματος.

Υλικά: Αφρός ή λοσιόν χτενίσματος - λακ.

Πορεία εργασίας

- Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες την τεχνική του τυλίγματος των μαλλιών σε ρόλεϊ, το κρεπάρισμα και το χτένισμα των μαλλιών.
- Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε ζευγάρια και ασκούνται στα μαλλιά τους ή σε εκπαιδευτικές κούκλες σε διαφορετικά τυλίγματα και χτενίσματα μαλλιών.
- Προβάλλονται διαφάνειες ή video, τυλιγμάτων με ρόλεϊ και χτενισμάτων μαλλιών.
- Οι μαθητές φτιάχνουν κατάλογο με δικές τους φωτογραφίες χτενισμάτων.

Φύλλο αξιολόγησης

1) Τι πρέπει να προσέχουμε τυλίγοντας τα μαλλιά σε ρόλεϊ;

.....
.....

2) Σε μαλλιά μακριά τι μέγεθος ρόλεϊ χρησιμοποιούμε και γιατί;

.....
.....

3) Τυλίξτε τα μαλλιά με διαφορετικούς τύπους ρόλεϊ, όταν θα τα ξετυλίξετε αναφέρατε τι παρατηρήσατε (η μπούκλα είναι ίδια σε όλο το κεφάλι, έχει διαφορά ανάλογα με τον τύπο ρόλεϊ που χρησιμοποιήσατε), αξιολογήστε το.

.....
.....

4) Πώς προσθέτουμε όγκο στο χτένισμα μετά το τύλιγμα και στέγνωμα των μαλλιών σε ρόλεϊ;

.....
.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

---

9. ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΨΑΛΙΔΙ

Στόχος

Στόχος του μαθήματος είναι να μπορούν οι μαθητές/τριες:

- να περιγράφουν τη λειτουργία του μηχανήματος,
- να πραγματοποιούν ένα σωστό χτένισμα με ηλεκτρικό ψαλίδι ακολουθώντας τους κανόνες ασφαλείας κατά τη χρήση του μηχανήματος.

9.1. Γενικά:

Οι μπούκλες ήταν ανέκαθεν το όνειρο κάθε γυναίκας. Από τα πολύ παλιά χρόνια, οι άνθρωποι έβρισκαν διάφορους προσωρινούς τρόπους προκειμένου να κατσαρώσουν τα μαλλιά τους. Το 1875 εμφανίζεται ο Marcel Grateam με μια δική του μέθοδο κατσαρώματος. Τα εργαλεία που χρησιμοποιούσε ήταν:

- ένα (1) ζευγάρι σίδερα που τα ονόμαζε σίδερα Μαρσέλ
- ένα (1) καμινέτο
- μια (1) βούρτσα για το ξέμπλεγμα των μαλλιών
- μια (1) χτένα με λεπτά δόντια

Ανάλογη με την ποιότητα των μαλλιών ήταν και η θερμοκρασία. Δηλαδή, για χοντρά μαλλιά τα σίδερα ήταν αρκετά ζεστά, για μέτρια μαλλιά λιγότερο ζεστά και για λεπτά ή βαμμένα μαλλιά χλιαρά. Σήμερα αυτά τα εργαλεία έχουν αντικατασταθεί από τα ηλεκτρικά ψαλίδια που μας δίνουν τα ίδια αποτελέσματα.

Τα ηλεκτρικά ψαλίδια λειτουργούν με ηλεκτρική αντίσταση που βρίσκεται μέσα σε μεταλλικό κύλινδρο. Βάζοντας το ψαλίδι σε λειτουργία, θερμαίνεται η αντίσταση. Όταν φτάσει στην απαιτούμενη θερμοκρασία, είναι έτοιμο για χρήση.

9.2. Χτενίσμα με ηλεκτρικό ψαλίδι:

Η χρήση του ηλεκτρικού ψαλιδιού στα μαλλιά θέλει πολλή προσοχή. Όταν πρόκειται να το χρησιμοποιήσουμε, θα πρέπει πρώτα να εξετάσουμε την ποιότητα των μαλλιών. Μαλλιά λεπτά και ευαίσθητα χρειάζονται χαμηλή θερμοκρασία. Χοντρά και γκριζα μαλλιά χρειάζονται υψηλή θερμοκρασία. Όσο για τα μαλλιά που έχουν υποστεί κάποια τεχνική εργασία, όπως βαφή, αποχρωματισμό, περμανάντ ή ντεκαπάζ, χρειάζονται πολλή προσοχή όσον αφορά τη θερμοκρασία του ψαλιδιού. Θα συμβουλευάμε η θερμοκρασία να είναι χαμηλή.

Τα χτενίσματα που μπορούμε να επιτύχουμε με το ηλεκτρικό ψαλίδι, είναι:

- Κυματισμοί σε ολόκληρο το κεφάλι, χωρίς χωρίστρα.
- Κυματισμοί σε ολόκληρο το κεφάλι, με χωρίστρα στο πλάι.
- Κυματισμοί σε ολόκληρο το κεφάλι, με χωρίστρα στη μέση.

Επίσης, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το ηλεκτρικό ψαλίδι σε ίσιωμα των μαλλιών, για το σχηματισμό μπούκλας, ακόμη και για το διόρθωμα του χτενίσματος.

Εικ.9.1, 9.2: ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΨΑΛΙΔΙ.

9.3. Προφυλάξεις κατά τη χρήση του ηλεκτρικού ψαλιδιού:

Για τη σωστή χρήση του ηλεκτρικού ψαλιδιού, χρειάζεται να παίρνουμε τις ακόλουθες προφυλάξεις:

- Για ένα πολύ καλό αποτέλεσμα, τα μαλλιά πρέπει να είναι στεγνά και καθαρά.

- Κάθε τούφα που θα τυλιχθεί γύρω από το ψαλίδι, θα πρέπει να είναι στο ίδιο πάχος με τις υπόλοιπες.

- Κάθε τούφα πρέπει, πριν τυλιχθεί γύρω από το ηλεκτρικό ψαλίδι να είναι πολύ καλά χτενισμένη από τη ρίζα.

- Κατά τη χρήση του ηλεκτρικού ψαλιδιού δεν πρέπει αυτό να ακουμπήσει στο δέρμα και το πρόσωπο της πελάτισσας, διότι μπορεί να προκληθεί έγκαυμα.

- Προσέχουμε, κατά τον ίδιο τρόπο, να μην κάψουμε και τα δικά μας χέρια.

- Για ν' αποφύγουμε οποιοδήποτε ατύχημα, χρησιμοποιούμε ανάμεσα στο ηλεκτρικό ψαλίδι και στο δέρμα της πελάτισσας μια ειδική χτένα από σκληρό ελαστικό, ή οποιοδήποτε άλλο υλικό, μη εύφλεκτο.

- Δεν χρησιμοποιούμε ποτέ μεταλλικές χτένες, διότι με τη θερμοκρασία του ηλεκτρικού ψαλιδιού θερμαίνονται και είναι πολύ εύκολο να δημιουργήσουν έγκαυμα στην πελάτισσα

- Τα χέρια μας δεν πρέπει να είναι ποτέ βρεγμένα όταν χρησιμοποιούμε το ηλεκτρικό ψαλίδι.

- Για τον ίδιο λόγο και το πάτωμα στο χώρο εργασίας μας πρέπει να είναι στεγνό.

- Κατά τη διαδικασία του τυλίγματος της τούφας στο ηλεκτρικό ψαλίδι, προσέχουμε ιδιαίτερα την άκρη της, ώστε να τυλιχτεί σωστά και στρωτά. Στην αντίθετη περίπτωση, τα μαλλιά θα πετούν και δεν θα στρώνουν στο χτένισμα.

Εικ.9.3, 9.4: ΧΤΕΝΙΣΜΑΤΑ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΨΑΛΙΔΙ.

Ανακεφαλαίωση

Το 1875 εμφανίστηκε ο Marcel Grateam με μια δική του μέθοδο κατσαρώματος των μαλλιών. Σήμερα, η μέθοδος και τα εργαλεία του Marcel Grateam έχουν αντικατασταθεί από το ηλεκτρικό ψαλίδι.

Το ηλεκτρικό ψαλίδι λειτουργεί με ηλεκτρική αντίσταση και θέλει προσοχή στη χρήση του, για να μη δημιουργήσει πρόβλημα στα μαλλιά. Ανάλογα με την ποιότητα των μαλλιών είναι και η θερμοκρασία του μηχανήματος. Χρειάζεται, κατά τη διάρκεια χρήσεως του ηλεκτρικού ψαλιδιού, να πάρουμε τις απαραίτητες προφυλάξεις, τόσο για να έχουμε ένα πολύ καλό αποτέλεσμα, όσο και για την ασφάλεια της πελάτισσας και τη δική μας.

Ερωτήσεις

A. Συμπληρώστε τα κενά με τις κατάλληλες λέξεις.

1) Τη μέθοδο Marcel αντικατέστησε το .....

2) Πόσα είναι τα κλασικά χτενίσματα με ηλεκτρικό ψαλίδι;

5   3   8

3) Σε ποιες άλλες εργασίες χρησιμοποιούμε το ηλεκτρικό ψαλίδι;

- .....
- .....
- .....

4) Για ν' αποφύγουμε κάποιο έγκανμα στο κεφάλι της πελάτισσας χρησιμοποιούμε ..... ανάμεσα στο ηλεκτρικό ψαλίδι και το δέγμα.

Εργαστηριακή άσκηση

Τίτλος: Δημιουργία χτενισμάτων με ηλεκτρικό ψαλίδι.

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να μπορούν οι μαθητές/μαθήτριες:

- να χειρίζονται σωστά το ηλεκτρικό ψαλίδι, καθώς και
- να δημιουργούν χτενίσματα με την χρήση του ηλεκτρικού ψαλιδιού.

Πληροφορίες

Χτενίσματα με ηλεκτρικό ψαλίδι και ίσιωμα μαλλιών

Εργαλεία: Ηλεκτρικό ψαλίδι - τσιμπιδάκια - χτένες - μπέριτα χτενίσματος

Υλικά: Λακ

Διαδικασία της εργασίας:

- 1) Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες την τεχνική χτενίσματος με το ηλεκτρικό ψαλίδι.
- 2) Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε ζευγάρια και ασκούνται στην τεχνική αυτή, μεταξύ τους.
- 3) Προβάλλονται διαφάνειες με χτενίσματα που γίνονται με ηλεκτρικό ψαλίδι.

Φύλλο αξιολόγησης

- 1) Να αξιολογήσετε και καταγράψετε τη διάρκεια του χτενίσματος με το ηλεκτρικό ψαλίδι σύμφωνα με το μήκος των μαλλιών.

.....
.....
.....
.....
.....

- 2) Να καταγράψετε τη διαφορά στη διάρκεια του χτενίσματος με το ηλεκτρικό ψαλίδι από το χτένισμα που γίνεται με ηλεκτρικό πιστολάκι.

.....
.....
.....

10. ΚΟΥΡΕΜΑ ΜΑΛΛΙΩΝ ΚΟΥΡΕΜΑΤΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ -ΑΝΔΡΙΚΑ – ΠΑΙΔΙΚΑ

Στόχος

Στόχος του μαθήματος είναι να μπορούν οι μαθητές:

- να περιγράφουν τα διαφορετικά σχήματα προσώπου και τις γραμμές κουρέματος που ταιριάζουν σε καθένα από αυτά,
- να γνωρίζουν και να χειρίζονται τα εργαλεία κουρέματος,
- να πραγματοποιούν κουρέματα ανδρικά, γυναικεία και παιδικά.

10.1. Γενικά

Το κούρεμα είναι η βάση για όλα τα σχήματα χτενίσματος και μία από τις πιο σημαντικές εργασίες στην κομμωτική τέχνη. Ένα ωραίο σχήμα μαλλιών βασιζόμενο στα χαρακτηριστικά του προσώπου του πελάτη, στον όγκο του σώματός του, στην ηλικία του, στην εργασία του και γενικά στην προσωπικότητά του είναι ο βασικός παράγοντας επιτυχίας μιας προσεγμένης εμφάνισης που οφείλεται στον επαγγελματία κομμωτή.

Δημιουργούμε κουρέματα γυναικεία, ανδρικά, παιδικά, με πολλούς τρόπους χρησιμοποιώντας ειδικά εργαλεία όπως: ψαλίδι, ξυράφι, ψαλίδι αραιώματος, μηχανή κουρέματος κ.ά. Τα διαφορετικά κουρέματα π.χ. καρέ, ντεγκραντέ, άνισα καρέ, φιλαριστά με μύτες κ.ά. χρειάζονται ειδική τεχνική κατάρτιση. Η φυσικότητα, το κλασικό ύφος, τα γεωμετρικά σχήματα, το γκλάμουρ, είναι τάσεις που επικρατούν στην εκάστοτε μόδα.

Οι κομμωτές συμπληρώνοντας την τεχνική τους κατάρτιση με την φαντασία τους δημιουρ-

γούν αποτελέσματα εντυπωσιακά που αφορούν τα σχήματα και τα χρώματα των μαλλιών, σε συνδυασμό πάντοτε, με την μόδα των ρούχων και των αξεσουάρ.

10.2. Στοιχεία που αφορούν ένα επιτυχημένο κούρεμα και στυλ μαλλιών

Το στυλ του κουρέματος που θα επιλέξετε μαζί με την πελάτισσά σας ή τον πελάτη σας, πρέπει να ταιριάζει με τα εξής στοιχεία:

- το σχήμα του κεφαλιού και του προσώπου
- τα χαρακτηριστικά του προσώπου
- τον όγκο του σώματος
- την ποιότητα και την ποσότητα των μαλλιών
- την κατεύθυνση της τρίχας και τον τρόπο που μεγαλώνουν τα μαλλιά
- την ηλικία τους
- το επάγγελμά τους
- το στυλ ντυσίματός τους

10.2.1. Σχήμα προσώπου

Το κούρεμα και το χτένισμα είναι απαραίτητο να ταιριάζουν με το σχήμα του προσώπου και του κεφαλιού.

Το πρόσωπο του πελάτη ή της πελάτισσάς σας μπορεί να έχει ένα από τα ακόλουθα σχήματα: οβάλ, επίμηκες οβάλ, στρογγυλεμένο οβάλ, στρογγυλό, τριγωνικό, τετράγωνο, αχλαδοειδές.

1) Σχήμα οβάλ (ωοειδές)

Είναι το ιδανικό σχήμα προσώπου. Έχει σχήμα αυγού και το συναντούμε συχνά στα αγάλματα των αρχαίων Ελλήνων.

Στο σχήμα αυτό, μπορούμε να εφαρμόσουμε μία σειρά διαφορετικών κουρεμάτων και παραλλαγές γραμμών.

2) Σχήμα επίμηκες οβάλ

Το σχήμα αυτό έχει περίγραμμα οβάλ, το μήκος του όμως είναι αρκετά μεγαλύτερο από το πλάτος του. Σαν λύση προτείνουμε ένα χτένισμα με όγκο στο πλάι, φράντζα στο μέτωπο και αν τα αυτιά είναι καλυμμένα το μήκος των μαλλιών να μη τα ξεπερνάει.

3) Σχήμα στρογγυλεμένο οβάλ

Το σχήμα αυτό του προσώπου θα ταυτιζόταν με το στρογγυλό αν δεν διατηρούσε το οβάλ περίγραμμα. Απαιτεί ένα χτένισμα με όγκο προς τα επάνω που θα άρχιζε περίπου από το ύψος των αυτιών. Με αυτόν τον τρόπο το πρόσωπο αποκτά ύψος, με αποτέλεσμα να φαίνεται λιγότερο στρογγυλό.

Εικ. 10.1: ΠΡΟΣΩΠΟ ΟΒΑΛ.

Εικ. 10.2: ΠΡΟΣΩΠΟ ΕΠΙΜΗΚΕΣ ΟΒΑΛ.

Εικ. 10.3: ΠΡΟΣΩΠΟ ΣΤΡΟΓΓΥΛΕΜΕΝΟ ΟΒΑΛ.

Εικ. 10.4: ΣΩΣΤΟ ΚΑΙ ΛΑΘΟΣ ΧΤΕΝΙΣΜΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Εικ. 10.5: ΣΩΣΤΟ ΚΑΙ ΛΑΘΟΣ ΧΤΕΝΙΣΜΑ ΤΡΙΓΩΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Εικ. 10.6: ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ.

4) Σχήμα στρογγυλό

Στρογγυλό είναι το σχήμα του προσώπου που μοιάζει με κύκλο. Συνήθως είναι ένα πρόσωπο ευχάριστο και χαριτωμένο.

Σε αυτό το σχήμα προσώπου δίνουμε μάκρος δημιουργώντας χτενίσματα με ύψος και όγκο στην κορυφή, αποφεύγοντας τις φράντζες. Στα πλάγια αποφεύγουμε τον όγκο.

5) Σχήμα τριγωνικό

Το σχήμα αυτό του προσώπου μοιάζει με ισοσκελές τρίγωνο του οποίου η οξύτερη γωνία βρίσκεται στο πηγούνι, ενώ έχουμε φαρδύ μέτωπο.

Στο σχήμα αυτό του προσώπου προτείνουμε κάλυψη του μετώπου με καμπύλη γραμμή στο σχήμα των μαλλιών, ώστε να περιορίζεται η οξύτητα που δημιουργεί το πηγούνι.

Για καλύτερο αποτέλεσμα προτείνουμε στα πλάγια να υπάρχει όγκος. Αντίθετα αν τα μαλλιά είναι τραβηγμένα προς τα πίσω το αποτέλεσμα δεν θα είναι ικανοποιητικό. Το συμπέρασμα για αυτό το σχήμα προσώπου είναι ότι χρειαζόμαστε όγκο μαλλιών στα πλάγια.

6) Σχήμα τετράγωνο

Στο τετράγωνο σχήμα προσώπου το μέτωπο είναι συνήθως μεγάλο και το πηγούνι βαρύ και τετράγωνο. Η γραμμή του είναι αδρή και άκαμπτη.

Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να επιτρέψουμε ένα κούρεμα γεωμετρικό και απόλυτα συμμετρικό.

Σ' αυτό το σχήμα προσώπου προτείνουμε απαλούς κυματισμούς ή κούρεμα με ασύμμετρες μύτες. Οι λύσεις αυτές απαλλάσσουν το πρόσωπο από την αδρότητα του γεωμετρικού περιγράμματος.

7) Σχήμα αχλαδοειδές

Το σχήμα αυτό του προσώπου που θυμίζει αχλάδι, έχει όλο το βάρος στο κάτω μέρος του προσώπου που είναι στρογγυλεμένο και φαρδύτερο από το μέτωπο.

Είναι ένα πρόσωπο βαρύ γι' αυτό και προτείνουμε χτένισμα υψηλό και ανοικτό, με φράντζες που θα αρχίζουν από τα μάγουλα για να καλύψουν ελάχιστα το μέτωπο. Το χτένισμα χρειάζεται να δίνει όγκο στην κορυφή του κεφαλιού.

10.2.2. Χαρακτηριστικά προσώπου, κεφαλιού και σώματος

Το μέγεθος του κεφαλιού, το σχήμα του προσώπου και τα χαρακτηριστικά της πελάτισσας είναι τα στοιχεία που πρέπει να προσέξετε.

Η μεγάλη και έντονη μύτη μπορεί να «μειωθεί» αποφεύγοντας τη χωρίστρα στη μέση, και χτενίζοντας τα μπροστινά μαλλιά σε γωνία.

Η τετράγωνη γνάθος μπορεί να δείξει πιο μαλακή όταν τα μαλλιά έχουν όγκο στο πλάι.

Όταν τα αυτιά είναι πεταχτά είναι προτιμότερο να τα σκεπάζετε.

Όταν υπάρχει διπλοσάγωνο, τα μαλλιά είναι προτιμότερο να είναι μακριά και με όγκο.

Οι ρυτίδες κοντά στα μάτια «κρύβονται» δίνοντας μαλακές γραμμές στα μαλλιά λίγο πιο μακριά από τα μάτια.

Τα ψηλά χτενίσματα δίνουν ύψος, ενώ τα επίπεδα στυλ κάνουν τα άτομα να φαίνονται πιο κοντά.

Ένα στυλ χτενίσματος με πολύ όγκο μπορεί να είναι υπερβολικό για ένα μεγαλόσωμο άτομο. Επίσης, ένα στυλ χωρίς καθόλου όγκο μπορεί να δίνει άσχημη εικόνα, σ' ένα μικρόσωμο άτομο. Έτσι καταλαβαίνουμε ότι οι αναλογίες σώματος συντελούν και αυτές στην επιλογή του στυλ κουρέματος και χτενίσματος.

Ειχ. 10.7: ΑΧΛΑΔΟΕΙΔΕΣ ΣΧΗΜΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Ειχ. 10.8: ΧΤΕΝΙΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΨΗΛΟ ΚΑΙ ΚΟΝΤΟ ΛΑΙΜΟ.

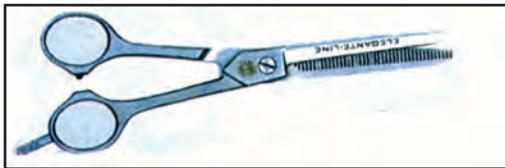
Ειχ. 10.9: ΧΤΕΝΙΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΦΑΡΔΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΕΝΟΥΣ ΩΜΟΥΣ.

Εικ. 10.10: ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΟΥΡΕΜΑΤΟΣ.

Εικ. 10.11: ΨΑΛΙΔΙ ΚΟΥΡΕΜΑΤΟΣ.

Εικ. 10.12: ΨΑΛΙΔΙ ΑΡΑΙΩΜΑΤΟΣ.

Εικ. 10.13: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΞΥΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΛΕΠΙΔΕΣ ΚΟΥΡΕΜΑΤΟΣ.

10.3. Εργαλεία κουρέματος

Τα εργαλεία κουρέματος πρέπει πάντοτε να είναι καθαρά, να ταιριάζουν στο χέρι σας ώστε να νοιώθετε άνετα, όταν τα κρατάτε.

Τα Ψαλίδια μπορεί να έχουν ίσιες ή καμπύλες και μακριές ή κοντές λεπίδες. Πρέπει να μην είναι ούτε βαριά, ούτε πολύ μακριά, ώστε να τα ελέγχετε. Είναι απαραίτητο να ακονίζονται, γι' αυτό χρειάζεται να έχετε δύο ζευγάρια του ίδιου είδους.

Ο καλύτερος τρόπος για να κρατήσετε το ψαλίδι είναι να περάσετε τον αντίχειρα στο ένα άνοιγμα και τον παράμεσο στο άλλο.

Τα ψαλίδια αραιώματος έχουν τη μία ή και τις δύο λεπίδες προιονωτές. Το μέγεθος των οδοντώσεων καθορίζει την ποσότητα των μαλλιών που αφαιρούνται κατά το κούρεμα: όσο πιο πυκνές είναι στη πλευρά που ακουμπά στα μαλλιά, τόσο πιο πολλά μαλλιά αφαιρούνται.

Το ψαλίδι αραιώματος το κρατάτε με τον ίδιο τρόπο που χρησιμοποιείτε το ψαλίδι κουρέματος.

Τα επαγγελματικά ξυράφια αποτελούνται από ασφάλινη λεπίδα που αλλάζει, και που προστατεύεται από χερούλι πλαστικό ή μεταλλικό. Υπάρχουν πολλά μεγέθη και σχήματα.

Το ξυράφι χρησιμοποιείται ως εξής: με το χερούλι ανοικτό, ο αντίχειρας και ο δείκτης κρατούν το πίσω μέρος της λεπίδας. Τα δύο μεσαία δάκτυλα ακουμπούν στο πίσω άκρο του χερουλιού.

Οι μηχανές κουρέματος υπάρχουν σε πολλούς τύπους. Αποτελούνται από δύο λεπίδες, με καλά ακονισμένα δοντάκια. Οι λεπίδες έχουν τέτοια θέση, ώστε η μία να μένει ακίνητη και η άλλη να κινείται παράλληλα. Η απόσταση ανάμεσα στις λεπίδες και η απόσταση που έχουν τα δοντάκια καθορίζουν πόσο κοντά μπορείτε να κουρέψετε τα μαλλιά.

Εικ. 10.14: ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΟΥΡΕΜΑΤΟΣ.

Οι χτένες κουρέματος είναι ή λεπτές και εύχρηστες με δοντάκια λεπτά που βοηθούν να ελέγχετε καλύτερα τα μαλλιά, ή με χονδρά δοντάκια για να τοποθετείτε τα μαλλιά στο σημείο που θέλετε.

Είναι σημαντικό η χτένα να είναι βολική στο χέρι σας.

Οι καθρέφτες βοηθούν όταν κουρεύετε για να βλέπετε το σχήμα των μαλλιών απ' όλες τις πλευρές. Επίσης, όταν τελειώσει το κούρεμα δίνετε στον πελάτη τον καθρέφτη για να δει το αποτέλεσμα.

Υπάρχουν τρεις τύποι καθρέφτη:

- απλοί καθρέφτες, που δίνουν κανονική εικόνα
- κοίλοι καθρέφτες, που μεγεθύνουν την εικόνα
- κυρτοί καθρέφτες που μικραίνουν την εικόνα

ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ

Για να υπάρχει ασφάλεια τόσο του πελάτη όσο και δική σας κατά τη διαδικασία του κουρέματος, χρειάζεται να παίρνετε τις ακόλουθες προφυλάξεις:

1) Εξετάστε προσεκτικά τα μαλλιά και το δέρμα του κεφαλιού, για τυχόν ασθένειες.

2) Μην αφήνετε κομμένα μαλλιά στο πάτωμα γιατί είναι ανθυγιεινό και επιπλέον επικίνδυνο για να γλιστρήσετε.

3) Τα αιχμηρά εργαλεία όπως ψαλίδια, χτένες με ουρά κ.ά. μην τα βάζετε ποτέ στις τσέπες σας. Υπάρχει κίνδυνος τραυματισμού σας.

4) Όταν αλλάζετε λεπίδες στα ξυράφια προσέξτε μην κοπείτε.

5) Αν η μηχανή κουρέματος έχει σπασμένα δοντάκια, μη τη χρησιμοποιείτε γιατί μπορεί να τραυματίσετε άθελά σας τον πελάτη.

6) Προσέχετε τις απότομες κινήσεις που μπορεί να κάνουν οι πελάτες σας και ειδικά τα παιδιά.

7) Να καθαρίζετε τα εργαλεία μετά από κάθε χρήση και να τα τοποθετείτε σε ασφαλή θέση.

Εικ. 10.15: ΧΤΕΝΑ ΚΟΥΡΕΜΑΤΟΣ

10.4. Είδη κουρέματος

10.4.1. Κούρεμα τετραγωνισμένο (καρέ)

Στο κούρεμα αυτό το μήκος των μαλλιών είναι ίδιο από την κορυφή μέχρι τον αυχένα. Υπάρχουν διαφορετικά κουρέματα καρέ όπως: καρέ με μύτες, καρέ φιλαριστό, κλασσικό καρέ, καρέ με έντονη μύτη από την μία πλευρά κ.ά.

Ειχ.10.16, 10.17, 10.18, 10.19, 10.20, 10.21: ΠΟΡΕΙΑ ΚΟΥΡΕΜΑΤΟΣ ΚΑΡΕ.

10.4.2. Κούρεμα μαλλιών σε διαφορετικά μήκη (ντεγκραντέ)

Στο κούρεμα αυτό υπάρχει διαφορά στο μήκος ανάμεσα στην πάνω και στην κάτω επιφάνεια της ίδιας τούφας μαλλιών. Όταν κρατάτε μία τούφα σε ορθή γωνία προς το κεφάλι και την κόψετε κάθετα, τα μαλλιά θα πέσουν ομοιόμορφα με τις άκρες να στέκονται η μία πάνω στην άλλη. Το αποτέλεσμα είναι μήκος μαλλιών σε βαθμίδες. Συμπέρασμα: στο κούρεμα ντεγκραντέ, από την κορυφή των μαλλιών μέχρι τον αυχένα έχουμε διαφορετικά μήκη μαλλιών.

Ειχ. 10.22, 10.23, 10.24, 10.25, 10.26, 10.27,
10.28: ΠΟΡΕΙΑ ΚΟΥΡΕΜΑΤΟΣ ΝΤΕ-
ΓΚΡΑΝΤΕ.

10.4.3. Κούρεμα που οι άκρες έχουν διαφορετικό μήκος (φιλαριστό)

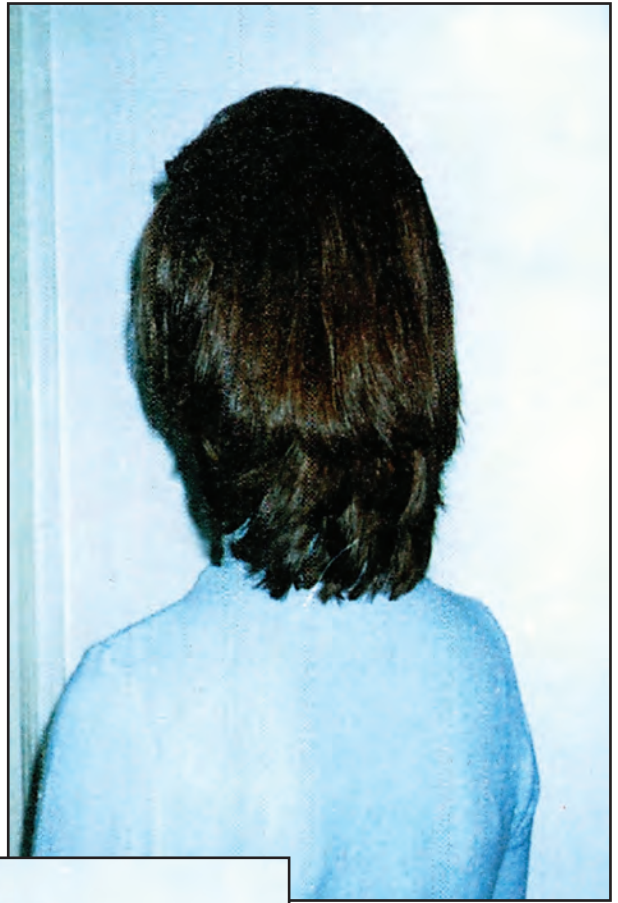
1. Φιλαριστό με ψαλίδι

Αυτό το κούρεμα γίνεται σε στεγνά μαλλιά. Οι άκρες της τούφας κόβονται με τη βάση της λεπίδας του ψαλιδιού με μία κίνηση που «γλιστράει» μπρος - πίσω. Παράδειγμα: κούρεμα καρέ, φιλαριστό στις άκρες.

Εικ.10.29, 10.30, 10.31, 10.32, 10.33, 10.34, 10.35, 10.36, 10.37: ΠΟΡΕΙΑ ΦΙΛΑΡΙΣΤΟΥ ΚΟΥΡΕΜΑΤΟΣ.

2. Φιλαριστό με ξυράφι.

Το κούρεμα αυτό γίνεται σε βρεγμένα μαλλιά. Το αποτέλεσμα είναι το ίδιο με το προηγούμενο. Τοποθετείτε το ξυράφι σε μικρή γωνία πάνω ή κάτω από την τούφα. Κουρεύετε τα μαλλιά με μία σειρά από κοφτές κινήσεις.

10.4.4. Αραιώμα των μαλλιών

Στην περίπτωση αυτή, τα μαλλιά δεν χάνουν καθόλου το μήκος τους παρά μόνο τον όγκο τους. Αραιώμα κάνουμε σε πυκνά μαλλιά, με ψαλίδι αραιώματος το οποίο κρατάμε 2-5 πόντους πιο ψηλά από το δέγμα, ανάλογα με την ποιότητα, την ποσότητα και το μήκος των μαλλιών. Όταν χρησιμοποιούμε ψαλίδι αραιώματος τα μαλλιά πρέπει να είναι στεγνά. Στα ακόλουθα σημεία δεν πρέπει να αραιώνονται τα μαλλιά:

- στην περιοχή γύρω από το πρόσωπο
- στον αυχένα
- στην περιοχή πάνω από τα αυτιά
- στα σημεία που έχουμε χωρίστρα

10.4.5. Υγρό και στεγνό κούρεμα

Το ψαλίδι κουρέματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε υγρά ή στεγνά μαλλιά. Όταν θέλουμε κούρεμα φιλαριστό με ψαλίδι, δεν πρέπει να έχουμε βρεγμένα μαλλιά γιατί περιορίζεται η δράση της λεπίδας.

Τα ξυράφια και τα αντίστοιχα εργαλεία για φόρμες χρησιμοποιούνται σε υγρά μαλλιά. Αν χρησιμοποιηθούν σε στεγνά μαλλιά, τα τραβούν και τα σπάζουν, προκαλώντας πόνο στον πελάτη, και χαλάνε τις λεπίδες. Είναι σημαντικό να υπολογίζουμε πόσα μαλλιά θα μείνουν στο κεφάλι μετά το κούρεμα. Όσο πιο κοντά στο κεφάλι κουρεύουμε, τόσο πιο λίγα μαλλιά θα έχουμε σαν τελικό αποτέλεσμα.

10.5. Κουρέματα γυναικεία

Τα κοντά γυναικεία μαλλιά έχουν συνήθως όγκο στην κορυφή, ενώ αφήνουν σχεδόν γυμνό

το λαιμό. Αν επιλέξουμε πολύ κοντό κούρεμα «αλά γκαρσόν», καλό θα είναι να υπάρχει μία κοντή ίσια φράντζα που θα καλύπτει τις ρίζες γύρω από το μέτωπο και θα σβήνει απαλά σε φαβορίτες μπροστά στ' αυτιά. Το στυλ αυτό, επιβάλλει κούρεμα πολύ κοντό ντεγκραντέ.

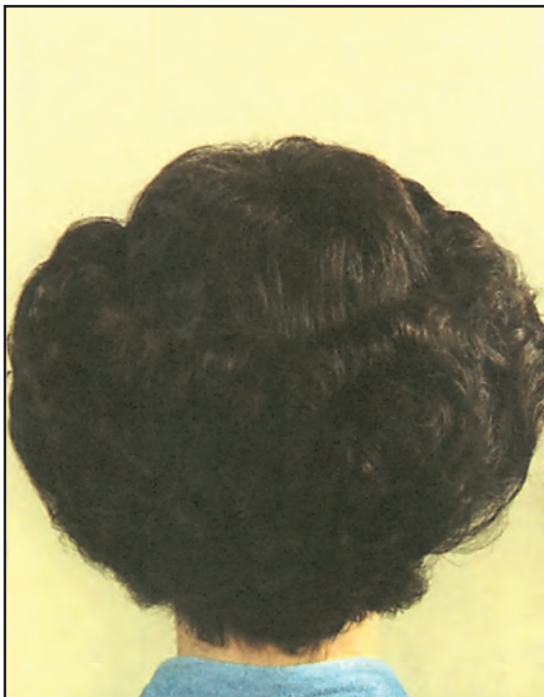

Εικ. 10.38, 10.39: ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΟΥΡΕΜΑΤΑ.

Αν υπάρχει φράντζα, συνήθως φθάνει στο ύψος των ματιών. Μπορούμε να προτείνουμε στην πελάτισσά μας η φράντζα να πλαισιώνει το πρόσωπό της και τον λαιμό της με μύτες, αν τα μαλλιά της είναι ίσια.

Σε μαλλιά κατσαρά που έχουν κούρεμα καρτέ, μπορούμε να δημιουργήσουμε κυματισμούς με κίνηση προς τα πίσω, χαρίζοντας ένα εντυπωσιακό και ανάλαφρο αποτέλεσμα, ή ένα χτένισμα φλου.

Εικ.10.40, 10.41, 10.42: ΧΤΕΝΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΥΡΕΜΑΤΑ ΣΕ ΜΕΣΑΙΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΜΑΛΛΙΑ.

Στα μακριά γυναικεία μαλλιά μπορούν να γίνουν τα εξής κουρέματα: καρέ, ντεγκραντέ, με φράντζα, χωρίς φράντζα, καρέ φιλαριστό κ.ά.

Συνήθως οι κάτω άκρες έχουν το ίδιο μήκος, ενώ η φράντζα μπορεί να έχει πολλές παραλλαγές.

Εικ.10.43, 10.44, 10.45: ΧΤΕΝΙΣΜΑΤΑ ΣΕ ΜΑΚΡΙΑ ΜΑΛΛΙΑ

Στα μακριά μαλλιά μπορούμε επίσης να δημιουργήσουμε μοντέρνους ή κλασικούς κότσους.

Εικ. 10.46, 10.47: ΚΟΤΣΟΙ ΣΕ ΜΑΚΡΙΑ ΜΑΛΛΙΑ.

10.6. Κουρέματα ανδρικά

Στα ανδρικά κουρέματα όπως και στα γυναικεία, λαμβάνουμε υπόψη όλα τα στοιχεία που αφορούν τον πελάτη μας και αναφέρονται στις παραγράφους 10.2,10.2.1,10.2.2.

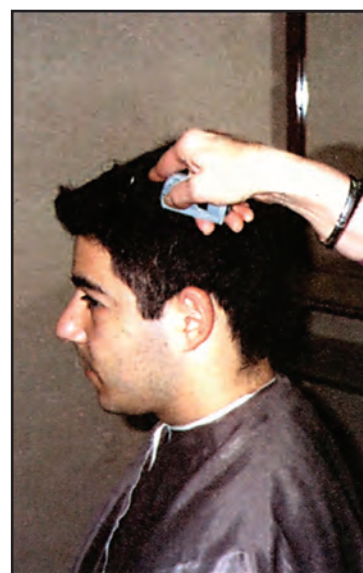
Η τεχνική του κουρέματος στα ανδρικά μαλλιά δεν διαφέρει από αυτήν του γυναικείου, μόνο που το κούρεμα έχει άλλη τελική μορφή λόγω του σχήματος των μαλλιών.

Υπάρχουν πολλά σχέδια ανδρικών κουρεμάτων όπως κλασσικό, κοντό φιλαριστό, πανκ,

σχήμα καπελάκι, καρτέ κ.ά. Στο κλασσικό ανδρικό κούρεμα καθαρίζουμε με μηχανή κουρέματος πολύ καλά το σβέγκο και τα σημεία στα πλάγια όπου υπάρχουν οι φαβορίτες.

Στα υπόλοιπα ανδρικά κουρέματα δουλεύουμε ανάλογα το σχέδιο που επιθυμεί ο πελάτης.

Είναι σημαντικό να θυμόμαστε πως χρησιμοποιούμε το ψαλίδι κουρέματος, το ξυράφι, τη μηχανή κουρέματος, το ψαλίδι αραιώματος με συγκεκριμένους χειρισμούς ανάλογα με το αποτέλεσμα που επιθυμούμε.

Εικ.10.48, 10.49, 10.50, 10.51: ΠΟΡΕΙΑ ΑΝΔΡΙΚΟΥ ΚΟΥΡΕΜΑΤΟΣ ΜΕ ΞΥΡΑΦΙ.

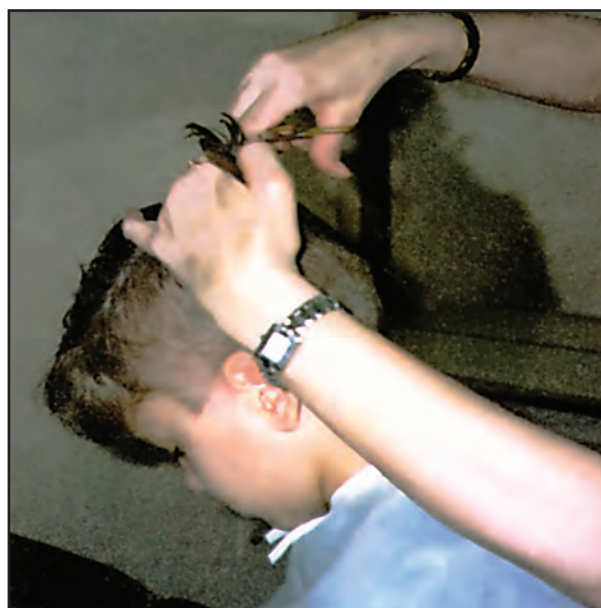
10.7. Κουρέματα παιδικά

Ειδική φροντίδα χρειάζονται τα παιδιά όσον αφορά στην περιποίηση των μαλλιών τους. Οι κομμωτές που αγαπούν τα παιδιά γνωρίζουν πώς να τα προσελκύουν στο κομμωτήριο μαζί με τους γονείς τους και πώς να τα περιποιούνται.

Υπάρχουν ειδικά έπιπλα για χώρους κομμωτηρίων, χαρούμενα και πρωτότυπα για να κάθονται τα παιδιά ήσυχα και να απασχολούνται

με κάποιο παιχνίδι ώστε να μπορεί ο κομμωτής να ασχοληθεί με το κούρεμα των μαλλιών τους.

Τα παιδικά κουρέματα δημιουργούνται με τις ίδιες τεχνικές κουρέματος που έχουμε ήδη αναφέρει στις προηγούμενες ενότητες, με τη διαφορά ότι τα σχέδια πρέπει να είναι χαριτωμένα και όχι τυπικά, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη τους παράγοντες επιτυχίας που έχουμε αναφέρει στις παραγράφους 10.2., 10.2.1., 10.2.2.

Ειχ.10.52, 10.53, 10.54, 10.55, 10.56, 10.57, 10.58, 10.59: ΠΟΡΕΙΑ ΑΝΔΡΙΚΟΥ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΚΟΥΡΕΜΑΤΟΣ.

Ανακεφαλαίωση

Το κούρεμα είναι η βάση για όλα τα σχήματα χτενίσματος και είναι απαραίτητο να ταιριάζει με το σχήμα του προσώπου και του κεφαλιού καθώς επίσης και με την προσωπικότητα του πελάτη μας.

Υπάρχουν γυναικεία, ανδρικά, παιδικά κουρέματα που βασίζονται στην ίδια τεχνική με τη διαφορά ότι έχουν άλλη τελική μορφή λόγω του διαφορετικού σχήματος του κεφαλιού και του προσώπου.

Υπάρχουν πολλά είδη κουρέματος όπως: καρέ, ντεγκραντέ, άνισα καρέ, φιλαριστά, φιλαριστά με μύτες κ.ά. Σημαντικό είναι να δημιουργήσουμε αρχικά τον οδηγό κουρέματος βάσει του οποίου θα εξελιχθεί όλο το κούρεμα.

Αφού τελειώσουμε το κούρεμα ξεπλένουμε καλά τα ήδη λουσμένα μαλλιά και συνεχίζουμε την εργασία μας που αφορά το χτένισμα.

Ερωτήσεις

1. Τι κούρεμα ταιριάζει σ' ένα στρογγυλό πρόσωπο;
2. Τι κούρεμα ταιριάζει σ' ένα τετράγωνο πρόσωπο;
3. Ποια εργαλεία χρησιμοποιούμε για το κούρεμα των μαλλιών;
4. Τι διαφορά έχει το κούρεμα καρέ από το κούρεμα ντεγκραντέ;
5. Τι πρέπει να προσέξουμε όταν κάνουμε αραίωμα στα μαλλιά;
6. Τι διαφορά έχει το φιλαριστό κούρεμα από το κούρεμα ντεγκραντέ;

Εργαστηριακή άσκηση

Τίτλος: Δημιουργία διάφορων τύπων κουρέματος των μαλλιών.

Στόχος: Στόχος της άσκησης είναι να μπορούν οι μαθητές/μαθήτριες

- να χρησιμοποιούν τα εργαλεία κουρέματος,
- να εφαρμόζουν τις τεχνικές για τις διαφορετικές γραμμές κουρεμάτων.

Πληροφορίες

Κουρέματα γυναικεία, ανδρικά, παιδικά.

Εργαλεία: Ψαλίδι κουρέματος, ψαλίδι αραιώματος, ξυράφι, μηχανή κουρέματος.

Υλικά: Αφρός ή λουσιόν χτενίσματος - λακ - ζελέ - κερί.

Πορεία εργασίας:

- 1) Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες όλους τους τρόπους χειρισμού των εργαλείων κουρέματος, χρησιμοποιώντας εκπαιδευτική κούκλα.
- 2) Οι μαθητές/μαθήτριες εργάζονται σε εκπαιδευτικές κούκλες και χειρίζονται τα εργαλεία κουρέματος σε τούφες μαλλιών, συγκρίνοντας και κουβεντιάζοντας με τον εκπαιδευτικό τα αποτελέσματα.
- 3) Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες σε εκπαιδευτική κούκλα κούρεμα καρέ, ντεγκραντέ, φιλαριστό.
- 4) Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε ομάδες και εργάζονται σε εκπαιδευτικές κούκλες δημιουργώντας τα πιο πάνω κουρέματα.
- 5) Προβάλλονται διαφάνειες ή video με κουρέματα.

Φύλλο αξιολόγησης

1) Πόσα είδη κουρέματος έχουμε.

---

2) Για να έχουμε ένα καλό αποτέλεσμα γραμμής μαλλιών τι πρέπει να έχει προηγηθεί του κουρέματος;

---

3) Με ποιο τρόπο πρέπει να κουρέψουμε τα μαλλιά ώστε να δώσουμε όγκο στην κορυφή;

---

4) Υπάρχει διαφορά ανάμεσα στο ανδρικό και το γυναικείο κούρεμα; Εάν ναι, ποια;

---

11. ΚΑΤΣΑΡΩΜΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ (PERMANANT)

Στόχος

Στόχος του μαθήματος είναι να μπορούν οι μαθητές:

- να αναφέρουν τα υλικά της περμανάντ καθώς και τα
- διάφορα είδη της. Επίσης, να περιγράφουν τις ιδιότητες των υλικών και τις χρήσεις τους,
- να κάνουν μία σωστή διαβροχή και ένα σωστό φιξάρισμα,
- να επιλέγουν τη σωστή λοσιόν περμανάντ ανάλογα με τον τύπο των μαλλιών.

11.1. Γενικά:

Το 1906 εμφανίστηκε για πρώτη φορά το κατσάρωμα των μαλλιών, το οποίο όμως δεν ενθουσίασε τους κομμωτές εκείνης της εποχής, επειδή η μηχανή που χρησιμοποιούσαν για το κατσάρωμα ήταν αρκετά περίπλοκη. Εφευρέτης της μηχανής αυτής ήταν ο ΝΕΣΤΛΕ.

Αργότερα, ο Γάλλος Γκαστόν, επινοεί μια μηχανή πιο εύχρηστη, την οποία αποκτούν και δουλεύουν όλα τα κομμωτήρια της Γαλλίας και αργότερα όλα τα κομμωτήρια της Ευρώπης.

Το 1928 εμφανίστηκε για πρώτη φορά η χημική περμανάντ στη Γαλλία, που θεωρήθηκε επανάσταση στην κομμωτική. Το 1945 Γάλλοι χημικοί ανακαλύπτουν το θειογλυκολικό οξύ με τη βοήθεια του οποίου έκαναν την ψυχρή περμανάντ, ενώ το 1946 ανακαλύφθηκε η θερμή περμανάντ.

Σήμερα δε χρησιμοποιείται η θερμή περμανάντ, διότι αποδείχθηκε καταστροφική για τα μαλλιά. Απεναντίας χρησιμοποιείται ευρέως η ψυχρή περμανάντ, με πολύ καλά αποτελέσματα.

11.2. Θερμή περμανάντ:

Η θερμή περμανάντ γίνεται πάνω σε λου-σμένα μαλλιά και χρησιμοποιούνται ως βασι-κό συστατικό τα θειώδη άλατα. Ξεκινώντας τη διαδικασία, χωρίζουμε τα μαλλιά σε τούφες και τα τυλίγουμε σε μικρά ξύλινα ή πλαστικά ρόλεϊ. Για να έχουμε καλό αποτέλεσμα, πρέπει να προσέξουμε κατά το τύλιγμα, να μην τσακίσει η άκρη της τούφας που τυλίγουμε. Για το λόγο αυτό, χρησιμοποιούμε ειδικό χαρτί σε σχήμα τετραγώνου με το οποίο τυλίγουμε αρχικά αυτό με την άκρη της τούφας και μετά με το ρόλεϊ.

Ανάλογα με το μήκος των μαλλιών χρησιμο-ποιούμε και το αντίστοιχο ρόλεϊ. Στη συνέχεια, και αφού έχουμε τυλίξει όλα τα μαλλιά, βρέχουμε κάθε τούφα με τη λοσιόν που περιέχει διάλυμα θειωδών αλάτων και τοποθετούμε την πελάτισ-σα κάτω από πηγή θερμότητας για ορισμένο χρονικό διάστημα. Ο χρόνος παραμονής στην πηγή θερμότητας είναι:

- Για πολύ δυνατή περμανάντ: 20' - 25' περίπου.
- Για μέτρια περμανάντ: 15' - 20'
- Για ελαφριά περμανάντ: 10' -15'

11.3. Ψυχρή περμανάντ:

Η ψυχρή περμανάντ γίνεται κατά τον ίδιο τρόπο με τη θερμή περμανάντ. Η διαφορά είναι μόνο στη λοσιόν που χρησιμοποιούμε και στο ότι δεν έχουμε ανάγκη από καμιά πηγή θερμότητας. Η θερμοκρασία του δωματίου εργασίας είναι αρκετή. Βασικό συστατικό της λοσιόν που προορίζεται για την ψυχρή περμανάντ, είναι το θειογλυκολικό οξύ. Τη λοσιόν αυτή τη χρησιμοποιούμε με τον ίδιο τρόπο όπως και για τη θερμή περμανάντ. Στην τεχνική της περμανάντ πρέπει να λάβουμε υπόψη μας:

- Την ποιότητα των μαλλιών, δηλαδή λεπτά ή χοντρά μαλλιά, ξηρά ή λιπαρά, βαμμένα ή φυσικά μαλλιά,
- Την επιθυμία της πελάτισσας η οποία θα καθορίσει το είδος της περμανάντ που θα κάνουμε. Δηλαδή, αν η περμανάντ θα είναι ελαφριά, μέτρια ή δυνατή.
- Το χτένισμα που έχει ή πρόκειται να υιοθετήσει η πελάτισσα. Δηλαδή, για χτενίσματα μπουκλέ η περμανάντ πρέπει να είναι περισσότερο δυνατή, ενώ για χτενίσματα απλά μια ελαφριά περμανάντ είναι ιδανική.

Πριν όμως από οποιαδήποτε εργασία, χρειάζεται ένα πολύ καλό και προσεκτικό λούσιμο. Όπως ήδη έχουμε αναφέρει, η περμανάντ γίνεται σε φρεσκολουσμένα μαλλιά. Το σαμπουάν που θα χρησιμοποιήσουμε πρέπει να είναι ουδέτερο και το μασάζ, που θα κάνουμε κατά τη διάρκεια του λουσίματος, θα πρέπει να είναι πολύ απαλό. Στην αντίθετη περίπτωση, δηλαδή αν το μασάζ είναι έντονο, θα ερεθιστεί το δέρμα του κεφαλιού και κατά την εφαρμογή της λοσιόν της περμανάντ θα προκαλέσουμε έγκαυμα.

11.4. Τεχνική ψυχρής περμανάντ:

Στην ψυχρή περμανάντ μεγάλη σημασία πρέπει να δώσουμε στο σωστό τύλιγμα των μαλλιών. Όπως και στη θερμή περμανάντ δουλεύουμε κάθε τούφα χωριστά. Το πάχος της κάθε τούφας που τυλίγουμε στα μπικουτί, δεν πρέπει

να ξεπερνά το 1 cm. Ένα σωστό τύλιγμα δεν πρέπει να είναι σφιχτό για να επιτρέψει στα μαλλιά να φουσκώνουν ελεύθερα μετά τη χρήση της λοσιόν της περμανάντ. Επίσης, ένα σφιχτό τύλιγμα μπορεί και να σπάσει την τρίχα.

Το τύλιγμα των μαλλιών πρέπει να ξεκινάει με φορά από το μέτωπο προς τον αυχένα. Τα μπικουτί τα τοποθετούμε οριζόντια, το ένα κάτω από το άλλο. Αυτό το κάνουμε βασικά για τρεις λόγους:

- Για να επιτύχουμε κατσάρωμα κοντά στη ρίζα.
- Για να αποφύγουμε τον κίνδυνο σπασίματος των μαλλιών.
- Για να αποφύγουμε τον κίνδυνο ερεθισμού του δέρματος του κεφαλιού.

Για ένα σωστό τύλιγμα απαραίτητο είναι να υπάρχουν και τα σωστά μπικουτί. Το μέγεθος των μπικουτί πρέπει να είναι ανάλογο με τη φύση και την ποιότητα των μαλλιών, π.χ. τα λεπτά μαλλιά πρέπει να τυλίγονται σε πιο λεπτά μπικουτί ενώ τα χοντρά και σκληρά μαλλιά τυλίγονται σε σκληρά μπικουτί. Επίσης, την επιλογή των μπικουτί την καθορίζει και το είδος της περμανάντ που επιθυμεί η πελάτισσα, π.χ. για πολύ σγουρή περμανάντ πρέπει να χρησιμοποιήσουμε μικρά μπικουτί, ενώ για μια απαλή περμανάντ πρέπει να χρησιμοποιήσουμε μεγαλύτερα μπικουτί.

Τα μαλλιά στον αυχένα πρέπει να τυλίγονται σε μικρότερα μπικουτί, ακόμη κι αν πρόκειται για ελαφριά περμανάντ, γιατί τα μαλλιά στον αυχένα τρίβονται στο γιακά των ρούχων, με αποτέλεσμα το κατσάρωμα να διαρκεί λιγότερο χρόνο. Όταν έχουμε μακριά μαλλιά και θέλουμε να τους κάνουμε περμανάντ, πρέπει να διαλέξουμε τα ανάλογα μπικουτί και σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να χρησιμοποιήσουμε μικρά, διότι δε θα έχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Εικ. 11.1, 11.2, 11.3: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΥΛΙΓΜΑΤΟΣ ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ.

11.5. Διαβροχή:

Η διαβροχή γίνεται στα ήδη τυλιγμένα μαλλιά με τη λοσιόν της περμανάντ. Υπάρχουν δυο (2) τρόποι διαβροχής των μαλλιών:

- Η άμεση διαβροχή.
- Η έμμεση διαβροχή.

Η άμεση διαβροχή είναι η πιο κλασσική και γίνεται απευθείας σε κάθε τούφα μαλλιών, πριν από το τυλίγμα. Η έμμεση διαβροχή γίνεται στο τέλος του τυλίγματος των μαλλιών. Και με τους δυο τρόπους διαβροχής των μαλλιών έχουμε τα ίδια αποτελέσματα. Η ποιότητα των μαλλιών και το πόσο «δυνατή» είναι η λοσιόν της περμανάντ που θα χρησιμοποιήσουμε, καθορίζουν και το χρόνο παραμονής του υλικού στα μαλλιά, χωρίς βέβαια αυτό να είναι απόλυτο. Γι' αυτό καλό

είναι να ελέγχουμε την περμανάντ 10 λεπτά πριν από τον καθορισμένο χρόνο. Έτσι λοιπόν:

- Για πολύ δυνατή περμανάντ, ο χρόνος παραμονής είναι 20' - 25'.
- Για μέτρια περμανάντ, ο χρόνος παραμονής είναι 15' - 20'.
- Για ελαφριά περμανάντ, ο χρόνος παραμονής είναι 10' -15'.

11.6. Εξουδετέρωση ή φιξάρισμα:

Όταν περάσει ο χρόνος αναμονής των τυλιγμένων μαλλιών, απαραίτητη είναι η εργασία η οποία ονομάζεται εξουδετέρωση ή φιξάρισμα. Μεταφέρουμε την πελάτισσα στο λουτήρα και ξεβγάζουμε καλά τα μαλλιά με άφθονο χλιαρό νερό. Στη συνέχεια, τα βρέχουμε με τη λοσιόν

του φιξαρίσματος, που δεν είναι τίποτε άλλο από υπεροξειδίο του υδρογόνου, το γνωστό οξυζενέ και περιμένουμε να δράσει περίπου 5' - 7'. Τέλος αφαιρούμε τα ρόλεϊ και ρίχνουμε την υπόλοιπη λοσιόν στα μαλλιά, κάνοντας συγχρόνως ένα ελαφρό μασάζ για 3' - 4', με φορά από τον αυχένα προς την κορυφή του κεφαλιού. Στη συνέχεια ξεβγάζουμε με άφθονο νερό.

Το φιξάρισμα είναι αυτό που συντελεί σε μια καλή ή όχι περμανάντ. Συγχρόνως προστατεύει την αντοχή των μαλλιών. Υπάρχουν δυο ειδικά φιξαρίσματα:

- Φιξάρισμα έτοιμο προς χρήση με ορισμένο χρόνο αναμονής, το οποίο χρησιμοποιείται σε δυο (2) δόσεις.
- Φιξάρισμα στιγμιαίο, συμπυκνωμένο, χωρίς χρόνο αναμονής, το οποίο χρησιμοποιείται σε δυο (2) δόσεις επίσης.

Μετά το φιξάρισμα, το τελευταίο βήμα στην τεχνική της περμανάντ είναι το κούρεμα. Ανεξάρτητα από το μήκος των μαλλιών, το κούρεμα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με το κατσάρωμα που επιθυμεί η πελάτισσα. Εκείνο που πρέπει να προσέχουμε πάντα, είναι να μην κόβουμε πολύ κοντά τα μαλλιά, γιατί μετά την περμανάντ θα δείχνουν ακόμη πιο κοντά.

11.7. Είδη περμανάντ: Όξινη - Αλκαλική

11.7.1. Όξινη περμανάντ:

Η συσκευασία της όξινης περμανάντ αποτελείται από δύο (2) ξεχωριστά μέρη που επιτρέπουν την ανάμιξη του ενεργοποιητή με τη λοσιόν της περμανάντ, χωρίς τα υλικά να έρχονται σ' επαφή με τα χέρια, γυρνώντας απλώς το καπάκι. Η αλλαγή χρώματος του ενεργοποιητή δείχνει ότι η λοσιόν της περμανάντ είναι έτοιμη προς χρήση. Η φιάλη του φιξαρίσματος αποτελείται από δύο (2) μέρη. Το ένα μέρος περιέχει περιποιητικά συστατικά και άρωμα, ενώ το άλλο μέρος περιέχει τη λοσιόν του φιξαρίσματος. Η αλλαγή χρώματος, μετά την ανάμιξη των δύο

προϊόντων, από διάφανο σε θολό, δείχνει ότι το φιξάρισμα είναι έτοιμο προς χρήση. Η όξινη περμανάντ κυκλοφορεί σε διάφορους τύπους:

- Για πολύ "ξανθοσιμένα" ή ντεκαπαρισμένα μαλλιά.
- Για φυσικά μαλλιά.
- Για βαμμένα ή ταλαιπωρημένα μαλλιά.
- Για δύσκολα φυσικά μαλλιά.

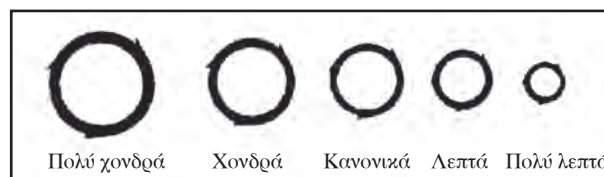
11.7.2. Αλκαλική περμανάντ:

Η αλκαλική περμανάντ περιέχει πρωτεΐνες από μετάξι, που χαρίζουν λάμψη, ελαστικότητα και απαλότητα στα μαλλιά. Περιέχει ιδανική ισορροπία ανάμεσα στα προστατευτικά και ενεργά συστατικά. Η αλκαλική περμανάντ κυκλοφορεί σε διάφορους τύπους:

- No 0: για δύσκολα φυσικά μαλλιά
- No 1: για φυσικά κανονικά μαλλιά
- No 2: για βαμμένα μαλλιά
- No 3: για μες και Pre Lotion

11.8. Ποιότητα μαλλιών:

Η ιδιαίτερη ποσότητα των μαλλιών καθορίζει και τη διαφορετική τεχνική που πρέπει να χρησιμοποιείται. Συνήθως τα πιο λεπτά μαλλιά είναι πιο απορροφητικά από τα κανονικά, ενώ τα χοντρά μαλλιά αντέχουν περισσότερο σε διάφορες εργασίες. Επιπλέον, η ποιότητα των μαλλιών ποικίλλει από το ένα μέρος της κεφαλής στο άλλο. Για παράδειγμα στο στεφάνι τα μαλλιά είναι πιο λεπτά.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΜΑΛΛΙΩΝ

ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ “ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΑΛΛΙΩΝ” ΣΤΗΝ ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ ΜΑΛΛΙΑ

<u>ΠΟΡΩΛΗ</u>	<u>ΚΑΝΟΝΙΚΑ</u>	<u>ΑΝΘΕΚΤΙΚΑ</u>
Λιγότερη λουσιόν	Κανονική ποσότητα	Περισσότερη λουσιόν
Λιγότερος χρόνος αναμονής	15 λεπτά περίπου	Μεγαλύτερος χρόνος αναμονής
Απαλή λουσιόν	Λουσιόν για κανονικά μαλλιά	Πιο δυνατή λουσιόν

ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΜΟΝΗΣ ΜΕ CLIMAZON

ΤΥΠΟΣ ΜΑΛΛΙΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ CLIMAZON
Φυσικά και σκληρά ή δύσκολα μαλλιά	1
Μαλλιά με ανταύγειες ή μες (κανονικά μαλλιά έως 30% ανταύγειες ή μες)	2
Βαμμένα μαλλιά	3
Κανονικά φυσικά μαλλιά	2
Ανοιχτά βαμμένα ή ξανθοσιμένα μαλλιά (αραιώνετε με νερό σε αναλογία 1 + 1)	4

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΤΥΠΟΣ ΜΑΛΛΙΩΝ	ΧΩΡΙΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑ	ΜΕ ΣΕΞΟΥΑΡ
Φυσικά σκληρά ή δύσκολα μαλλιά / κανονικά φυσικά μαλλιά	15 - 25 λεπτά	8 -12 λεπτά
Βαμμένα μαλλιά	8 -17 λεπτά	5-10 λεπτά
Μαλλιά με ανταύγειες ή μες	12-20 λεπτά	5 -10 λεπτά
Βαμμένα μαλλιά με ανταύγειες ή μες	8 -15 λεπτά	

Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΣΩΣΤΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ

<u>ΤΥΠΟΙ ΜΑΛΛΙΩΝ</u>	<u>ΑΛΚΑΛΙΚΗ</u>	<u>ΟΞΙΝΗ</u>
1. ΧΟΝΤΡΑ ΜΑΛΛΙΑ	*	
2. ΨΙΛΑ ΓΕΡΑ ΜΑΛΛΙΑ	*	
3. ΛΙΠΑΡΑ ΜΑΛΛΙΑ	*	
4. ΜΑΛΛΙΑ ΑΔΙΑΒΡΟΧΑ	*	
5. ΜΑΛΛΙΑ ΜΕ ΜΕΣ		*
6. ΜΑΛΛΙΑ ΜΕ ΑΝΤΑΥΓΕΙΕΣ		*
7. ΜΑΛΛΙΑ ΑΔΥΝΑΜΑ		*
8. ΜΑΛΛΙΑ ΕΛΑΦΡΩΣ ΗΜΙΣΓΟΥΡΑ		*
9. ΜΑΛΛΙΑ ΑΠΟ ΑΠΟΤΥΧΗΜΕΝΗ ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ		*
10. ΜΑΛΛΙΑ ΜΕ ΧΑΛΑΣΜΕΝΗ ΤΗ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ		*
11. ΜΑΛΛΙΑ ΒΑΜΜΕΝΑ		*
12. ΜΑΛΛΙΑ ΞΕΒΑΜΜΕΝΑ		*

Δημιουργία της περμανάντ:

Η περμανάντ δημιουργείται με δυο ενέργειες, τη Μηχανική και τη Χημική. Η Μηχανική ενέργεια γίνεται με το τύλιγμα των μαλλιών στα μπικουτί, ενώ η Χημική γίνεται με το προϊόν της περμανάντ και το φιξάρισμα.

Το προϊόν της περμανάντ:

Τα προϊόντα της περμανάντ αποτελούνται από τα εξής συστατικά:

- Θειογλυκολικό οξύ
- Αμμωνία (βάση)
- Προϊόντα προστασίας
- Άρωμα
- Χρώμα
- Αποσταγμένο νερό

11.9. Συμβουλές για σωστή περιποίηση της περμανάντ στο σπίτι:

Οι συμβουλές που μπορούμε να δώσουμε στην πελάτισσα, προκειμένου να περιποιηθεί την περμανάντ, που της έχουμε κάνει, στο σπίτι, είναι:

- Τον πρώτο καιρό μετά την περμανάντ τα μαλλιά δεν πρέπει να τραβιούνται υπερβο-

λικά όταν είναι νωπά, ή κατά τη διάρκεια του στεγνώματος.

- Να χρησιμοποιεί κατάλληλα μαλακτικά προϊόντα περιποίησης, ανάλογα με τον τύπο μαλλιών της.

- Το χτένισμα να είναι ανάλογο με τον τύπο της.

Ανακεφαλαίωση

Υπάρχουν δυο ειδών περμανάντ: η θερμή και η ψυχρή. Η θερμή πλέον δεν χρησιμοποιείται, διότι τα θειώδη άλατα που περιέχονται στη λοσιόν καταστρέφουν τα μαλλιά. Εκτός από αυτά τα είδη, έχουμε άλλα δυο είδη περμανάντ: την όξινη περμανάντ και την αλκαλική. Μεγάλο ρόλο παίζει το σωστό τύλιγμα των μαλλιών και το ανάλογο μέγεθος μπικουτί. Επίσης, έχει σημασία ο τύπος και η ποιότητα των μαλλιών, καθώς και η λοσιόν που θα επιλέξουμε.

Μια επιτυχημένη περμανάντ πρέπει να έχει: ομοιόμορφο κατσάρωμα, διάρκεια, ελαστικότητα και σεβασμό στη δομή της τρίχας. Εκείνο που πρέπει να προσέχουμε για να έχουμε επιτυχία στην περμανάντ, είναι: το σωστό τύλιγμα, η πολύ καλή διάγνωση, η πολύ καλή διαβροχή σε συνδυασμό με το φιξάρισμα στο τέλος, η σωστή επιλογή προϊόντος, ο χρόνος παραμονής του προϊόντος στα μαλλιά.

Ερωτήσεις

1) Η περμανάντ γίνεται σε λουσιμένα ή άλουστα μαλλιά;

2) Πόσες λοσιόν έχουμε στην αλκαλική περμανάντ;

3   -   5   -   4

3) Πόσα είδη φιξάρισματος υπάρχουν;

4   -   2   -   1

A. Συμπληρώστε τα κενά ώστε να προκύψουν σωστές προτάσεις

4) Η λοσιόν ψυχρής περμανάντ περιέχει .....

5) Η λοσιόν θερμής περμανάντ περιέχει .....

Εργαστηριακή άσκηση

Τίτλος: Να γίνει μια περμανάντ.

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να μπορούν οι μαθητές/μαθήτριες:

- να περιγράψουν την τεχνική,
- να επιλέγουν τη σωστή λοσιόν, ανάλογα με τον τύπο και την ποιότητα των μαλλιών της πελάτισσας, να εκτελούν ορθά όλη την διαδικασία της περμανάντ.

Πληροφορίες

Όξινη, αλκαλική περμανάντ.

Εργαλεία: Πλαστικό μπολ - πλαστικό σφουγγαράκι - πλαστική μπέρτα - χαρτί προστατευτικό για τον αυχένα - βαμβάκι - ξύλινα ή πλαστικά μπικουτί σε διάφορα μεγέθη - εργαλειοφόρος - καθαρές πετσέτες - ψαλίδι - χτένα.

Υλικά: Ουδέτερο σαμπουάν λουσίματος - λοσιόν περμανάντ για διαβροχή - λοσιόν φιξαρίσματος.

Διαδικασία της εργασίας

- 1) Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες την τεχνική τυλίγματος της περμανάντ.
- 2) Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε ζευγάρια και ασκούνται στην τεχνική του τυλίγματος της περμανάντ, μεταξύ τους.
- 3) Παρουσιάζονται από τον εκπαιδευτικό στους μαθητές/μαθήτριες τα προϊόντα της περμανάντ.
- 4) Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες την τεχνική της διαβροχής και του φιξαρίσματος της περμανάντ.
- 5) Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε ζευγάρια και ασκούνται στην τεχνική της διαβροχής και του φιξαρίσματος της περμανάντ, μεταξύ τους.

Φύλλο αξιολόγησης

1) Να αξιολογήσετε την ποιότητα μαλλιών που έχει το μοντέλο σας.

---

2) Τι είδους περμανάντ θα κάνετε και γιατί.

---

3) Τι υλικά θα χρησιμοποιήσετε και γιατί.

---

4) Να αιτιολογήσετε τον τρόπο τυλίγματος που θα ακολουθήσετε.

---

12. ΙΣΙΩΜΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Στόχος

Στόχος του μαθήματος είναι:

- να γνωρίσουν και να πραγματοποιήσουν οι μαθητές τη μέθοδο ισιώματος διάρκειας των μαλλιών.

12.1. Γενικά:

Το ισίωμα διάρκειας είναι μια τεχνική στην οποία χρησιμοποιούνται σχεδόν οι ίδιες ουσίες με αυτές της περμανάντ. Αντίθετα με την περμανάντ, εδώ το ζητούμενο επιθυμητό αποτέλεσμα είναι το ισίωμα των σγουρών μαλλιών. Το ισίωμα αυτό, εφόσον γίνεται με τις ανάλογες λουσιών, έχει μεγάλη διάρκεια.

Η τεχνική αυτή, όπως και η περμανάντ, γίνεται μόνο στο κομμωτήριο και μόνο από επαγγελματίες κομμωτές, ώστε να αποφεύγεται η αφυδάτωση, το σπάσιμο και η καταστροφή των μαλλιών. Το ισίωμα διάρκειας γίνεται με δυο μεθόδους:

- Με τη μέθοδο των αλκαλικών ουσιών.
- Με τη μέθοδο των αναγωγικών λουσιών.

Η μέθοδος των αλκαλικών ουσιών βασίζεται στη χρήση μιας κρέμας που περιέχει **καυστικά αλκάλια** και η εφαρμογή της είναι η εξής:

Αδειάζουμε το περιεχόμενο του σωληνάριου σ' ένα **πλαστικό μπολ** (ποτέ μεταλλικό) και με τη βοήθεια ενός πινέλου τοποθετούμε την κρέμα σε κάθε τούφα μαλλιών, αρχίζοντας από τον

αυχένα. Ισιώνουμε τα μαλλιά με τη ράχη μιας χτένας και περιμένουμε 15' - 30' , ανάλογα με το πόσο σγουρά είναι τα μαλλιά. Όταν περάσει ο απαιτούμενος χρόνος, ξεπλένουμε τα μαλλιά με άφθονο νερό για να φύγει εντελώς το προϊόν και στη συνέχεια προχωράμε στη διαδικασία του φιξαρίσματος, το οποίο το αφήνουμε περλίπου 10' επάνω στα μαλλιά. Χρησιμοποιούμε το υπόλοιπο φιξάρισμα σε όλα τα μαλλιά σαν σαμπουάν και ξεβγάζουμε με άφθονο νερό. Την κρέμα αυτή καλό θα ήταν να τη χρησιμοποιήσουμε σε φυσικά μαλλιά. Σε βαμμένα μαλλιά, καλό είναι να μειώσουμε το χρόνο παραμονής της στα μαλλιά (5' - 20'). Η μέθοδος των **αλκαλικών ουσιών** χρειάζεται προσοχή, διότι μπορεί να ερεθίσει τα μάτια και το δέρμα.

Η μέθοδος των **αναγωγικών λουσιών** γίνεται με τη χρήση αναγωγικών ουσιών με **θειογλυκολικά παράγωγα**, όπως ακριβώς και στην περμανάντ, με τη διαφορά ότι είναι μικρότερη η συγκέντρωσή τους. Ακολουθούμε τα ίδια βήματα με τη μέθοδο των αλκαλικών ουσιών.

12.2. Η τεχνική του ισιώματος των φυσικών σγουρών μαλλιών

Για να ισιώσουμε φυσικά σγουρά μαλλιά ακολουθούμε την ακόλουθη τεχνική:

Τα μαλλιά θα πρέπει να είναι λουσμένα πριν από δυο μέρες, ή αν θα κάνουμε λούσιμο την ίδια ημέρα, θα πρέπει να γίνει πολύ ελαφρό και με πολύ χλιαρό νερό. Χρειάζεται να σκουπίσουμε κατόπιν ανάλαφρα τα μαλλιά και να τα στεγνώσουμε. Βάζουμε στο μπολ 60 gr λοσιόν ψυχρής περμανάντ. Η ποσότητα εξαρτάται από την ποιότητα και την ποσότητα των μαλλιών που έχουμε να επεξεργαστούμε. Μετά, μ' ένα σφουγγάρι τοποθετούμε το μίγμα. Αρχίζουμε από το πίσω μέρος του κεφαλιού και αφήνοντας πάντα ένα σχετικό περιθώριο μετά τη ρίζα, καταλήγουμε στο εμπρόσθιο μέρος.

Σε όλη τη διάρκεια της εργασίας μας προ-

σέχουμε να μη βραχεί το δέρμα του κεφαλιού, αλλά μόνο τα μαλλιά. Κατόπιν τεντώνουμε όλα τα μαλλιά προς τα κάτω, τα χτενίζουμε και τοποθετούμε τη νάilon κουκούλα στο κεφάλι. Ο χρόνος παραμονής σε αυτήν εξαρτάται από την ποιότητα των μαλλιών (15' - 20'). Στα βαμμένα μαλλιά ο χρόνος παραμονής είναι λιγότερος.

Μετά το χρόνο δράσης της λοσιόν, ξεπλένουμε τα μαλλιά πολύ καλά με χλιαρό νερό, χωρίς να χαλάσουμε τη φόρμα που τους έχουμε δώσει. Τοποθετούμε το φιξάρισμα, φροντίζοντας τα μαλλιά να είναι καλά τεντωμένα προς τα κάτω. Το περιεχόμενο του φιξάρισματος πρέπει να είναι 70 - 80 gr. Αφήνουμε το φιξάρισμα να δράσει πάνω στα μαλλιά επί 10' και έπειτα τα ξεβγάζουμε με άφθονο χλιαρό νερό. Τελειώνουμε βάζοντας μαλακτική κρέμα, αν χρειάζεται.

Εικ.12.1: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΙΣΙΩΜΑΤΟΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΜΑΛΛΙΩΝ

Ανακεφαλαίωση

Η τεχνική ίσιώματος διάρκειας είναι μια τεχνική που χρησιμοποιούμε σχεδόν τις ίδιες ουσίες με την περμανάντ. Αντίθετα με την περμανάντ, το επιθυμητό αποτέλεσμα είναι το ίσιωμα των φυσικών σγουρών μαλλιών.

Το ίσιωμα διάρκειας γίνεται με τη μέθοδο των αλκαλικών ουσιών και με τη μέθοδο των αναγωγικών λοσιόν. Η μέθοδος των αλκαλικών ουσιών περιέχει **καυστικά αλκάλια**, ενώ η μέθοδος των αναγωγικών λοσιόν περιέχει **παράγωγα θειογλυκολικά**.

Ερωτήσεις

A. Συμπληρώστε τα κενά ώστε να προκύπτουν σωστές προτάσεις

1. Το ίσιωμα διάρκειας είναι μια τεχνική που χρησιμοποιούμε σχεδόν τις ίδιες ουσίες όπως και στην .....
2. Το ίσιωμα διάρκειας γίνεται με δυο μεθόδους. Με τη μέθοδο των ..... και με τη μέθοδο των .....
  - 1) Τα μαλλιά πρέπει να είναι λουσμένα πριν από ..... ημέρες.
  - 2) Το περιεχόμενο του φιξαρίσματος πρέπει να είναι ..... gr.

Εργαστηριακή άσκηση

Τίτλος: Να γίνει ίσιωμα διαρκείας.

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να μπορούν οι μαθητές/μαθήτριες

- να περιγράφουν την τεχνική του ισιώματος διαρκείας,
- να εφαρμόζουν την τεχνική του ισιώματος διαρκείας.

Πληροφορίες

Ίσιωμα διάρκειας και φιξάρισμα.

Εργαλεία: Πλαστικό μπολ - πλαστικό πινέλο ή σφουγγάρι - πλαστική μπέρτα - μεγάλη χτένα - χαρτί προστατευτικό για τον αυχένα - ουδέτερο σαμπουάν.

Υλικά: Λοσιόν ή κρέμα περμανάντ - λοσιόν φιξαρίσματος.

Πορεία εργασίας

- 1) Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες τα προϊόντα του ισιώματος διαρκείας.
- 2) Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες την τεχνική του ισιώματος διαρκείας.
- 3) Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε ζευγάρια και ασκούνται στην τεχνική του ισιώματος διαρκείας, μεταξύ τους.

Φύλλο αξιολόγησης

Η μέθοδος των αλκαλικών ουσιών περιέχει ..... Η μέθοδος των αναγωγικών λοσιόν περιέχει ..... Ο χρόνος παραμονής της λοσιόν ισιώματος διαρκείας στα μαλλιά, εξαρτάται από την ..... των μαλλιών. Στα βαμμένα μαλλιά ο χρόνος είναι ..... Τελειώνοντας, βάζουμε ..... κρέμα.

13. ΚΟΤΣΟΙ - ΠΛΕΞΙΔΕΣ

Στόχος

Στόχος του μαθήματος είναι:

- να μπορούν οι μαθητές να δημιουργήσουν κότσους και πλεξίδες στα μαλλιά.

13.1. Γενικά

Οι κότσοι και οι πλεξίδες γίνονται σε μαλλιά μακριά, και ενδείκνυνται για ένα νυφικό χτένισμα, μία δεξίωση, μία βραδινή έξοδο, μία επίδειξη κ.ά.

Ο κομμωτής με την τεχνική του και την φαντασία του, μπορεί να δημιουργήσει άπειρους και ταυτόχρονα πολύ όμορφους κότσους με μαλλιά σηκωμένα προς τα επάνω, τοποθετημένα χαμηλά στο σβέγκο, στραμμένα προς μία κατεύθυνση, πλεξίδες (μία, δύο, τρεις ή και περισσότερες) κ.ά. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιήσει διακοσμητικά για τα μαλλιά χωρίς να είναι πολύ εμφανή ή πολύ βαριά για το χτένισμα.

Βασική προϋπόθεση επιτυχίας για τη δημιουργία ενός κότσου είναι το καλό λούσιμο, το στέγνωμα των μαλλιών με ηλεκτρικό πιστολάκι ή το τύλιγμά τους με ρόλεϊ και κατόπιν το βούρτσισμα, το κρεπάρισμα αν χρειάζεται, το τελικό στρώσιμο των μαλλιών.

13.2. Βασικές αρχές για τη δημιουργία των κότσων

Όπως πάντα, για να έχουμε ένα άριστο αποτέλεσμα, πρέπει να λάβουμε υπόψη μας τα ακόλουθα στοιχεία:

- Τα χαρακτηριστικά του προσώπου και του κεφαλιού, την ποιότητα και ποσότητα των μαλλιών, καθώς και τη δομή της τρίχας.
- Ο κότσος μπορεί να προορίζεται για μια

συγκεκριμένη εκδήλωση και χρειάζεται να ταιριάζει και με τα ρούχα, την ηλικία και την προσωπικότητα της πελάτισσας.

- Τα φρεσκολουσιμένα μαλλιά είναι πιο δύσκολα στον έλεγχο. Τα σύγχρονα υλικά όμως π.χ. αφρός, λουσιόν, λακ βοηθούν σημαντικά.
- Μπορούμε να συμπληρώσουμε το αποτέλεσμα του χτενίσματος χρησιμοποιώντας κλιπ, τσιμπιδάκια, χτενάκια και άλλα παρόμοια.
- Κατά τη διάρκεια του χτενίσματος χρειάζεται να κρατάμε τα μαλλιά σταθερά, στηρίζοντας τον όγκο και το βάρος τους, αρχίζοντας από τη βάση που πρέπει να στερεωθεί πολύ καλά.
- Ο κύριος όγκος των μαλλιών πρέπει να τοποθετηθεί προσεκτικά. Τοποθετήστε κάθε τούφα μαλλιών με τέτοιο τρόπο ώστε να επικεντρωθεί το βάρος και να κατανεμηθεί ομοιόμορφα. Αν δεν το κάνετε, ο κότσος γρήγορα θα χαλαρώσει και θα χαλάσει.
- Αν χρησιμοποιήσετε λαστιχάκια για να στερεώσετε τα μαλλιά, χρειάζεται μετά να τα καλύψετε για να μη φαίνονται.
- Πρέπει να τηρήσετε τους κανόνες υγιεινής για να μη δημιουργηθούν προβλήματα στο δέρμα του κεφαλιού και στα μαλλιά της πελάτισσας.

Εκ. 13.1, 13.2, 13.3, 13.4: ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΟΤΣΟΙ.

13.3. Δημιουργίες κότσων

13.3.1. Κότσος με τούφες στριφτές

Πολλοί χρησιμοποιούν αυτόν τον απλό κότσο για να δημιουργήσουν ένα σύγχρονο αποτέλεσμα που ταιριάζει πολύ σε νεαρές κοπέλες. Ο τρόπος χτενίσματος είναι ο ακόλουθος:

1. Χτενίζουμε τα μαλλιά ώστε να είναι απαλά.
2. Συγκεντρώνουμε τα μαλλιά στο σημείο που έχουμε επιλέξει και τα στερεώνουμε με λαστιχάκι.
3. Τα χωρίζουμε σε μικρές τούφες, τις οποίες

στρίβουμε πολύ γύρω από τον εαυτό τους, διπλώνοντάς τες ή τοποθετώντας τες επίπεδα στο πάνω μέρος του κεφαλιού.

4. Στερεώνουμε με τσιμπιδάκια τις άκρες τους, τις οποίες κρύβουμε κάτω από τα μαλλιά της επιφάνειας.
5. Ελέγχουμε αν όλες οι άκρες είναι καλυμμένες, και ο κότσος μας είναι έτοιμος.
6. Συμπληρωματικά μπορούμε να προσθέσουμε διάφορα αξεσουάρ.

Εικ. 13.5,13.6, 13.7: ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΟΤΣΟΙ.

13.3.2. Κότσος τύπου μπανάνα

Ο κότσος αυτός ανήκει στους κλασικούς και είναι πάντοτε στη μόδα με κάποιες παραλλαγές.

Ο τρόπος χτενίσματος είναι ο ακόλουθος:

1. Βουρτσίζουμε και χτενίζουμε τα μαλλιά.
2. Τα κρεπάρουμε πολύ καλά.
3. Δημιουργούμε τη βάση του κότσου στο πίσω μέρος του κεφαλιού τραβώντας τα μαλλιά προς μία κατεύθυνση και τοποθετώντας τοιμιπιδάκια από τις κάτω ρίζες των μαλλιών μέχρι την κορυφή του κεφαλιού.
4. Κατόπιν πιάνουμε τα μαλλιά προσέχοντας να μη χαλαρώσουμε τη στερεωμένη βάση τους και τα στρίβουμε διπλώνοντάς τα. Τέλος καλύπτουμε τα τοιμιπιδάκια.
5. Αργά γλιστράμε το χέρι μας προς την κορυφή και στερεώνουμε τα διπλωμένα μαλλιά δημιουργώντας έναν όμορφο κύκλο για τελείωμα.
6. Τα μπροστινά μαλλιά τα χτενίζουμε ανάλογα με το στυλ που θέλουμε να δημιουργήσουμε.

Εικ. 13.8, 13.9, 13.10, 13.11: ΚΟΤΣΟΙ ΤΥΠΟΥ ΜΠΑΝΑΝΑ.

13.4. Πλεξίδες γαλλικές

Η πλεξίδα είναι η μέθοδος πλεξίματος μιας, δύο, τριών ή και περισσότερων λωρίδων μαλλιών. Ο ειδικευμένος κομμωτής που αναλαμβάνει να δημιουργήσει αυτό το χτένισμα, συχνά μπορεί να χρησιμοποιήσει λουλούδια, χρωματιστές κορδέλες και άλλα υλικά για να στολίσει τα μαλλιά. Για να έχουμε όμορφο πλέξιμο πρέπει να παίρνουμε ίση ποσότητα μαλλιών σε κάθε λωρίδα.

Οι άπειρες επιλογές για πλεξίδες καθορίζονται από τους εξής παράγοντες:

- τον αριθμό των κοτσίδων που χρησιμοποιούνται,
- την τοποθέτηση της πλεξίδας ή πλεξίδων στο κεφάλι,
- τον τρόπο που δημιουργούνται οι πλεξίδες, δηλαδή πάνω ή κάτω, με ορατό ή μη ορατό πλέξιμο.

13.4.1. Μη ορατό Γαλλικό πλέξιμο

Για την πλεξίδα αυτού του τύπου ακολουθούμε την ακόλουθη διαδικασία:

Βουρτσίζουμε τα μαλλιά για να μην είναι μπερδεμένα.

1. Τα χωρίζουμε σε δύο μέρη με ένα χώρισμα στο κέντρο.
2. Στερεώνουμε τη μία πλευρά και κατόπιν την άλλη τη χωρίζουμε σε τρεις λωρίδες.
3. Αρχίζουμε το πλέξιμο παίρνοντας την πρώτη λωρίδα από αριστερά και διασταυρώνοντάς την με την κεντρική λωρίδα. Η πρώτη λωρίδα έγινε τώρα κεντρική.
4. Παίρνουμε την τρίτη λωρίδα από δεξιά και την περνάμε επάνω από την κεντρική, κάνοντάς την κεντρική.
5. Απαραίτητα πρέπει να κρατάμε τις λωρίδες σφιχτά.
6. Σηκώνουμε τη δεύτερη αρχική λωρίδα και ενώνουμε μία μικρή νέα λωρίδα.
7. Ενώνουμε το νέο σύνολο με την αριστερή λωρίδα και τις τοποθετούμε μαζί επάνω από την κεντρική λωρίδα.
8. Φέρνουμε την πρώτη λωρίδα επάνω από τα κεντρικά μαλλιά.
9. Παίρνουμε μία λωρίδα από δεξιά και την τοποθετούμε με την πρώτη λωρίδα.
10. Συνεχίζουμε να πλέκουμε τις λωρίδες μέχρι να πλεχτούν όλα τα μαλλιά. Πλέκουμε τα μαλλιά της άλλης πλευράς με τον ίδιο τρόπο.

Εικ. 13.12, 13.13: ΓΑΛΛΙΚΟ ΜΗ ΟΡΑΤΟ ΠΛΕΞΙΜΟ.

13.4.2. Ορατό γαλλικό πλέξιμο

Η τεχνική που χρησιμοποιούμε για να δημιουργήσουμε αυτές τις πλεξίδες είναι περίπου ίδια με τον τρόπο που εργαζόμαστε για το μη ορατό πλέξιμο, με την διαφορά ότι εδώ τοποθετούμε τις λωρίδες κάτω από την κεντρική λωρίδα.

1. Χωρίζουμε με τον ίδιο τρόπο τα μαλλιά, δημιουργώντας τρεις λωρίδες.
2. Τοποθετούμε τη λωρίδα της δεξιάς πλευράς κάτω από την κεντρική λωρίδα και τη λωρίδα της αριστερής πλευράς κάτω από αυτή.
3. Παίρνουμε μία νέα λωρίδα από δεξιά και την ενώνουμε με τη λωρίδα της δεξιάς πλευράς. Την τοποθετούμε κάτω από την κεντρική λωρίδα.
4. Παίρνουμε νέα λωρίδα από την αριστερή πλευρά και την ενώνουμε με τη λωρίδα της αριστερής πλευράς. Τοποθετούμε τη

- λωρίδα αυτή κάτω από την κεντρική λωρίδα.
5. Συνεχίζουμε το πλέξιμο με όλα τα υπόλοιπα μαλλιά.
6. Στο τέλος στερεώνουμε τις πλεξίδες με λαστιχάκι το οποίο καλύπτουμε
7. ή τοποθετούμε την άκρη της πλεξίδας με τοιμπιδάκι κάτω από τα επιφανειακά μαλλιά για να μη φαίνεται.

Εικ. 13.14, 13.15: ΓΑΛΛΙΚΟ ΟΡΑΤΟ ΠΛΕΞΙΜΟ

Ανακεφαλαίωση

Οι κότσοι και οι πλεξίδες ενδείκνυνται σε μακριά μαλλιά για βραδινά, νυφικά χτενίσματα, χτένισμα επιδείξεων κ.ά. Κότσοι και πλεξίδες υπάρχουν σε πολλές παραλλαγές. Το αποτέλεσμα εξαρτάται από τη φαντασία και τη δεξιοτεχνία του κομμωτή.

Για να έχουμε καλύτερο κράτημα στο αποτέλεσμα, χρησιμοποιούμε μετά το λούσιμο αφρό ή λουσιόν. Στεγνώνουμε τα μαλλιά και κατόπιν στερεώνουμε πολύ καλά τη βάση του κότσου.

Όταν έχουμε ολοκληρώσει τον κότσο ή την πλεξίδα ψεκάζουμε με λακ τα μαλλιά.

Ερωτήσεις

1. Σε τι μήκους μαλλιά μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα κότσο;
2. Πόσους τρόπους πλεξίματος έχουμε στις γαλλικές κοτσίδες;
3. Τι χρειάζεται να λάβουμε υπόψη προκειμένου ο κότσος ή η πλεξίδα να αρμόζει τέλεια με την εικόνα της πελάτισσας;
4. Τι μπορούμε να προσθέσουμε σ' ένα κότσο ή σε μία πλεξίδα για να έχουμε πιο εντυπωσιακό αποτέλεσμα;

Εργαστηριακή άσκηση

Τίτλος: Να γίνουν κότσοι και πλεξίδες.

Εργαλεία: Χτένες, τσιμπιδάκια, φουρκέτες, λαστιχάκια.

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να ασκηθούν οι μαθητές/μαθήτριες στους κότσους και στις πλεξίδες.

Υλικά: Αφρός ή λουσιόν, λακ, κερί, ζελέ.

Πληροφορίες

Δημιουργία κότσων και πλεξίδων σε εκπαιδευτικές κούκλες ή σε φυσικά μακριά μαλλιά.

Πορεία εργασίας

1. Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες κότσους και πλεξίδες.
2. Οι μαθητές/μαθήτριες εργάζονται σε εκπαιδευτικές κούκλες ή σε φυσικά μαλλιά.
3. Προβάλλονται διαφάνειες ή video με δημιουργίες κότσων και πλεξίδων.
4. Οι μαθητές/μαθήτριες δημιουργούν μία συλλογή από φωτογραφίες με κότσους και πλεξίδες και ανταλλάσσουν απόψεις με τον εκπαιδευτικό τους.

Φύλλο αξιολόγησης

1) Πόσα είδη κότσων γνωρίζετε.

---

2) Τι προηγείται πριν τη διαδικασία δημιουργίας κότσου.

---

3) Τι υλικά χρησιμοποιούμε για να στηρίξουμε τα μαλλιά στα οποία θα δημιουργήσουμε κότσο.

---

4) Τι γνωρίζετε για τις πλεξίδες.

---

14. ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΜΑΛΛΙΩΝ

Στόχος

Στόχος του μαθήματος είναι να μπορούν οι μαθητές/τριες:

- να αναφέρουν και να περιγράφουν τις ασθένειες των μαλλιών,
- να ξεχωρίζουν τις θεραπείες μαλλιών που μπορούν να γίνουν στον εργασιακό χώρο και τις θεραπείες μαλλιών που απαιτούν τη βοήθεια δερματολόγου.

14.1. Γενικά:

Στην κομμωτική, όταν μιλάμε για θεραπείες μαλλιών αναφερόμαστε κυρίως στα ταλαιπωρημένα ή κατεστραμμένα μαλλιά. Παρατηρώντας κάτι που αφορά είτε σε **ασθένεια του δέρματος του κεφαλιού**, είτε σε **ασθένεια των μαλλιών**, καλό θα ήταν να παροτρύνουμε την πελάτισσα να επισκεφθεί το συντομότερο δυνατόν ένα δερματολόγο. Είναι η καλύτερη λύση από το να παριστάνουμε το γιατρό.

14.2. Ασθένειες των μαλλιών:

Οι ασθένειες των μαλλιών είναι πολλές, όμως οι πιο διαδεδομένες είναι:

- Η αλωπεκίαση
- Ο τριχοφάγος
- Η ψαλίδα
- Η ασθένεια του μαργαριταριού
- Η σημηγματόρροια
- Η πιτυρίδα
- Η ψωρίαση

Οι πιο πολλές από αυτές τις ασθένειες θεραπεύονται από το δερματολόγο. Στο κεφάλαιο

αυτό θα δίνεται μόνο η κλινική εικόνα κάθε ασθένειας. Έτσι λοιπόν:

Η **αλωπεκίαση** είναι μια ασθένεια που παρουσιάζεται με διάφορες μορφές και προέρχεται είτε από τη σύφιλη, είτε από τον θυρεοειδή αδένα ή ακόμα από λοιμώδεις ασθένειες (π.χ. τύφο, γρίπη, πνευμονία). Η αλωπεκίαση που προέρχεται από τη σύφιλη δε θεραπεύεται, ενώ η αλωπεκίαση που προέρχεται από λοιμώδεις ασθένειες, με την ίαση των ασθενειών, θεραπεύεται κι αυτή. Άλλος ένας σημαντικός παράγοντας στην εμφάνιση της αλωπεκίασης είναι το στρες. Η θεραπεία της αλωπεκίασης καθορίζεται κι εφαρμόζεται από το δερματολόγο.

Ο **τριχοφάγος**. Η επιστημονική ορολογία είναι **Σύκωσις**. Πρόκειται για μια μεταδοτική ασθένεια που οφείλεται στο μικρόβιο **Άχωρ**. Η οπτική εικόνα του τριχοφάγου είναι κενά σε σχήμα και μέγεθος νομίσματος σε διάφορες περιοχές του κεφαλιού που φαίνονται σαν να έχουμε κόψει τα μαλλιά σύρριζα. Αυτό συμβαίνει γιατί το μικρόβιο φράζει τους πόρους, με αποτέλεσμα να “κόβονται” οι τρίχες στην επιφάνεια του δέρματος. Συνήθως οι περιοχές του κεφαλιού που έχουν πληγεί από τριχοφάγο,

κάνουν κενά σε σχήμα και μέγεθος νομίσματος. Ο τριχοφάγος θεραπεύεται από δερματολόγο.

Η ψαλίδα, ή αλλιώς **τριχοπτύλωσις** διακρίνεται με σκίσιμο της τρίχας στην άκρη της. Παρουσιάζεται συνήθως σε μακριά μαλλιά. Αιτίες που δημιουργούν την ψαλίδα είναι το συχνό και δυνατό βούρτσισμα, το λούσιμο με χημικά σαμπουάν, η μη χρήση μαλακτικής κρέμας μετά το λούσιμο, καθώς και το ηλεκτρικό πιστολάκι. Η ψαλίδα θεραπεύεται με **κόψιμο** ή **κάψιμο** του μέρους των μαλλιών που έχει προσβληθεί από ψαλίδα.

Η μέθοδος του καψίματος θέλει πολλή προσοχή και γίνεται ως εξής: Αφού έχουμε χτενίσει πολύ προσεκτικά τα μαλλιά και τα έχουμε ξεμπερδέψει, κάνουμε μια χωρίστρα στη μέση του κεφαλιού, από το μέτωπο μέχρι τον αυχένα. Στη συνέχεια, από το μπροστινό πλάγιο μέρος του κεφαλιού ξεχωρίζουμε μια τούφα, την οποία στρίβουμε με τα δάκτυλά μας προς μια κατεύθυνση. Με το δείκτη και τον αντίχειρα αρχίζουμε να την ξεφτίζουμε για να μπορέσουμε να βγάλουμε τις άκρες των μαλλιών έξω από την τούφα. Με το αριστερό μας χέρι κρατάμε σε οριζόντια θέση την τούφα, αφού πρώτα την έχουμε απομακρύνει από τα υπόλοιπα μαλλιά. Στο δεξί μας χέρι κρατάμε ένα κερί αναμμένο, το οποίο περνάμε γύρω από την τούφα, καταλήγοντας στην άκρη της. Με **κηρόχαρτο** τρίβουμε τα μαλλιά για να φύγουν τα υπολείμματα του καψίματος και επαναλαμβάνουμε το ίδιο και στα υπόλοιπα μαλλιά. Τέλος, λούζουμε την πελάτισσα και βάζουμε στα μαλλιά της μια μαλακτική κρέμα.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειώσουμε τις προφυλάξεις που πρέπει να πάρουμε για ένα καλό αποτέλεσμα και για την ασφάλεια της πελάτισσας:

- Δεν κρατάμε πολλή ώρα το κερί γύρω από την τούφα, γιατί υπάρχει κίνδυνος να κάψουμε τα μαλλιά.
- Δε βάζουμε πλαστική μπέρτα στην πελάτισσα, διότι το πλαστικό είναι ένα υλικό πολύ

εύφλεκτο.

- Καλό είναι να έχουμε κοντά μας μια νωπή χνουδωτή πετσέτα, ώστε σε περίπτωση ατυχήματος να τυλίξουμε τα μαλλιά.

Σήμερα, για τη θεραπεία της ψαλίδας χρησιμοποιούνται προϊόντα που περιέχουν **σιλικόνη** και κυρίως **έλαιο σιλικόνης**. Το υλικό αυτό το οποίο συναντάμε στο εμπόριο αυτούσιο ή πρόσθετο σε άλλα προϊόντα, όταν εφαρμόζεται στις άκρες των μαλλιών, διορθώνει το χώρισμα της τρίχας (ψαλίδα), κάνει ευκολοχτένιστα τα μαλλιά και τους χαρίζει λάμψη.

Η ασθένεια του μαργαριταριού προέρχεται από συνεχή εφαρμογή όπως π.χ. βαφές, ντεκαπάζ. Η τρίχα γίνεται ευαίσθητη, με αποτέλεσμα να τραυματίζεται και να σπάει. Καλό θα ήταν να συμβουλευόμαστε την πελάτισσα να σταματήσει για ένα διάστημα κάθε τεχνική που τυχόν κάνει στα μαλλιά της και να επισκεφθεί το δερματολόγο.

Η σημηματόρροια οφείλεται στην υπερέκκριση σμήγματος από τους σημηματογόνους αδένες. Για τη θεραπεία της χρειάζεται η επέμβαση δερματολόγου, που θα συστήσει φαρμακευτικά προϊόντα.

Η πιτυρίδα παρουσιάζεται με δυο μορφές. Την **ξηρή πιτυρίδα** και τη **λιπαρή**. Η ξηρή πιτυρίδα θεραπεύεται με αντιπιτυριδικά σαμπουάν, ενώ η λιπαρή χρειάζεται τη βοήθεια του δερματολόγου.

Τέλος, είναι η **ψωρίαση**, η οποία εμφανίζει σχεδόν τα ίδια συμπτώματα με του τριχοφάγου και θεραπεύεται από δερματολόγο.

14.3. Θεραπείες μαλλιών στο κομμωτήριο:

Εκτός από κάποιες ασθένειες μαλλιών, που μπορούμε να θεραπεύσουμε εμείς, οι πιο σημαντικές θεραπείες που μπορούμε να κάνουμε είναι η αποκατάσταση των ταλαιπωρημένων ή κατεστραμμένων μαλλιών, καθώς και η ενυδάτωση των ξηρών ή θαμπών μαλλιών. Αυτό μπο-

ρούμε να το πετύχουμε με διάφορα καλλυντικά προϊόντα. Έτσι λοιπόν:

•**Θεραπεία για βαμμένα και τάλαιπωρημένα μαλλιά.** Χρησιμοποιούμε διάφορες μάσκες μαλλιών, ανάλογα με τον τύπο των μαλλιών και την τεχνική εργασία που έχουν υποστεί. Εφαρμόζουμε το προϊόν μετά το λούσιμο σε βρεγμένα μαλλιά και το αφήνουμε να δράσει για 15' περίπου. Στη συνέχεια το αφαιρούμε με άφθονο νερό. Η εφαρμογή του προϊόντος πρέπει να γίνεται μια φορά την εβδομάδα. Οι μάσκες μαλλιών περιέχουν κατά βάση λιπαρά και ενυδατικά στοιχεία, που δίνουν όγκο και λάμψη στα μαλλιά. Τα βασικά τους συστατικά είναι το νερό, η γλυκερίνη, οι κετυλικοί εστέρες, ο κηρός και το άρωμα.

•**Θεραπεία για αδύνατα και τάλαιπωρημένα μαλλιά.** Στην περίπτωση αυτή χρειαζόμαστε το μηχανήμα του ατμού (vapeur) και η θεραπεία γίνεται με διάφορα έλαια και κυρίως δαφνέλαιο. Εφαρμόζουμε το προϊόν σε λουσμένα μαλλιά και τοποθετούμε την πελάτισσα στο vapeur για 10' - 15'. Στη συνέχεια, λούζουμε επιμελώς τα μαλλιά και χρησιμοποιούμε στο τελείωμα μαλακτική κρέμα.

•**Θεραπεία ενυδάτωσης ξηρών και θαμπών μαλλιών.** Χρησιμοποιούμε για τη θεραπεία αυτή καλλυντικά προϊόντα (π.χ. μάσκα ή αμπούλα ενυδάτωσης). Εφαρμόζουμε το προϊόν σε λουσμένα μαλλιά. Εάν χρησιμοποιήσουμε μάσκα, ο χρόνος παραμονής του προϊόντος στα μαλλιά θα πρέπει να είναι 15'. Εάν χρησιμοποιήσουμε αμπούλα, ο χρόνος παραμονής μειώνεται σε 5'.

Ανακεφαλαίωση

Ελάχιστες είναι οι θεραπείες μαλλιών που μπορούμε να εφαρμόσουμε σε μαλλιά που έχουν κάποια ασθένεια, όπως η **αλωπεκίαση**, ο **τριχοφάγος**, η **ψαλίδα**, η **ασθένεια του μαργαριταριού**, η **σημηγματόρροια**, η **πιτυρίδα** και η **ψωρίαση**. Από τις παραπάνω ασθένειες μπορούμε να θεραπεύσουμε την ψαλίδα και τη μια μορφή της πιτυρίδας. Όλες οι υπόλοιπες θεραπεύονται **μόνο από το δερματολόγο**. Εμείς μπορούμε να εφαρμόσουμε θεραπείες: για **βαμμένα και τάλαιπωρημένα μαλλιά**, για **αδύνατα και τάλαιπωρημένα μαλλιά**, για **ξηρά και θαμπά μαλλιά**.

Ερωτήσεις

A. Συμπληρώστε τα κενά με τις κατάλληλες λέξεις.

1. Ο τριχοφάγος ..... την τρίχα από τη..... της.
2. Η ψαλίδα θεραπεύεται με..... και .....
3. Η αλωπεκίαση θεραπεύεται στο κομμωτήριο; ΝΑΙ ΟΧΙ
4. Τα βαμμένα και κατεστραμμένα μαλλιά θεραπεύονται με..... μαλλιών.

Εργαστηριακή άσκηση

Τίτλος: Να γίνουν θεραπείες μαλλιών.

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να μπορούν οι μαθητές/τριες

- να ξεχωρίζουν ποιες ασθένειες μαλλιών θεραπεύονται στο κομμωτήριο και ποιες όχι,
- να κάνουν θεραπείες για αποκατάσταση ταλαιπωρημένων ή κατεστραμμένων μαλλιών.

Πληροφορίες

Θεραπεία πιτυρίδας, ψαλίδας, αποκατάσταση ταλαιπωρημένων μαλλιών από βαφή, περμανάντ

Εργαλεία: Τριχοσκόπιο, μεγεθυντικός φακός, πετσέτες.

Υλικά: Λάδια, μάσκες μαλλιών, σιλικόνη, αμπούλες, σαμπουάν, μαλακτικές κρέμες

Πορεία εργασίας

1. Προβάλλονται στους μαθητές/μαθήτριες διαφάνειες με διάφορες ασθένειες μαλλιών, μη θεραπεύσιμες στο κομμωτήριο.
2. Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες τον τρόπο εφαρμογής μάσκας ή αμπούλας μαλλιών.
3. Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε ζευγάρια και ασκούνται μεταξύ τους στον τρόπο θεραπείας μαλλιών με μάσκα ή αμπούλα.

Φύλλο αξιολόγησης

1) Αναφέρατε ονομαστικά ποιες ασθένειες μαλλιών μάς απαγορεύουν οποιαδήποτε τεχνική εργασία στο κομμωτήριο.

---

2) Στην νεανική αλωπεκίαση επιτρέπεται να κάνουμε κάποια τεχνική εργασία στο κομμωτήριο; Αξιολογήστε το.

---

3) Ποια είναι η κλινική εικόνα της ψωρίασης;

---

4) Θεωρείτε ότι είναι απαραίτητη σε ορισμένες περιπτώσεις η συνεργασία κομμωτή/τριας με δερματολόγο και γιατί;

---

15. ΒΑΦΕΣ ΜΑΛΛΙΩΝ

Στόχος

- Στόχος του μαθήματος είναι να μπορούν οι μαθητές:
- να γνωρίζουν τις κατηγορίες βαφών καθώς και τα υλικά τους και
  - να είναι σε θέση να πραγματοποιούν τεστ αλλεργίας.

15.1. Γενικά:

Η βαφή των μαλλιών ήταν ήδη γνωστή από τα αρχαία Αιγυπτιακά χρόνια. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι έβαφαν τα μαλλιά τους με διάφορες φυτικές χρωστικές.

Ο χημικός Σούλερ το 1910 ανακάλυψε τις πρώτες ύλες για τη βαφή των μαλλιών, που ήταν όμως όλες φυτικές. Τριάντα πέντε χρόνια μετά, δηλαδή το 1945 γίνεται η χημική επανάσταση στη Γαλλία στον τομέα των βαφών, από μια βιομηχανία που το όνομά της κυριαρχεί μέχρι σήμερα.

Σήμερα, η βαφή έχει γίνει καθημερινή υπόθεση, καθώς η επιστήμη της Χημείας έχει κάνει τρομερή πρόοδο. Εκτός από τη βασική τεχνική της μόνιμης βαφής, έχουμε ακόμη την προσωρινή βαφή, τις φυσικές βαφές, τον αποχρωματισμό (ντεκαπάζ) και την τεχνική χαλάρωσης των μαλλιών (μες - ανταύγειες).

15.2. Ανάλυση χρώματος:

Η ακτινοβολία ορισμένων μηκών κύματος που είναι ορατή από το ανθρώπινο μάτι ονομάζεται φάσμα, δηλαδή φως. Μεγάλες περιοχές του ορατού φάσματος διακρίνονται σε διάφορα χρώματα. Το κάθε χρώμα απορροφά όλα τα

μήκη κύματος του φάσματος, εκτός από ένα. Αυτό ανακλάται, φτάνει στο μάτι μας και έτσι έχουμε την απόχρωση.

Το μαύρο απορροφά όλα τα μήκη κύματος του φάσματος και δεν αφήνει κανένα να φτάσει στο μάτι μας. Το λευκό δεν απορροφά κανένα μήκος κύματος και έτσι ανακλώνται όλα τα μήκη κύματος του φάσματος.

Τα χρώματα της ίδιδος είναι 7: κόκκινο - πορτοκαλί - κίτρινο - πράσινο - γαλάζιο - βαθύ μπλε - ιώδες (μοβ). Τα χρώματα αυτά χωρίζονται στα **βασικά** και τα συμπληρωματικά. Τα βασικά είναι το μπλε, το κίτρινο και το κόκκινο. Τα **συμπληρωματικά** είναι το πράσινο, το πορτοκαλί και το ιώδες.

Εκτός από τα βασικά και τα συμπληρωματικά χρώματα, έχουμε και ζεύγη χρωμάτων που μας δίνουν τριτογενή χρώματα, που είναι:

- κίτρινο + πορτοκαλί = πορτοκαλοκίτρινο
- πορτοκαλί + κόκκινο = πορτοκαλοκόκκινο
- κόκκινο + ιώδες = κοκκινοιώδες
- ιώδες + γαλάζιο = γαλαζοιώδες
- γαλάζιο + πράσινο = γαλαζοπράσινο
- πράσινο + κίτρινο = πρασινοκίτρινο

Όταν αναφερόμαστε στα χρώματα, πολύ συχνά μιλάμε για την **απόχρωση**, τον τόνο και την **ένταση** ενός χρώματος.

• **Απόχρωση** είναι το όνομα του χρώματος. Για ν' αλλάξουμε την απόχρωση, πρέπει ν' αναμειξουμε το χρώμα με άλλο χρώμα.

• **Τόνος** ονομάζεται ο βαθμός φωτεινότητας ή σκοτεινότητας ενός χρώματος. Η ιδιότητα αυτή αναφέρεται στη σχέση του χρώματος με το μαύρο και το άσπρο. Ο τόνος ενός χρώματος αλλάζει αν αναμειξουμε σ' αυτό λευκό ή μαύρο.

• **Ένταση** ονομάζουμε το βαθμό καθαρότητας ή χρωματικής πληρότητας ενός χρώματος. Η ιδιότητα αυτή αναφέρεται στη σύγκριση μιας απόχρωσης μ' ένα μέτριου τόνου γκρι. Για ν' αλλάξουμε την ένταση ενός χρώματος αναμειγνύουμε σ' αυτό ένα μέτριου τόνου γκρι.

15.3. Το χρώμα των μαλλιών

Όπως ήδη έχουμε αναφέρει, στο φλοιό της τρίχας υπάρχουν εμπύρινα κύτταρα, φυσαλίδες αέρος και κοκκία χρωστικής. Τα κοκκία χρωστικής λέγονται μελανίνη και αυτή η ουσία είναι υπεύθυνη για το χρώμα των μαλλιών μας. Η μελανίνη είναι μια γενική έννοια. Στην περίπτωση του χρώματος των μαλλιών, έχουμε δυο χρωστικές ουσίες: την ευμελανίνη και τη φαιομελανίνη.

Η ευμελανίνη είναι η πιο συνηθισμένη. Είναι εκείνη που δίνει στα μαλλιά καστανές έως μαύρες ανταύγειες. Η φαιομελανίνη δίνει στα μαλλιά ξανθές έως κόκκινες ανταύγειες. Τρεις παράγοντες καθορίζουν το φυσικό χρώμα των μαλλιών μας από το ανοικτό ξανθό μέχρι το μαύρο. Οι παράγοντες αυτοί είναι:

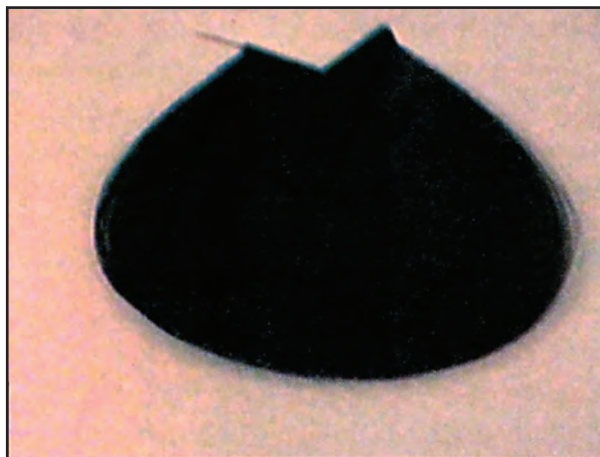
1. Η διάμετρος της τρίχας
2. Η αναλογία μεταξύ της ευμελανίνης και της φαιομελανίνης
3. Ο αριθμός των κόκκινων χρωστικών που βρίσκονται στο φλοιό της τρίχας.

Στα λευκά μαλλιά απουσιάζει εντελώς η μελανίνη. Τα φυσικά μαλλιά μπορούμε να τα κατατάξουμε ανάλογα με το χρώμα τους, σε:

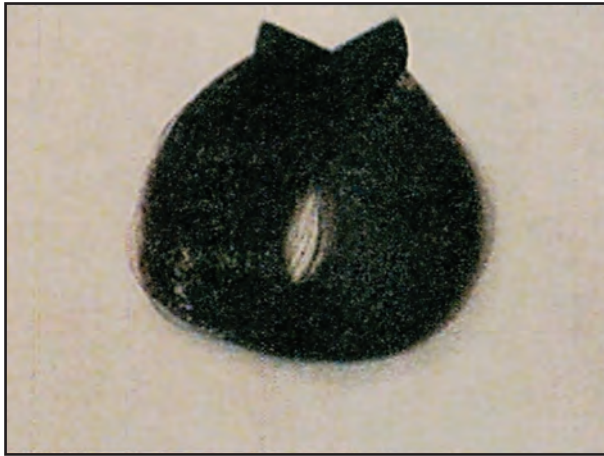
- Μαύρο μπλε (Εικ.15.1)
- Μαύρο (Εικ.15.2)
- Καστανό σκούρο (Εικ.15.3)
- Καστανό (Εικ.15.4)
- Καστανό ανοικτό (Εικ.15.5)
- Ξανθό σκούρο (Εικ.15.6)
- Ξανθό (Εικ.15.7)
- Ξανθό ανοικτό (Εικ.15.8)
- Ξανθό πολύ ανοικτό (Εικ.15.9 και Εικ.15.10)

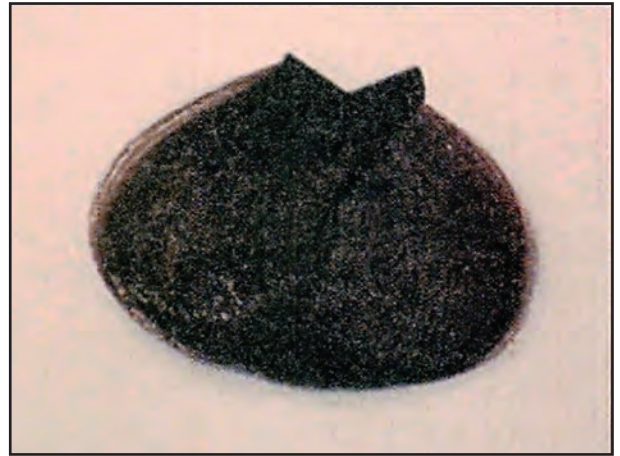
Εικ. 15.1

Εικ. 15.2

Εικ. 15.3

Εικ.15.4

Εικ. 15.5

Εικ. 15.6

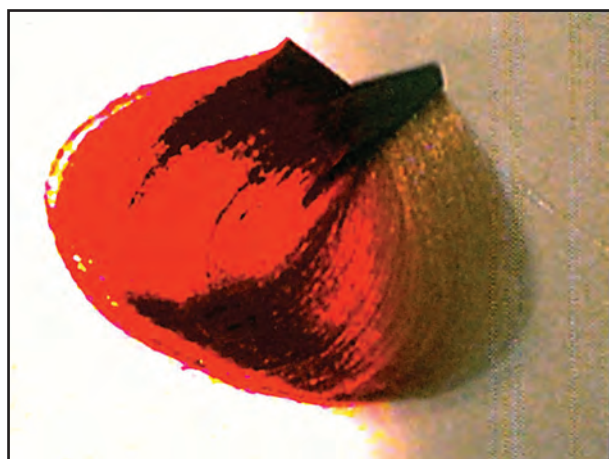

Εικ.15.7

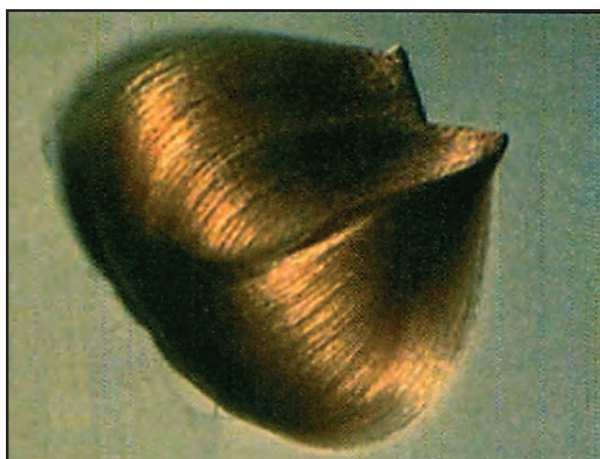

Εικ.15.8

Εικ.15.9

Εικ. 15.10

15.4. Χημεία βαφών

Τα κυριότερα χημικά συστατικά μιας βαφής μαλλιών είναι το νερό, το άρωμα, ο γαλακτωματοποιητής, η χρωστική ουσία, η αλκαλική ουσία (αμμωνία). Η αλκαλική ουσία, που συνήθως είναι η αμμωνία, σκοπό έχει ν' ανοίξει τα λέπια της τρίχας και να εισχωρήσει καλύτερα η χρωστική ουσία, ο δε γαλακτωματοποιητής βοηθά στο ν' αναμειχθούν καλύτερα τα υλικά και κατά τη διάρκεια του λουσίματος ν' απομακρύνονται εύκολα όλα τα υλικά της βαφής.

Οι χρωστικές ουσίες έχουν καταχωρηθεί από χημικούς σ' έναν κατάλογο με κωδικούς αριθμούς. Ανάλογα με τη χημική τους σύσταση χωρίζονται σε:

1. Οργανικές χρωστικές ουσίες
2. Ανόργανες χρωστικές ουσίες
3. Φυσικές χρωστικές ουσίες

Στις *οργανικές χρωστικές ουσίες* περιλαμβάνονται χρωστικές που το χρώμα τους εξαρτάται από το pH και μοιάζουν με τα οξέα, τις βάσεις και τα οξειδωτικά χρώματα.

Στις *ανόργανες χρωστικές ουσίες* περιλαμβάνονται τα γνωστά οξειδία του σιδήρου, ο άνθρακας κλπ.

Στις *φυσικές χρωστικές ουσίες* περιλαμβάνονται το γνωστό γερμανικό χαμομήλι και η χέννα.

Ήδη έχουμε αναφέρει τα είδη των βαφών, δηλαδή τη μόνιμη, την προσωρινή, τη φυσική, τον αποχρωματισμό και τη χαλάρωση. Οι βαφές όμως χωρίζονται σε δυο μεγάλες κατηγορίες:

- A) *Τις οργανικές ή συνθετικές βαφές*
- B) *Τις φυσικές*

Στις *οργανικές ή συνθετικές βαφές* ανήκουν οι μόνιμες βαφές, οι ημιμόνιμες και οι προσωρινές.

15.5. Μόνιμες ή οξειδωτικές βαφές

Οι μόνιμες βαφές μπορεί χημικά να είναι πολύπλοκες, όμως στη χρήση τους είναι πολύ απλές. Τα ενεργά συστατικά τους μπορούν ν' αναμειχθούν και να παρουσιαστούν με άλλη μορφή, όπως π.χ. κρέμας, γαλακτώματος, σαμπουάν (χρωμοσαμπουάν), τζελ.

Τα αρχικά συστατικά των βαφών θεωρούνται οι βάσεις, χημικά που παράγουν το χρώμα. Η αμμωνία, οι πρωτεΐνες και οι ενισχυτές του χρώματος ονομάζονται συζεύκτες. Τέλος, προσθέτουμε υπεροξείδιο του υδρογόνου (H₂O₂ - οξυζενέ), που είναι το οξειδωτικό μέσο.

Οι βάσεις, οι συζεύκτες και το οξειδωτικό μέσο μας δίνουν την τελική μορφή του χρώματος της μόνιμης βαφής.

Πολλές φορές, για να έχουμε μεγαλύτερη επιτυχία στη μόνιμη βαφή των μαλλιών, χρησιμοποιούμε και πηγή θερμότητας, η οποία αυξάνει όλες τις αντιδράσεις με όλους τους τύπους υπεροξειδίων. Χρειάζεται όμως προσοχή στην χρήση της θερμότητας και φυσικά ν' ακολουθούμε πάντα τις οδηγίες του κατασκευαστή του προϊόντος βαφής.

Οι μόνιμες βαφές μαλλιών αντέχουν σε κάθε καιρική μεταβολή, στο βούρτσισμα και φυσικά δε φεύγουν με το λούσιμο. Οι χρωστικές ουσίες που προαναφέραμε είναι ουσίες στην αρχή άχρωμες. Τη στιγμή που θα έρθουν σ' επαφή με τα μαλλιά γίνεται χημική αντίδραση και τα μαλλιά χρωματίζονται.

Στην αρχή, πριν από τη χημική αντίδραση, τα μόρια των χρωστικών αυτών ουσιών είναι μικρά, ώστε να μπορούν να εισχωρήσουν κάτω από το φλοιό της τρίχας. Όταν εισχωρήσουν στο εσωτερικό της τρίχας, τα μόρια αυτά γίνονται μεγαλομόρια. Με αυτόν τον τρόπο η χρωστική παραμένει σταθερή στα μαλλιά και δεν απομακρύνεται με τα λουσίματα.

Οι χημικές αντιδράσεις αυτών των χρωστικών ουσιών ονομάζονται αντιδράσεις οξείδωσης και γίνονται σε αλκαλικό περιβάλλον, που μας το παρέχει η παρουσία της αμμωνίας, με τη βοήθεια του υπεροξειδίου του υδρογόνου (οξυζενέ).

Όλες οι μόνιμες βαφές που κυκλοφορούν στο εμπόριο είναι σε μορφή κρέμας. Η τεχνική της ανάμειξης πριν από την εφαρμογή της στα μαλλιά είναι η εξής:

Σε πλαστικό μπολ (ποτέ μεταλλικό) αδειάζουμε την ποσότητα κρέμας που θα χρειαστούμε και προσθέτουμε τους συζεύκτες, που συνήθως περιέχουν αμμωνία και την ανάλογη ποσότητα υπεροξειδίου του υδρογόνου (οξυζενέ). Με τη βοήθεια πινέλου απλώνουμε το μίγμα στα μαλλιά, αφού πρώτα τα χωρίσουμε. Αφήνουμε το

μίγμα 20' - 30' και στη συνέχεια το αφαιρούμε με άφθονο νερό και το ανάλογο σαμπουάν. Συνήθως μετά το λούσιμο, χρησιμοποιούμε μια μαλακτική κρέμα που κάνει τα μαλλιά ευκολοχτένιστα, τους χαρίζει στιλπνότητα και επαναφέρει το περιτρίχιο στη φυσική του κατάσταση.

Οι ημιμόνιμες βαφές είναι βαφές που αντέχουν 3 - 6 λουσίματα. Οι χρωματισμοί που μπορούμε να επιτύχουμε με τις βαφές αυτές, είναι από το κίτρινο μέχρι το πορτοκαλί. Συνοδεύονται στη συσκευασία τους με σαμπουάν που περιέχει αμμωνία. Τις συναντάμε στο εμπόριο σε μορφή **χρωμοσαμπουάν** και σε μορφή **χρωμογαλακτώματος**. Η διαδικασία εφαρμογής της ημιμόνιμου βαφής είναι απλή. Μεγάλη όμως προσοχή θα πρέπει να δώσουμε στις οδηγίες του κατασκευαστή, που αναγράφονται στο κουτί, προκειμένου να έχουμε καλύτερα αποτελέσματα. Ένα μέρος από τη χρωστική αυτής της βαφής εισχωρεί στο φλοιό της τρίχας και το υπόλοιπο μέρος μένει στην εξωτερική επιφάνεια των μαλλιών.

Οι προσωρινές βαφές περιέχουν χρωστικές ουσίες με μεγάλα μόρια, που αποτέλεσμα έχουν να μην μπορούν να εισχωρήσουν στο φλοιό της τρίχας, αλλά να μένουν στην επιφάνεια των μαλλιών. Ανάλογα με το pH έχουν διαφορετικό χρώμα (όξινο pH - αλκαλικό pH). Η εφαρμογή τους είναι πολύ απλή και αφαιρούνται εύκολα με το πρώτο λούσιμο. Τις συναντάμε στο εμπόριο σε μορφή μους, ζελέ, λουσιόν και κρέμας. Οι λουσιόν και οι κρέμες είναι πιο διαδεδομένες.

Εικ.15.11

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΒΑΦΗΣ

Εικ.15.12

Εικ.15.13

ΜΕΣ

Εικ.15.14

15.6. Φυτικές βαφές:

Στις φυτικές βαφές ανήκουν η βαφή χέννα και το γερμανικό χαμομήλι. Έχουν πολύ καλά αποτελέσματα, όταν εφαρμόζονται σε μαλλιά που δεν έχουν υποστεί ποτέ καμία τεχνική βαφής.

* **Χέννα:** Είναι φυτικό προϊόν και προέρχεται από το φυτό Κεννα. Το προϊόν αυτό το παίρνουμε από τα φύλλα του φυτού, τα οποία περιέχουν περίπου 1% χρωστικές στο σύνολο των συστατικών τους.

Οι βιοτεχνίες που ασχολούνται με τη χέννα παίρνουν τη χρωστική της χέννας και την αναμιγνύουν με μια βάση με όξινο pH περίπου 5,5

φτιάχνοντας έτσι μια πάστα. Η χέννα μας δίνει πορτοκαλί έως κόκκινες ανταύγειες σε μαλλιά που δεν έχουν υποστεί ποτέ καμία κομμωτική τεχνική. Σε μαλλιά που έχουν υποστεί αποχρωματισμό, δίνει πράσινη απόχρωση.

Εκτός από τη φυσική χέννα, έχουμε και τη συνθετική βαφή που μας δίνει καφέ ανοικτή, έως σκούρα απόχρωση.

* **Γερμανικό χαμομήλι:** Το χρησιμοποιούμε για το ξάνοιγμα του χρώματος των μαλλιών. Έχει καλύτερη εφαρμογή και καλύτερα αποτελέσματα σε ξανθά μαλλιά.

Χρησιμοποιούμε 2 μέρη γερμανικού χαμο-

μηλιού και 2 μέρη καολίνη, φτιάχνοντας μια πάστα. Εφαρμόζουμε στα μαλλιά την πάστα αυτή και την αφήνουμε να δράσει 15' - 45'. Στο τέλος, ξεπλένουμε με άφθονο νερό.

15.7. Τεστ αλλεργίας:

Δεν είναι λίγες οι φορές που έχουν προκληθεί σοβαρότατες αλλεργίες από τη χρήση προϊόντων βαφής μαλλιών. Για το λόγο αυτό, καλό είναι, εάν πρόκειται να κάνετε βαφή για πρώτη φορά σ' ένα άτομο, πριν την εφαρμογή της βαφής, να κάνετε ένα τεστ αντοχής. Το τεστ μπορεί να γίνει σε δυο σημεία του σώματος:

- Πίσω από το λοβό του αυτιού.
- Στο εσωτερικό μέρος του αγκώνα.

Και στις δυο περιπτώσεις καθαρίζουμε καλά την περιοχή και αναμιγνύουμε σ' ένα πλαστικό μπολ λίγη ποσότητα βαφής με οξυζενέ. Βρέχουμε ένα μικρό κομμάτι βαμβάκι με το μίγμα και αλείφουμε μια από τις δυο περιοχές. Αφήνουμε το μίγμα να παραμείνει επάνω στο δέρμα 24 ώρες.

Μετά τη λήξη του χρόνου ξεπλένουμε καλά την περιοχή και εξετάζουμε προσεκτικά για τυχόν ερεθισμό. Εάν δεν παρατηρήσουμε καμιά αλλαγή, προχωρούμε στην εφαρμογή της βαφής στα μαλλιά. Στην άλλη περίπτωση δεν κάνουμε απολύτως τίποτα. Σε μερικές βαφές όπως οι προσωρινές, συνήθως το τεστ δεν είναι απαραίτητο.

Ανακεφαλαίωση

Το φυσικό χρώμα των μαλλιών εξαρτάται από τη *φαιομελανίνη* και την *ευμελανίνη*. Τα κυριότερα συστατικά των βαφών είναι το νερό, το *άρωμα*, ο *γαλακτωματοποιητής*, η *χρωστική* και η *αλκαλική ουσία*. Οι βαφές των μαλλιών χωρίζονται σε *οργανικές* ή *συνθετικές βαφές* και σε *φυτικές*. Συστατικά των *οξειδωτικών* βαφών είναι: η *βάση*, οι *συζεύκτες* και το *υπεροξείδιο του υδρογόνου*. Τις *ημιμόνιμες* βαφές τις συναντάμε σε μορφή *σαμπουάν (χρωμοσαμπουάν)* και σε μορφή *γαλακτώματος (χρωμογαλάκτωμα)*. Τις *προσωρινές* βαφές τις συναντάμε σε μορφή *μους, ζελέ, λοσιόν και κρέμας*. Στις *φυτικές* βαφές ανήκουν η *χέννα* και το *γερμανικό χαμομήλι*.

Ερωτήσεις

A. Συμπληρώστε τα κενά ώστε να προκύψουν σωστές προτάσεις

1. Τα χρώματα της ίριδας είναι: ....., ..., ..., ..., ..., ...
2. Τα χρώματα χωρίζονται σε ..... και .....
3. Το χρώμα των μαλλιών εξαρτάται από ....., ... τα οποία λέγονται .....
4. Οι χρωστικές ουσίες, ανάλογα με τη χημική τους σύσταση, χωρίζονται σε: ....., ..., ...
5. Τα κυριότερα χημικά συστατικά μιας βαφής είναι: ....., ..., ..., ... και .....

Εργαστηριακή άσκηση

Τίτλος: Αναγνώριση των βαφών των μαλλιών.

Στόχος: Στόχος της εργαστηριακής άσκησης είναι να μπορούν οι μαθητές/μαθήτριες να αναγνωρίζουν τα είδη των βαφών, τις διαφορές τους, καθώς και τις ιδιότητές τους.

Πληροφορίες

Μόνιμες ή οξειδωτικές βαφές, ημιμόνιμες βαφές, προσωρινές βαφές, φυτικές βαφές.

Εργαλεία: Πλαστικό μπολ - πινέλο βαφών - πλαστική μπέριττα - προστατευτικό χαρτί λαιμού.

Υλικά: Διάφορα είδη βαφών που κυκλοφορούν στο εμπόριο - χέννα - γερμανικό χαμομήλι.

Πορεία εργασίας

Ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές/μαθήτριες όλα τα είδη βαφών. Προβάλλονται διαφάνειες στους μαθητές/μαθήτριες που να περιέχουν μαλλιά βαμμένα σε διάφορα χρώματα. Ακολουθεί συζήτηση για την ανεύρεση των χρωμάτων.

Φύλλο αξιολόγησης

1) Αναφέρατε τις διαφορές ανάμεσα στα είδη βαφών.

---

2) Πόσο μεγάλο ρόλο παίζει το υπεροξειδίο του υδρογόνου στο μίγμα της βαφής.

---

3) Αναφέρατε το ρόλο της αμμωνίας στη σύσταση των βαφών.

---

4) Ακολουθούμε την ίδια τεχνική και τα ίδια υλικά μόνιμης βαφής σε όλους τους τύπους μαλλιών και κάτω από οποιαδήποτε προηγούμενη τεχνική εργασία κομμωτηρίου.

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

- **Ακαζού:** το κόκκινο χρώμα μαλλιών.
- **Αλκαλικό:** τιμή Ρ.Η. από 7-14.
- **Ανταύγειες:** οι τούφες των μαλλιών με διαφορετικό χρώμα από το σύνολο.
- **Απλικατέρ :** εργαλείο που βοηθά στο πέρασμα της βαφής και του υλικού της περμανάντ.
- **Αποχρωματισμός:** η αφαίρεση του χρώματος.
- **Απολέπιση:** η αφαίρεση των νεκρών κυττάρων της κερατίνης στιβάδος που γίνεται με φυσικό ή μηχανικό τρόπο.
- **Ατμόλουτρο:** το μηχάνημα που βγάζει ατμό για τεχνικούς ή θεραπευτικούς σκοπούς.
- **Διαβροχή:** το τεχνικό μέρος της περμανάντ.
- **Διαλυτό:** το στοιχείο που μπορεί να διαλυθεί από κάποιο άλλο.
- **Δερματίτιδα:** ασθένεια του δέρματος.
- **Ερύθημα:** το κοκκίνισμα του δέρματος.
- **Εκδορά:** η γρατζουνιά.
- **Εκστένσιον:** η προσθετική μαλλιών.
- **Δισουάρ:** η χτένα με ουρά.
- **Μεξ:** τούφες μαλλιών με μεγάλη διαφορά χρώματος από το σύνολο.
- **Μιζ-αν-πλί:** το χτένισμα.
- **Μεζούρα:** ο ογκομετρικός κύλινδρος.
- **Μπέρτα κουρέματος:** το κάλυμμα που σκεπάζει τους ώμους.
- **Μπικουτί:** κύλινδροι ξύλινοι ή πλαστικοί διαφορετικού μεγέθους για το τύλιγμα της περμανάντ.
- **Ντεγκραντέ:** κούρεμα μαλλιών σε διαφορετικό μήκος.
- **Ντεκαπάξ:** αποχρωματισμός βαμμένων μαλλιών.
- **Ντεκολορασιόν:** ο αποχρωματισμός των φυσικών μαλλιών.
- **Οντιλασιόν:** το μπουκλάρισμα των μαλλιών.
- **Οξυντάν:** το οξυζενέ σε μορφή γαλακτώματος.
- **Πενιουάρ:** το υφασμάτινο κάλυμμα για τους ώμους.
- **Περμανάντ:** το τεχνητό μπουκλάρισμα μαλλιών με διάρκεια.
- **Ρανσάζ:** ο τονισμός χρώματος μαλλιών.
- **Ράστα:** το πλέξιμο μαλλιών σε νέγρικο στυλ.
- **Ρεσεψιόν:** ο χώρος υποδοχής.
- **Ρεφλέ:** η απόχρωση.
- **Ρόλεϊ:** κύλινδροι πλαστικοί για το τύλιγμα των μαλλιών.
- **Σαλιγκάρι:** τρόπος τυλίγματος των μαλλιών.
- **Στάρωμα:** η τεχνική εργασία που προηγείται της βαφής και αφορά δύσκολα μαλλιά.
- **Στεγνωτήρας μαλλιών:** το ηλεκτρικό πιστολάκι.
- **Τεστ ευαισθησίας:** η δοκιμή ευαισθησίας.
- **Υδροφίλος:** αυτός που αγαπάει την υγρασία.
- **Φιλάρισμα:** ο τρόπος κουρέματος που αφορά τις άκρες των μαλλιών.
- **Φιλές:** το δίχτυ για την συγκράτηση των μαλλιών.
- **Φλας:** οι φωτεινές τουφίτσες μαλλιών,
- **Φόρμα:** η περμανάντ μικρής διάρκειας.
- **Φορμάρισμα:** το χτένισμα.
- **Φρεσκάρισμα:** η διόρθωση χτενίσματος.
- **Φυσούνα:** το εξάρτημα παραγωγής θερμότητας.
- **Ψεκαστήρας (Βαποριζατέρ):** εργαλείο ψεκασμού.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Κομμωτική Τέχνη / Χλόης Αμαράντου
- Εκδόσεις «ΖΗΤΑ», Αθήνα 2000

- Εργαστήριο Κομμωτικής Ι / Χλόης Αμαράντου
- Εκδόσεις Ζαμπάρα, Αθήνα 2001

- Εργαστήριο Κομμωτικής ΙΙ / Χλόης Αμαράντου
- Εκδόσεις Ζαμπάρα, Αθήνα 2001

- Τεχνολογία Υλικών Αισθητικής - Κομμωτικής / Σπύρου Καούρη
- Εκδόσεις Σταμούλη Αθ., Αθήνα 1999

- Κοπή και Περιποίηση μαλλιών Styling Ι / Milady's,
- Εκδόσεις ΙΩΝ 1995

- Σύγχρονη κομμωτική τέχνη Ι, Κοσμετολογία Ι / Milady's,
- Εκδόσεις ΙΩΝ 1998

- Οργάνωση και διοίκηση κομμωτηρίου / Milady's Edward Tezak,
- Εκδόσεις ΙΩΝ 2000

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

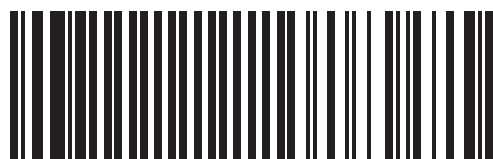
Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.

Κωδικός βιβλίου: 0-24-0407

ISBN Set 978-960-06-2813-5

T.A´ 978-960-06-2814-2

ITYE
"ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ"
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ & ΕΚΔΟΣΕΩΝ

(01) 000000 0 24 0407 3